

wesołych świąt

Niech nadchodzące Święta Bożego Narodzenia będą czasem radości i nadziei, a Nowy Rok 2010 przyniesie wiele pomyślności

Konkurs na Kartkę Bożonarodzeniową w ramach Akcji „Uniwersytet Dzieciom”

Z okazji

Świąt Bożego Narodzenia

oraz

nadchodzącego 2010 Roku

zdrowia,

wszelkiej pomyślności

w życiu osobistym i rodzinnym

oraz sukcesów

w pracy zawodowej

życzy

Rektor Uniwersytetu

Zielonogórskiego

prof. Czesław Osękowski

REDAKTOR NACZELNA
Ewa Sapeńko

WSPÓLPRACA

Anetta Barska, Tomasz Belica, Joanna Bojarska,
Joanna Borgensztajn, Marek Dankowski, Renata Grochowalska,
Sławek Janusz, Dorota Krassowska, Pola Kulczka,
Katarzyna Kwiecień-Długosz, Alicja Lewicka-Szczegóła,
Stawomir Piontek, Magdalena Steciąg, Anna Urbańska,
Janina Wallis, Kinga Włoch

PROJEKT GRAFICZNY / OKŁADKA
Lucyna Andrzejewska

LAMANIE KOMPUTEROWE
Lucyna Andrzejewska, Mamert Janion

WYDANIE INTERNETOWE
<http://www.uz.zgora.pl/miesiecznikUZ.html>
opr. Krzysztof Jarosiński

ZDJĘCIA
Kazimierz Adamczewski

Wyrażone opinie są osobistymi przekonaniami autorów i nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem kolegium, zespołu redakcyjnego i kierownictwa uczelni. Zachęcamy do wypowiedzi polemicznych. Redakcja zastrzega sobie prawo nadawania tekstom własnych tytułów, ich skracania i adiustacji; materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za zamieszczane informacje odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

Oddano do druku w grudniu 2009 r.

Nakład: 800 egz.

Druk: Zakład Poligrafii Uniwersytetu Zielonogórskiego
Okładka: Zakład Poligraficzny „Filip” w Zielonej Górze

UNI W E R S Y T E T
Z I E L O N O G Ó R S K I

R E D A K C J A
ul. Licealna 9
65-417 Zielona Góra
tel. (0-68) 328 2593,
-2592, -2354, -2479

w numerze: <<<

Z obrad Senatu	4
Zarządzenia JM Rektora	6
Nominacja Profesorska prof. dr hab. inż. Jan Jagielski	7
Nowa habilitacja - dr hab. Radosław Czarkowski	8
Konkurs na kartkę bożonarodzeniową rozstrzygnięty	11
Na szczycie - rozmowa z prof. Janem Jagielskim	12
Europejskie spotkanie automatyków i informatyków na Uniwersytecie	16
Promocje doktorskie	18
Projekt nowej Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego	22
W Bożym Narodzeniu ludzkie odrodzenie...	26
Wiadomości wydziałowe	28
Wydział Artystyczny	28
Wydział Ekonomii i Zarządzania	30
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji	32
Wydział Humanistyczny	33
Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska	39
Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii	48
Wydział Mechaniczny	48
Wydział Nauk Biologicznych	49
Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu	50
„Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą...”	54
Nowości wydawnicze	55

Z OBRAD SENATU

» Senat na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 28 października 2009 r. podjął następujące uchwały:

- > **Nr 195** w sprawie wszczęcia postępowania o nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Senat wyraził zgodę na wszczęcie postępowania w sprawie nadania profesorowi dr. Diethardowi Ernstowi Pallaschke tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Zielonogórskiego. Pozytywną opinię Senat wyraził także w sprawie powierzenia prof. zw. dr. hab. Michałowi Kisielewiczowi obowiązków promotora w postępowaniu o nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Zielonogórskiego profesorowi dr. Diethardowi Ernstowi Pallaschke. W dalszej kolejności Senat wyraził także pozytywną opinię w sprawie powierzenia przygotowania opinii:

1. Uniwersytetowi im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
2. Uniwersytetowi Śląskiemu w Katowicach,
3. Radzie Naukowej Instytutu Matematycznego Polskiej Akademii Nauk.

- > **Nr 196** w sprawie opinii wniosku o zatrudnienie na stanowisku docenta.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek o zatrudnienie na stanowisku docenta na podstawie umowy o pracę dr. inż. Emila Michty.

» Senat na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 25 listopada 2009 r. podjął następujące uchwały:

- > **Nr 197** w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr Iloną Pyrek - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 2 w zw. z § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- > **Nr 198** w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z dr. inż. Janem Szmytkiewiczem - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz §

121 ust. 2 w zw. z § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- > **Nr 199** w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr. inż. Kamilem Mielcarkiem - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 2 w zw. z § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- > **Nr 200** w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr Anną Komar - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 2 w zw. z § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- > **Nr 201** w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr. Witoldem Kowalskim - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 2 w zw. z § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- > **Nr 202** w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr Magdaleną Haremzą - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 3 pkt 5 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- > **Nr 203** w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr Alicją Maciarz - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 3 pkt 5 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- > **Nr 204** w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr. Adamem Drzewieckim - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 3 pkt 5 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- > **Nr 205** w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr Anną Korlak-Lukasiewicz - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 2 w zw. z § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- > **Nr 206** w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr Ewą Szymanowską - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 2 w zw. z § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- > **Nr 207** w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr Lilianą Kniaziuk - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 2 w zw. z § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- > **Nr 208** w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z dr Sylwią Baran - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 2 w zw. z § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- > **Nr 209** w sprawie korekty budżetu na rok 2009.

Senat przyjął korektę budżetu na rok 2009, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

- > **Nr 210** w sprawie korekty planu rzeczowo - finansowego na 2009 r.

Senat zatwierdził skorygowany plan rzeczowo-finansowy na rok 2009, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

- > **Nr 211** w sprawie zatwierdzenia wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Uniwersytetu Zielonogórskiego za okres 1.01.2009 - 31.12.2009 r.

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego zatwierdził wybór Firmy Auditingu i Rachunkowości FAIR Spółka z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze (65 - 484) przy ul. Sikorskiego 4, do badania sprawozdania finansowego Uniwersytetu Zielonogórskiego za okres 1.01.2009 r. - 31.12.2009 r.

- > **Nr 212** w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego studiów podyplomowych.

W regulaminie organizacyjnym studiów podyplomowych, wprowadzonym uchwałą nr 162 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie przyjęcia regulaminu organizacyjnego studiów podyplomowych, zwanym dalej regulaminem, Senat wprowadził następujące zmiany:

1. w § 11 regulaminu dodał ust. 3, który otrzymał następujące brzmienie:
„3) program i plan studiów wraz z sylabusami.”
2. § 19 ust. 3 regulaminu otrzymał następujące brzmienie:
„3) Za opracowanie programu i planu studiów przysługuje wynagrodzenie do 5.000,00 zł brutto - umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych - jednorazowo przy pierwszej edycji studiów.”
3. § 24 regulaminu otrzymał następujące brzmienie:
„1. Do projektu w formie studiów podyplomowych uruchamianych z pomocą finansową instytucji pomo-

cowych UE oraz do wynagrodzeń osób wykonujących prace na rzecz studiów podyplomowych (administracyjne i dydaktyczne) stosuje się uchwały Senatu oraz zarządzenia Rektora dotyczące dofinansowania projektów w ramach funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz innych programów wspólnotowych.

2. Do projektu w formie studiów podyplomowych uruchamianych z pomocą finansową instytucji zewnętrznych - ze środków pozauczelnianych, oraz do wynagrodzeń osób wykonujących prace na rzecz studiów podyplomowych (administracyjne i dydaktyczne) stosuje się odrębne zarządzenia Rektora dotyczące umów realizowanych przez Uniwersytet Zielonogórski wspólnie z instytucjami zewnętrznymi.”

- > **Nr 213** w sprawie wyrażenia opinii o utworzeniu studiów podyplomowych.

Senat wyraził pozytywną opinię w sprawie utworzenia następujących studiów podyplomowych:

1. Język rosyjski w biznesie - Wydział Humanistyczny,
2. Komunikacja językowa w praktyce - Wydział Humanistyczny,
3. Kurs rysunku - Wydział Artystyczny.

- > **Nr 214** w sprawie opinii dotyczącej struktury organizacyjnej Wydziału Artystycznego.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Artystycznego dotyczący zniesienia w strukturze organizacyjnej Wydziału Artystycznego Katedry Sztuki i Kultury Plastyki wraz z następującymi zakładami:

1. Zakładem Rysunku i Multimediów wraz ze wszystkimi pracownikami,
2. Zakładem Malarstwa i Edukacji Twórczej wraz ze wszystkimi pracownikami.

W dalszej kolejności Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Artystycznego dotyczący powołania w strukturze organizacyjnej Wydziału Artystycznego Instytutu Sztuki i Kultury Plastyki wraz z:

- 1) Zakładem Rysunku i Multimediów wraz z:
 1. Pracownią Działań Przestrzennych,
 2. Pracownią Rysunku I,
 3. Pracownią Rysunku II,
 4. Pracownią Rysunku III,
 5. Pracownią Rzeźby,
 6. Pracownią Projektowania Graficznego,
 7. Pracownią Fotografii,
 8. Pracownią Multimedialną I,
 9. Pracownią Multimedialną II;
- 2) Zakładem Malarstwa i Edukacji Twórczej wraz z:
 1. Pracownią Malarstwa I,
 2. Pracownią Malarstwa II,
 3. Pracownią Malarstwa III,
 4. Pracownią Edukacji Twórczej,
 5. Pracownią Nauk o Sztuce.

- > **Nr 215** w sprawie opinii dotyczącej struktury organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarządzania.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Ekonomii i Zarządzania dotyczący zniesienia w strukturze organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarządzania Zakładu Zarządzania Środowiskiem i Gospodarką Publiczną. Następnie Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Ekonomii i Zarządzania dotyczący powołania w strukturze organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarzą-

dzania Katedry Zarządzania Środowiskiem i Gospodarką Publiczną.

W dalszej kolejności Senat także pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Ekonomii i Zarządzania dotyczący powołania w strukturze organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarządzania Laboratorium GIS - Dydaktycznego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

- > **Nr 216** w sprawie opinii dotyczącej struktury organizacyjnej Wydziału Fizyki i Astronomii.
Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału

Fizyki i Astronomii dotyczący zniesienia w strukturze organizacyjnej Instytutu Fizyki:

1. Zakładu Fizyki Doświadczalnej,
2. Zakładu Komputerowej Fizyki Stosowanej,
3. Pracowni Dydaktyki Fizyki.

Następnie Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Fizyki i Astronomii dotyczący powołania w strukturze organizacyjnej Instytutu Fizyki:

1. Zakładu Modelowania Procesów Fizykochemicznych,
2. Zakładu Optyki i Inżynierii Kwantowej,
3. Zakładu Spektroskopii Materiałów Funkcjonalnych.

ZARZĄDZENIA JM REKTORA

» JM Rektor wydał zarządzenia:

- > **Nr 50** z dnia 16 października 2009 r. w sprawie powołania Odwoławczej Komisji Stypendialnej na rok akademicki 2009/2010.

JM Rektor powołał Odwoławczą Komisję Stypendialną w składzie:

1. Jakub Kostecki - uczestnik studiów doktoranckich na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska,
2. Halina Leśna - studentka Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska,
3. Monika Strykowska - studentka Wydziału Ekonomii i Zarządzania,
4. Ewelina Szczurko - studentka Wydziału Ekonomii i Zarządzania,
5. mgr Barbara Bydatek - pracownik Działu Spraw Studenckich,
6. mgr inż. Iwona Madej - pracownik Działu Spraw Studenckich,
7. mgr inż. Elżbieta Kaźmierczak - pracownik Działu Spraw Studenckich.

- > **Nr 51** z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Artystycznego.

JM Rektor zniósł w strukturze organizacyjnej Wydziału Artystycznego Katedrę Sztuki i Kultury Plastycznej wraz z następującymi zakładami:

- 1) Zakładem Rysunku i Multimediiów wraz ze wszystkimi pracownikami,
- 2) Zakładem Malarstwa i Edukacji Twórczej wraz ze wszystkimi pracownikami.

W strukturze organizacyjnej Wydziału Artystycznego JM Rektor powołał Instytut Sztuki i Kultury Plastycznej wraz z:

- 1) Zakładem Rysunku i Multimediiów wraz z:
 - a) Pracownią Działań Przestrzennych,

- b) Pracownią Rysunku I,
- c) Pracownią Rysunku II,
- d) Pracownią Rysunku III,
- e) Pracownią Rzeźby,
- f) Pracownią Projektowania Graficznego,
- g) Pracownią Fotografii,
- h) Pracownią Multimedialną I,
- i) Pracownią Multimedialną II;

- 2) Zakładem Malarstwa i Edukacji Twórczej wraz z:

- a) Pracownią Malarstwa I,
- b) Pracownią Malarstwa II,
- c) Pracownią Malarstwa III,
- d) Pracownią Edukacji Twórczej,
- e) Pracownią Nauk o Sztuce.

- > **Nr 52** z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarządzania.

JM Rektor w strukturze organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarządzania zniósł Zakład Zarządzania Środowiskiem i Gospodarką Publiczną.

Natomiast w strukturze organizacyjnej Wydziału Ekonomii i Zarządzania JM Rektor powołał:

- 1) Katedrę Zarządzania Środowiskiem i Gospodarką Publiczną,
- 2) Laboratorium GIS - Dydaktyczne Centrum Zarządzania Kryzysowego.

- > **Nr 53** z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Fizyki i Astronomii.

JM Rektor zniósł w strukturze organizacyjnej Wydziału Fizyki i Astronomii w Instytucie Fizyki:

- 1) Zakład Fizyki Doświadczalnej,
- 2) Zakład Komputerowej Fizyki Stosowanej,
- 3) Pracownię Dydaktyki Fizyki.

W strukturze organizacyjnej Wydziału Fizyki i Astronomii w Instytucie Fizyki JM Rektor powołał:

- 1) Zakład Modelowania Procesów Fizykochemicznych,
- 2) Zakład Optyki i Inżynierii Kwantowej,
- 1) Zakład Spektroskopii Materiałów Funkcjonalnych.

- > **Nr 54** z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie powołania studiów doktoranckich Fizyka i Astronomia w języku angielskim.

JM Rektor powołał studia doktoranckie Fizyka i Astronomia w języku angielskim na Wydziale Fizyki i Astronomii.

Joanna Bojarska
Biuro Prawne

NOMINACJA PROFESORSKA

> PROF. DR. HAB. INŻ. JAN JAGIELSKI

Dnia 25 września 2009 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

naadał tytuł profesora nauk wojskowych

dr. hab. inż. Janowi Jagielskiemu.

Profesor Jan Jagielski związany jest z Zieloną Górą od 1996 roku i kolejno zatrudniony był w Wyższej Szkole Inżynierskiej, Politechnice Zielonogórskiej i aktualnie w Uniwersytecie Zielonogórskim na Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji, w Instytucie Metrologii Elektrycznej.

Droga do tytułu była dość zawiła i prowadziła przez różne uczelnie. Pierwszą po maturze była, ukończona w 1967 roku, Oficerska Szkoła Radiotechniczna w Jeleniej Górze. Jej ukończenie dało stopień oficerski i wiedzę w zakresie radiokomunikacji i eksploatacji stacji radiolokacyjnych. Kolejna uczelnia to Politechnika Poznańska, której absolwentem został w 1974 roku uzyskując tytuł *inżyniera elektryka* o specjalności *automatyka przemysłowa*. Następnie, w 1977 roku, ukończył studia na Wydziale Elektroniki Wojskowej Akademii Technicznej uzyskując tytuł *mgr. inż. elektronika* o specjalności *systemy radiolokacyjne*.

Profesor Jan Jagielski kontakt z zagadnieniami nauk wojskowych nawiązał w roku 1980 w czasie studiów podyplomowych z *Zastosowań Informatyki* w Akademii Sztabu Generalnego. W czasie studiów opracował koncepcję rozprawy doktorskiej i w 1981 roku został doktorantem Studium doktoranckiego. Rozprawę doktorską pt. *Prognozowanie uderzeń środków napadu powietrznego przeciwnika na obiekty obrony korpusu OPK metodą symulacji grafodynamicznej* obronił w 1984 roku na Wydziale Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej. Praca obejmowała zagadnienia prognostycznego modelowania działań lotnictwa i systemu obrony powietrznej. Było to modelowanie w warunkach niepewności w sytuacji negatywnej kooperacji dwóch systemów technicznych. Rozprawę habilitacyjną pt. *Kwantyfikacja jakości obiektów wielocechowych na przykładzie samolotów lotnictwa państw NATO* obronił w 1987 roku, mając czterdzieści jeden lat, przed Radą Naukową Akademii Sztabu Generalnego Wojska Polskiego. W pracy przedstawiono zweryfikowane matematyczne modele jakości środków napadu powietrznego przydatne w kalkulacjach operacyjnych i planowaniu operacji powietrznych.

Profesor Jan Jagielski zawodowo zatrudniony był w Wyższej Oficerskiej Szkole Radiotechnicznej w Jeleniej

Górze na stanowisku Szefa Katedry Zautomatyzowanych Systemów Dowodzenia do 1996 roku. Obszary pracy z tego okresu to diagnostyka i zapewnienie sprawności technicznej skomplikowanych systemów elektronicznych w postaci stacji radiolokacyjnych, systemów komputerowych automatyzacji dowodzenia, systemów mikroprocesorowych i systemów cyfrowego przetwarzania i zobrazowania sygnałów radiolokacyjnych. Aktywnie uczestniczył w kształceniu kadr naukowych dzięki współpracy z Wydziałem Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej Akademii Sztabu Generalnego, a następnie Akademii Obrony Narodowej. Zainteresowania naukowe były skupione na problematyce modelowania systemu walki z nalotem, modelowania nalotów, wykorzystaniu modelowania w optymalizacji procesów informacyjno-decyzyjnych. Organizował seminaria doktoranckie w zakresie *Zastosowania analizy systemowej w badaniach systemów wojskowych*, a następnie w zakresie *Modelowanie procesów i systemów walki*. W ich wyniku wypromował trzech doktorów nauk wojskowych, a w trzynastu przewodach doktorskich był recenzentem.

W czasie pracy w Wyższej Oficerskiej Szkole Radiotechnicznej, po uzyskaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego, opublikował 30 artykułów w Zeszytach Naukowych różnych uczelni, czasopismach i materiałach konferencji naukowych. Wykonał 10 prac o charakterze prac twórczych, napisał 4 podręczniki oraz wykonał 10 opracowań nie publikowanych. Kierował i uczestniczył w pracach nad 11 tematami prac naukowo-badawczych. Recenzował 11 prac doktorskich.

Prof. Jan Jagielski ma bardzo liczne zainteresowania poza naukowe. Posiada Srebrną Odznakę Szybowcową, Złotą Odznakę Modelarza Lotniczego i dyplom instruktora modelarstwa lotniczego klasy S. Jest też sternikiem jachtowym i instruktorem żeglarstwa.

Aktualnie jest czynnym sportowcem w dyscyplinach bieg na orientację i narciarstwo biegowe. W tej pierwszej konkurencji należy do ścisłej czołówki krajowej i odniósł wiele wartościowych zwycięstw w zawodach krajowych i zagranicznych. Kategorie wiekowe rozgrywania konkurencji likwidują bariery wieku. Jest Instruktorem biegu na orientację. W narciarstwie biegowym zdobył dwa tytuły

Gold World Loppet Master, a nieco wcześniej trzy tytuły Euroloppet Master. Tytuły uzyskuje się za ukończenie 10 biegów z 15 biegów ligi Worldloppet organizowanych w Europie, Japonii, Kanadzie, USA i Australii. Wszystkie biegi mają ponad 50 km, a królewski Bieg Wazów Vasaloppet ma ich 90.

Z wielkim zapałem uprawia turystykę kwalifikowaną. Ma uprawnienia kadry programowej PTTK Przewodnika Turystyki Górskiej, Motorowej, Narciarskiej. Jest Przewodnikiem Górskim i Instruktorem Przewodnictwa. Zdobył wiele znaczących szczytów w różnych górach różnych kontynentów, między innymi Aconcagua w Andach.

Zdaniem profesora, tak czynne uprawianie sportu i turystyki wymaga wysokiego zorganizowania, ale doskonale koreluje z zainteresowaniami naukowymi, które są wynikiem różnych kierunków studiów i zgłębiania różnych dyscyplin naukowych.

Wszechstronne wykształcenie obejmujące problematykę dowodzenia, automatyzacji dowodzenia, taktyki, sztuki operacyjnej, planowania działań wojsk, automatyki, elektroniki, informatyki, telekomunikacji, sztucznej inteligencji, organizacji i zarządzania, metodyki badań naukowych pozwoliły na szybką aklimatyzację w nowym środowisku naukowym, jakim stała się od 1996 roku Zielona Góra.

Wielką wagę przywiązuje prof. Jagielski do dydaktyki. I tutaj opracował autorskie programy nauczania, materiały dydaktyczne do wykładów, ćwiczeń laboratoryjnych, ćwiczeń rachunkowych i projektów przejściowych. Gama przedmiotów jest dość obszerna i obejmowała początkowo *cyfrowe systemy pomiarowe, układy elektroniczne, podstawy elektroniki, elementy przyrządów i systemów pomiarowych*. W dalszej kolejności nastąpiła pewna specjalizacja w kierunku sztucznej inteligencji. Zagadnieniom tym poświęcone są przedmioty *systemy ekspertowe i elementy sztucznej inteligencji* wykładane na studiach magisterskich, studiach magisterskich uzupełniających, studiach zawodowych dziennych i zaocznych. Z wielką pasją kieruje pisaniem prac dyplomowych i prowadzi zajęcia seminaryjne oraz projektowe z zastosowań metod sztucznej inteligencji.

W czasie pracy w Uniwersytecie Zielonogórskim opublikował 2 monografie, 30 artykułów w materiałach konferencyjnych i czasopismach o uznanej renomie. Z tego 6 rozdziałów w monografiach, podręcznikach, publikacjach konferencyjnych w wydawnictwach książkowych, 4 artykuły w czasopismach i 20 referatów konferencyjnych. Wykonał 12 materiałów nie publikowanych takich jak opinie i recenzje dla Departamentu Spraw Obronnych. Recenzował 2 prace doktorskie w Akademii Obrony Narodowej i 2 prace habilitacyjne też w Akademii Obrony Narodowej. Realizował 3 prace naukowo-badawcze.

Prof. Jan Jagielski zaproszony został do pracy w Komitetach Naukowych i Programowych wielu konferencji takich jak: *Diagnostyka Procesów Przemysłowych, Sterowanie i regulacja w radiolokacji i obiektach latających, Automatyzacja i eksploatacja systemów sterowania i łączności, Inżynieria Wiedzy i Systemy Ekspertowe, Systemy Pomiarowe w Badaniach Naukowych i Przemysle, Automatyzacja dowodzenia*. Od 2000 roku pracuje w *Sekcji Kształcenia Komitetu Metrologii i Aparatury Naukowej Polskiej Akademii Nauk*.

Za wyniki w pracy naukowej wyróżniony został w roku 2002 i 2006, nagrodą rektorską drugiego stopnia Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego w dziedzinie nauki.

Leszek Furmankiewicz

NOWA HABILITACJA

> DR HAB. RADOSŁAW CZARKOWSKI

Tytuł rozprawy habilitacyjnej:
Begrab mein Herz (Pochowaj moje serce)

Kollokwium habilitacyjne odbyło się
17 listopada 2009 r. w Akademii Sztuk Pięknych
w Poznaniu na Wydziale Komunikacji Multimedialnej
w dziedzinie sztuk plastycznych - dyscyplina:
Sztuki Piękne - Grafika.

Działalność artystyczna kandydata nosi wszelkie znamiona intermedialności. Współczesna sytuacja sztuki wykreowała u niego potrzebę posługiwania się różnymi mediami i rozwiązaniami tworzywowymi, w postaci grafik, rysunków, obrazów malarskich zarówno w technice akrylu jak i olejnej, formami obiektów i instalacji włącznie z przedmiotami gotowymi a także performances. Autor z pełną świadomością stosuje ową wielotworzywowość. W swoim tekście *Analizy dzieła* w kilku miejscach wraca do tego problemu: „*Postępując się różnymi mediami, często sięgatem do wspólnego mianownika, jakim było główne założenie ideowe. Stawiało się tak, kiedy wiedziałem, że praca zrealizowana w określonym medium nie wyczerpuje dostatecznie lub niedostatecznie opisuje podmiot refleksji. Pragnąc więc wzbogacić swoją na dany temat wypowiedź, sięgatem i sięgam do takich jej rezerw jak obiekt, instalacja czy performance.*” I dalej: „*Wspomniałem, iż zastosowanie zróżnicowanego warsztatu artystycznego, pozwala na uzupełnienie obrazu refleksji jaką pragnę podzielić się z odbiorcą. I jeszcze dalej, w innym miejscu: „Używając różnych środków staram się czytelniej i możliwie szeroko sygnalizować zajmujący mnie problem.”*”

Intermedialność dorobku Radosława Czarkowskiego będąc z pozoru faktem oczywistym, ulega wzmocnieniu poprzez dołączanie kolejnych prac do kolejnej ich prezentacji, budując w ten sposób rodzaj wewnętrznej - w sensie autorskim - intensyfikacji formalnej w prezentacji obszarów własnych zainteresowań, stawianych pytań i przedstawianiu idei. Autor w sposobie konstrukcji swoich prac bardzo często stosuje metody powtórzeń, kopiowań i czasem wręcz tautologii, mając głębokie przeświadczenie o wartości takich działań jako środka artystycznego wyrazu. W swej „*Analizie dzieła*” napisał „*Język multiplikacji, jakkolwiek to brzmi, jest moją naturalną rzeczywistością artystyczną, choć oczywiście nie jedyną. Multiplikacja obok powtórzeń znacząca dla mnie wielość, a tym*

> Doktor habilitowany Radosław Czarkowski jest pracownikiem Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej Wydziału Artystycznego UZ.

1987-92 - studia na kierunku *grafika*, wydziału Malarstwa, Grafiki, Rzeźby w PWSSP (ASP) w Poznaniu;
 1992 - dyplom z wyróżnieniem w pracowni rysunku prof. Jarosława Kozłowskiego;
 1990-1992 - współpraca z grupą SDS;
 1991 - zatrudniony na stanowisku asystenta stażysty w Instytucie Wychowania Plastycznego WSP w Zielonej Górze;
 1992 - zatrudniony na stanowisku asystenta na czas nieokreślony;
 1992 - współzałożyciel galerii GI przy IWP WSP w Zielonej Górze;
 1992-1994 i 1997-1999 - kierownik galerii GI;
 1994 i 1998 - stypendium uznaniowe prezydenta miasta Zielona Góra dla młodych twórców;
 1997 - pomysłodawca i współorganizator charytatywnej aukcji na rzecz pomocy dla ofiar powodzi razem z Instytutem Sztuki i Kultury Plastycznej (wcześniej IWP), BWA w Zielonej Górze, Muzeum Ziemi Lubuskiej pn. *Aukcja dla powodźian*;

1999 - I stopień kwalifikacji - promotor prof. Jarosław Kozłowski;

1999 - udział w seminarium i prezentacjach w CRP w Orońsku;

2000 - członek komisji kwalifikacyjnej do wystawy młodego pokolenia artystów polskich - CRP w Orońsku;

2000 - współzałożyciel, a później wiceprzewodniczący Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuki Współczesnej w Zielonej Górze;

2006 - współpraca z Warszawskim Wydawnictwem Naukowym i Pedagogicznym - warsztaty artystyczne dla nauczycieli szkół województwa lubuskiego (współorganizator - Filharmonia Zielonogórska);

2006, 2007, 2008, 2009 - współpraca z Centrum Kultury Języka Niemieckiego przy Uniwersytecie Zielonogórskim; organizator konkursu na plakat *Dni niemieckie* (impieza cykliczna) dla studentów Wydziału Artystycznego UZ;

2006 - współpraca przy polsko-niemieckim projekcie artystycznym pn. *Odcinek*;

2006-2007 - współpraca z Radiem Zachód - udział w audycjach dotyczących problematyki sztuki współczesnej pn. *Centryfuga, Alfabet artystów*;

1992-2009 - organizator wystaw i plenerów dla studentów obecnej Katedry Sztuki i Kultury Plastycznej (wcześniej IWP i ISiKP) UZ, m.in. galeria Amfilada - Szczecin, galeria Miejska - Wrocław, galeria GI - Zielona Góra, galeria Stara Winiarnia - Zielona Góra, BWA - Zielona Góra, PWW - Zielona Góra, galeria DK - Rawicz (Festiwal Młodej Sztuki Współczesnej 2005, 2006, 2007, 2008);

Zajmuje się rysunkiem, grafiką, instalacją, obiektem, performance, malarstwem, działaniami multimedialnymi. Od 1989 brał udział w ok. 80-ciu wystawach i prezentacjach zbiorowych i indywidualnych w kraju i za granicą.

samym, (...) jest to wzmocnienie komunikatu, jaki chcę stać do odbiorcy. Ale wielość oznacza dla mnie również otwartość, a nie podporządkowanie się kanonowi np. pop-artowskiemu. Kiedy chcę usłyszeć, proszę o powtórzenie, kiedy chcę głośno zakomunikować, powtarzam. Moja multiplikacja, to raczej próba zgłębienia istoty podmiotu czy idei. To jak pukanie do drzwi, to ciekawość powtórzenia, reakcja na słowo i jego echo, to wzmocnienie wołania i w końcu to konsekwencja myślenia o matrycy i jej powieleniu. To jest odkrywczą ciekawość światów równoległych - jednakowych w ogółach, a w szczegółach jakże różnych." Tu oczywistym obszarem występowania tego fenomenu jest grafika... z tej samej matrycy uzyskujemy jednakowe, ale jednak inne odbitki. To przecież dlatego numeruje się nakłady. To przecież dlatego w różnych technikach graficznych fenomen ten ma artystyczną wartość, ważniejszym jest w technice suchej igły, mniej istotnym w serigrafii. Powtórzenie ma także jako artystyczna metoda inny wymiar... pozornie dany element w jednostkowej postaci może się „nie obronić”, może zbyt słabo działać, kilka tych samych elementów też nie zmienia sytuacji. Musi ich być taka ilość, która nie jest policzalna w jednostkowym akcie percepcji. Musi nastąpić wrażenie „dużo”, aby uzyskać efekt „krzyku”, efekt wyrazistości artystycznego przesłania tak potrzebny współczesnym formom sztuki. Radosław Czarkowski jest całkowicie świadom tych uwarunkowań, w innym miejscu swej autoanalizy pracy habilitacyjnej napisał: „W efekcie moja multiplikacja „wyrwała się” w stronę własnej wypowiedzi. Zaczęła poszukiwać idei w samej sobie, a później powoływała ideę autonomiczną. Nie

spoczęła też na powieleniu obrazu. Stała się powieleniem słowa, tytułu, myśli i nawet kiedy od strony formalnej dysponowała jednym elementem, to zawsze towarzyszyła mi świadomość istnienia podmiotu pierwotnego - matrycy, czymkolwiek miałaby ona być: ideą, myślą, rzeczywistością, obrazem.” Te obszernie cytaty zaświadczać o wysokim poziomie samoświadomości artystycznej habilitanta, dokumentując zarazem autorefleksyjnie konstytuowany charakter sposobów i metod stosowania rozwiązań artystycznych. We wszystkich niemal pracach poczynając od ostatnich, tj. *26,5 m² i Azja 36h*, poprzez *Hostessy, Etyka, De-Tocsin, Konflikt, On I Ona - Obrazy*, po *Ein Herz - ein Blut - ein Lieb, Stygmaty II*, a przede wszystkim po *Begrab mein Herz*, z wystawy habilitacyjnej w BWA Zielona Góra, strategię tę są przez autora tak szeroko, jak również z tak pozytywnym artystycznie skutkiem zastosowane. Jak sam to określa w autoreferacie: „*Każda z moich prac, jeśli nie jest bezpośrednią pochodną matrycy, to posługuje się wzmocnieniem poprzez multiplikację, czy choćby przez powielenie czy odbicie lustrzane. Gros moich prac, oscylując wokół człowieka i jego kondycji, próby odnalezienia się w relacjach z zewnętrznym światem, jak i własnymi rozterkami, ma charakter antropocentryczny.*” Cytat ten raz jeszcze dokumentuje samoświadomość habilitanta odnośnie stosowanych przez niego rozwiązań artystycznych, zaświadczać jednocześnie o zracjonalizowanym, bo będącym efektem intelektualnych spekulacji, procesie twórczym. Należy to podkreślić w kontekście aplikowania przez kandydata pośrednio o dydaktyczne stanowisko profesora wyższej uczelni. Umiejętność problematyzacji za-

PIECZĘĆ DLA BEGRAB MEIN HERZ, FRAGMENT WYSTAWY HABILITACYJNEJ, FOT. R. CZARKOWSKI

gadnień własnej twórczości jest w tym kontekście trudna do przecenienia.

Przedstawiona przez kandydata praca stanowiąca „dzieło przewodowe” to właśnie wystawa „Begrab mein Herz”, której towarzyszył katalog (ISBN978-83-924092-7-4), a miała ona miejsce w galerii BWA w Zielonej Górze w maju 2007 roku. Tym samym więc, spełnione zostały wymagania ustawowe dotyczące pracy habilitacyjnej nakazujące włączenie jej w społeczny odbiór sztuki.

Prace prezentowane na wystawie są zestawem różnorodnym zarówno pod względem formalnym, jak i gatunkowym. Formy szeroko pojmowanej grafiki, obiekty, instalacje, przedmioty gotowe, stanowią w całości spójną przestrzeń zarówno artystyczną, jak i znaczeniową. Choć część z nich była już wcześniej pokazywana, to „instalacyjny” charakter wystawy anektującej daną przestrzeń galerii do tworzenia kojarzonych znaczeń wynikających z danego rozmieszczenia prac, stanowi uzasadnienie ich umieszczenia. Innym, o wiele ważniejszym uzasadnieniem tego zestawu jest jego narracyjny charakter. Autor koduje w nim wiele znaczeń, niektóre nie do końca czytelne, niektóre kategorycznie kalkulowane do wygenerowania ich w procesie konotacyjnym odbiorcy, niektóre zdecydowanie symboliczne, niektóre czytelne w prostej denotacji. Radosław Czarkowski jest w pełni świadom tej złożoności, napisał w autoreferacie: „Idee szerokiej interpretacji i niejednoznaczności w realizacjach zawsze były i są mi bliskie. Determinują moją konieczność posługiwania się różnorodnym warsztatem artystycznym. Używając różnych środków artystycznych jestem w stanie czytelnie

zasygnalizować zajmujący mnie problem.”

Jednocześnie autor jest świadom ryzyka komunikacyjnego z potencjalnym odbiorcą swoich prac w danej sytuacji artystycznej. Powyżej przytoczona autorska obrona powtórzeń i multiplikacji jest swego rodzaju asekuracją autora od hipotetycznego braku artystycznego porozumienia. Intermedialność i do pewnego stopnia atrakcja rozwiązań formalnych stosowanych przez autora, a od pewnego już stopnia także... agresja tychże rozwiązań formalnych, może ów dialog estetyczny z odbiorcą dość dotkliwie zakłócać! Habilitant wierzy jednak w intelektualną sprawność odbiorcy i jego wysoko rozwinięte kompetencje kulturowe. Wiarę swą deklaruje, trafnie cytując teorię dzieła otwartego powtórzoną przez mistrza U.Eco w książce „Sztuka”: „Tymczasem we wrażliwości nowoczesnej stopniowo umacniało się dążenie do takiego dzieła sztuki, które coraz bardziej świadome rozwojowego charakteru „odczytań” - staje się bodźcem do swobodnej interpretacji ukierunkowanej tylko w swych podstawowych zarysach”. (...) i dalej, (...) „sugestia” ma na celu stworzenie sprzyjających warunków do odbioru nie tyle dokładnego znaczenia, ile ogólnego schematu znaczeniowego, wianuszka możliwych znaczeń - wszystkich jednakowo nieprecyzyjnych i tyle samo wartych, zależnie od stopnia przenikliwości, nadwrażliwości i emocjonalnego nastawienia (...)”. Teoria ta, opublikowana przez Eco po raz pierwszy w 1958 roku w tekście „Opera aperta” stała się podstawą funkcjonowania wszelkich form współczesnej sztuki w nowoczesnej kulturze płynności. Poetyka dzieła otwartego - jak to określa inny mistrz tego konceptu - Pousseur zmie-

rza do inspirowania u interpretatora „aktów świadomej swobody”, do uczynienia z niego aktywnego ośrodka niewyczerpanej sieci powiązań, którym ma on nadać własny kształt, nie będąc skrzepowanym przez konieczność wynikającą z określonych zasad organizacji danego dzieła. Tu znajduje się kwintesencja wartości artystycznej „Begrab mein Herz”... jej poziom musi wyznaczyć aktywny intelektualnie odbiorca! Jej twórca napisał: „*Nie mam takiego przekonania i nie jest dla mnie ważne postępowanie się nie tuzinkowym medium tylko na rzecz pozornej "odwagi" wobec kanonu estetycznego. Rzeczywistym powodem, dla którego użyłem serca jako matrycy, jest fakt kulturowej konstytucji jego znaczenia, jako podmiotu fizycznego i ideowego. Nie kierowała mną niezdrowa ciekawość wykorzystania części żywego organizmu dla potrzeb ekspozycji własnej ekspresji. Nie jest to z mojej strony wyraz braku pokory, ale potrzeba wiarygodności. Muszę wiedzieć o czym chcę mówić. Potrzebuję być dosłownym, by móc komunikować możliwie czytelnie własną refleksję dotyczącą nieponazywanego, dotyczącą tego, czego nie ma i tego, o czym nie wiem.*”

Twórczość Radostawa Czarkowskiego jest trudną, wymaga od odbiorcy przygotowania zarówno intelektualnego, jak i znajomości stanu, w jakim znajduje się współczesna, postmodernistyczna sztuka! Wymagania te są konieczne do spełnienia zarówno artystycznej komunikacji, jak i do odczytania przesłania treściowego zakodowanego przez autora. Nie jest to mankamentem tej twórczości, wręcz przeciwnie, należy tu pokreślić, że sztuka współczesna nie może być odbierana w schemacie percepcji pasywnej, niestety do uczestnictwa w niej konieczne są kompetencje kulturowe i zdolności intelektualne, często najwyższej próby! Twórczość i postawa artystyczna habilitanta takie wymagania stawia. Elitaryzm odbioru tej twórczości nie może być postrzegany jako jej ograniczenie, przeciwnie, powinien być postrzegany jako świadectwo jej intelektualnej bazy i umiejętności realizowania artystycznego warsztatu.

Całość zestawu prac stanowi znakomity dowód autorskiego stylu, szerokich horyzontów wyobraźni i zarówno głębi intelektualnego zaplecza, jak i artystycznej wrażliwości. Bardzo wysoko oceniam wystawę habilitacyjną kandydata.

Pracy praktycznej towarzyszy - spełniając wymogi ustawowe - tekst teoretyczny pod tytułem: „*Begrab mein Herz (BmH)*”, analiza dzieła, tekst będący autorskim „opisem dzieła przewodowego” wraz z poszerzoną prezentacją całości dorobku kandydata, w kontekście którego ono występuje. Obfite fragmenty tego tekstu zostały zacytowane powyżej w niniejszej recenzji. Właściwie wykorzystane przez autora zaplecze bibliograficzne dokumentuje poziom erudycyjny kandydata. (...)Tekst ten jest merytorycznie bardzo dobrze skonstruowany i lekturowo interesujący nie tylko ze względu na jego walory poznawcze prezentujące wręcz metodologię pracy twórczej kandydata, lecz głównie z powodu prezentacji jego autopostawy artystycznej nacechowanej wysokim poziomem samoświadomości twórczej. Tekst ten jest znakomitym przewodnikiem po twórczości kandydata.

Łódź, listopad 2009 r.

Prof. zw. Stefan Czyżewski
Zakład Mediów i Kultury Audiowizualnej UŁ
Wydział Operatorski i Realizacji TV, PWSF, TV i T

KONKURS NA KARTKĘ BOŻONARODZENIOWĄ

143 prace 117 małych artystów to efekt konkursu na Kartkę Bożonarodzeniową, zorganizowanego dla dzieci pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego i ich rodzin. Do jury jak w ub. roku zaproszono pracowników z Wydziału Artystycznego.

I tak w skład Komisji Konkursowej weszli:

- > dr hab. Jarosław Dziecielewski, prof. UZ (Instytut Sztuki i Kultury Plastycznej) - przewodniczący,
- > mgr Mirosław Gugala (Instytut Sztuk Pięknych) - członek,
- > mgr Paweł Andrzejewski (Instytut Sztuk Pięknych) - członek.

23 listopada 2009 r. jury wyłoniło 8 najlepszych prac, które zostaną wydrukowane jako kartka bożonarodzeniowa Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Laureatami konkursu zostali:

- > Andrzejewska Agnieszka - 8 lat,
- > Ciemala Emilka - 5 lat,
- > Maniarski Michał - 4 lata,
- > Piątkowiak Nikita - 8 lat,
- > Polak Martyna - 11 lat,
- > Puchalska Alicja 4 lata,
- > Sikora Michał - 5 lat,
- > Urbański Jakub - 11 lat.

Wszystkie dzieci biorące udział w konkursie otrzymały wyróżnienie i podczas uroczystego wręczenia nagród odebrały dyplomy i słodkie upominki z rąk Przewodniczącej Honorowego Komitetu Akcji *UNIwersYTET DZIECIOM* - Pani Reginy Osękowskiej. Nie bez znaczenia dla laureatów, był też uścisk ręki Rektora prof. Czesława Osękowskiego :)

Liczba tegorocznych uczestników konkursu przerasta oczekiwania organizatorów (Biuro Promocji UZ), ale z radością przyjęliśmy tak duże zainteresowanie imprezą zarówno dzieci jak i ich rodziców. Kolejną imprezą dla pracowników Uniwersytetu będzie tak jak rok temu - Koncert Noworoczny. Zapraszamy już w styczniu!

Ewa Saperko

NA SZCZYCIE

Rozmowa z prof. Janem Jagielskim
z Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji

>O muzyku grającym na wielu instrumentach mówi się multiinstrumentalista. Czy o Panu można powiedzieć, że jest Pan „multiprofesjonalistą”?

Właściwie, to może nieskromnie, ale można chyba powiedzieć, że tak (śmiech). Kiedyś mówiono, i to na pewno ładniej brzmi - „człowiek renesansu”. Tak trochę górnolotnie jest to powiedziane, ale tak chyba można mnie określić

>To czym Pan się zajmuje?

W miarę jak staję się poważniejszym człowiekiem, to i moje zainteresowania też ulegają zmianie. Jeżeli chodzi o pracę zawodową to zajmowałem się eksploatacją stacji radiolokacyjnych, systemów komputerowych, zautomatyzowanych systemów dowodzenia. Aktualnie zajmuję się metodami sztucznej inteligencji i ich praktyczną implementacją. Ale nie są mi obce np. systemy pomiarowe czy elektronika. Moja droga do miejsca, w którym dzisiaj się znajduję prowadziła przez różne uczelnie, gdzie zdobywałem wiedzę w różnych specjalnościach a te się nie powtarzały. Każda była inna. W związku z tym uzyskałem dość szeroką podstawę, która teraz pozwala mi się w miarę swobodnie poruszać na polu wielu dziedzin nauki.

>Tytuł profesora otrzymał Pan z dyscypliny nauk wojskowych?

Zgadza się, ale droga do tego tytułu była dość długa i zawita. Pierwszą moją szkołą po maturze była Oficerska Szkoła Radiotechniczna w Jeleniej Górze. Była to taka dzisiejsza wyższa szkoła zawodowa, gdzie elektronika i telekomunikacja były bardzo mocno zaawansowane. Potem studiowałem na Politechnice Poznańskiej, gdzie skończyłem automatykę przemysłową. Następnie to Wojskowa Akademia Techniczna gdzie skończyłem elektronikę ze specjalnością systemy radiolokacyjne. Potem była Akademia Sztabu Generalnego gdzie trafiłem na Zastosowania Informatyki, która wtedy była zupełnie nową dziedziną. No, a potem zacząłem się zajmować praktycznym zastosowaniem techniki. Jeżeli chodzi o sprawy naukowe, to zajmuję się modelowaniem jakości techniki, modelowaniem poważnych konfliktów zbrojnych, modelowaniem sytuacji kryzysowych.

Nauki wojskowe mają to do siebie, że idą jakby w dwóch kierunkach - w jednym - bardziej humanistycznym, czyli zarządzanie, podejmowanie decyzji, a drugi to kierunek techniczny, czyli sprzęt, jego wykorzystanie, zabezpieczenie, itp. I łączenie tych dwóch dziedzin to jest to, co mnie bardzo pasjonuje.

>Większą część swojego zawodowego życia poświęcił Pan wojsku?

Tak, do 1996 r. pracowałem w Wyższej Oficerskiej Szkole Radiotechnicznej w Jeleniej Górze gdzie byłem szefem Katedry Zautomatyzowanych Systemów Dowodzenia. Wtedy właśnie realizowano plan reorganizacji i udoskonalenia szkolnictwa wojskowego i w ramach tego doskonalenia naszą szkołę zlikwidowano, a ja po 30 latach odszedłem ze służby jako, że w wojsku się nie pracowało a służyło. I wtedy szczęśliwym zbiegiem okoliczności dowiedziałem się o konkursie na stanowisko profesora w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Zielonej Górze. Do przystąpienia do konkursu gorąco zachęcił mnie ówczesny dziekan Wydziału Elektrycznego doc. dr inż. Wysocki. Wyższa Szkoła Inżynierska była na etapie przekwalifikowania się w Politechnikę. To był pierwszy w moim życiu przypadek, kiedy ja i moja wiedza tak naprawdę komuś się przydały. W wojsku zawsze byłem traktowany jak intruz, jak ktoś, kto „wychodzi ciągle przed orkiestrę”, a tutaj po raz pierwszy po-

> NAUKA

> Z ZONA

wiedziano mi „Fajnie, że jesteś. Przyjdź do nas, to nam pomożesz”.

>W takim razie jak Pan się odnalazł w cywilnej uczelni?

Faktycznie była to dla mnie bardzo trudna sytuacja po 30 latach służby w wojsku, ale nie do końca. Przecież kończyłem cywilną uczelnię, wyjeżdżałem na cywilne konferencje, gdzie dużo miałem do czynienia z ludźmi z cywilnych uczelni. Poza tym, kiedy tutaj przyjechałem, to spotkałem bardzo życzliwych ludzi. Przyjęto mnie bardzo życzliwie, i muszę po latach powiedzieć, że byłem wtedy wręcz onieśmielony tym, że tak sympatycznie można człowieka przyjąć. Wymienię tu, oprócz wspomnianego wspianego dziekana, prof. Bolikowskiego, Miczulskiego. Pan Profesor Korbicz, kiedy się u niego pojawiłem, przyjął mnie bardzo serdecznie. Wiele mi pomógł w różnych sytuacjach. Bo przecież ja chciałem kontynuować pracę naukową. Tam się nagle wszystko urwało, a żeby iść dalej wybraną drogą potrzebny mi był dorobek naukowy. Zacząłem dużo publikować i dość szybko się odnalazłem w nowym środowisku.

Pamiętam też do dziś przesympatyczną panią Jadwigę z planowania, która pomogła mi w ułożeniu planu zajęć tak, abym nie musiał na stałe przyjeżdżać do Zielonej Góry. Bo przecież musiałem podjąć jakąś decyzję. Znacząca pomoc była też ze strony pani Ewy Zaleskiej.

>I został Pan w Jeleniej Górze?

Tak, i teraz nie mam wątpliwości, że dobrze zrobiłem zostając w tym mieście. Nawet Pan Rektor, z którym ostatnio rozmawiałem, przyznał mi rację i powiedział, że on podjąłby taką samą decyzję (śmiech). Z racji moich dodatkowych zainteresowań jest to dla mnie doskonałe miejsce na ziemi. W wolnym czasie zajmuję się turystyką, narciarstwem i innymi sportami, więc w Jeleniej Górze mam dobre warunki do tego, aby korzystać z gór. Przecież człowiek pracuje 8 godzin, a doba ma tych godzin trochę więcej, więc warto ten czas dobrze wykorzystać.

>I tak naturalnie przeszliśmy do Pana zainteresowań. Niewątpliwie Pana praca naukowa jest pasjonująca, ale myślę, że znacznie ciekawsze może być to, co robi Pan po pracy?

A to już zależy od pory roku :) Będąc jeszcze w wojsku obracałem się w takim trochę usportowionym środowisku. Wynikało to chociażby z obowiązujących tam rygorów sprawności fizycznej i z pewnością miało to swój wpływ na moje zainteresowania. Ale zacznę od początku - byłem szybownikiem (srebrna odznaka), potem modelarzem lotniczym (złota odznaka) - na bardzo wysokim poziomie zawodniczym, zawsze w pierwszej czwórce w kraju w kategorii szybowców swobodnie latających. Potem zostałem modelarzem szybowców sterowanych radiem i instruktorem modelarstwa lotniczego klasy S. Poza tym jestem sternikiem jachtowym, sternikiem motorowodnym i instruktorem żeglarstwa - ostatnio byłem na rejsie stażowym na Morzu Północnym. Pasjonują mnie też góry - jestem przewodnikiem górskim, instruktorem przewodnictwa. No i uprawiam wspinaczkę wysokogórską. Zdobyłem wszystkie wyższe europejskie szczyty i niektóre światowe też mam już w swojej prywatnej kolekcji.

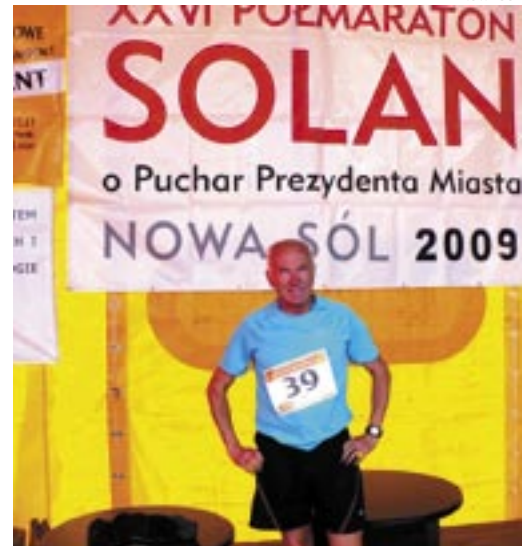
>To jakie szczyty ma Pan już w tej swojej kolekcji?

Szczyty do kolekcji z tych znaczących to: Andy - Aconcagua najwyższa góra obu Ameryk; Kaukaz - Elbrus i Gumaczi; El Teide na Wyspach Kanaryjskich i zarazem najwyższy szczyt Hiszpanii; Pireneje - Piko de Aneto z lodowcem i wymagający użycia raków; Milhacen w masywie Sierra Nevada najwyższy szczyt Półwyspu Pirenejskiego; Apeniny szczyt Jana Pawła II i Corno Grande najwyższy szczyt Półwyspu Apenińskiego; Norwegia to Goldhoppigen zarazem najwyższy szczyt Półwyspu Skandynawskiego; Maroko - Toubkal najwyższy w Atlasie Wysokim; Alpy to 10 wierzchołków 4 tysięcy w masywie Monte Rosa; Granat Spize, Sunlicht, Gros Glockner w Austrii, Mont Blanc - najwyższy w Europie; Vihren w Bułgarii i Musala zarazem najwyższy szczyt Półwyspu Bałkańskiego. Jest też Marmolada - królowa Dolomitów i Ben Macdui w Szkocji zarazem najwyższy na wyspach. Są też wulkany Meksyku Paricutin i La Malinche. Byłem dwa razy w Himalajach. Karakorum w Pakistanie i najdłuższa droga lodowcowa świata na lodowcu Hispar. Druga to Nepal gdzie przeżyłem chyba najgroźniejszą sytuację w górach. Sytuacja wyniknęła w związku z potężnym opadem śniegu. Opóźnił on nasz marsz i zmusił do noclegu na przełęczy Torung La, do której dotarliśmy

> BIEG NA ORIENTACJĘ

> EUROLOPPET MASTER

> NOWA SÓL

> GROS GLOCKNER

> ACONCAGUA

błądząc i staniając się na nogach, późno w nocy. Marsz wyczerpał niektórych skrajnie. Włamaliśmy się do niewielkiego pomieszczenia najdroższej chyba kawiarenki. Mieliśmy śpiwory, ale nie mieliśmy namiotów. Na przetęczy temperatura w nocy spadła do - 18 stopni i jakoś w 8 osób doczekaliśmy szczęśliwie do rana pałac w piecu porąbanymi krzesłami. Pokryliśmy koszty dewastacji drzwi wejściowych i mebli użytych do rozpalenia w piecu.

No i z górami jest jeszcze związane narciarstwo biegowe, które uprawiam od wielu lat. Zaczęłem od nart zjazdowych - miałem nawet uprawnienia instruktora narciarstwa, ale to były lata 70-e, do wyciągów długie kolejki, szkoda mi było czasu na stanie przy wyciągu, więc zamieniłem narty zjazdowe na biegówki. Zaczęłem narciarstwo biegowe uprawiać w czasach, kiedy kontakty zagraniczne były bardzo utrudnione, a dla mnie jako wojskowego wręcz niemożliwe. Na szczęście z upływem czasu trochę się to poprawiło i zacząłem startować w biegach dostępnych dla amatorów. Zaangażowałem się w tę dyscyplinę sportu dość mocno i zacząłem starty traktować poważnie. Uczestniczę w lidze biegów europejskiej, która się nazywa EUROLOPPET i w lidze światowej WORLDLOPPET. W lidze Euroloppet zdobywa się tytuł Euroloppet Master za ukończenie w ciągu 5 lat 6 biegów długich. Mam takie 3 tytuły. W lidze Worldloppet zdobywa się tytuł Gold Worldloppet Master po ukończeniu 10 biegów długich, przy czym jeden trzeba zaliczyć poza Europą. Mam takie dwa tytuły. Bliższe szczegóły można znaleźć na stronach; www.euroloppet.com, www.worldloppet.com.

>Co to znaczy biegi długie?

Długie to znaczy, że najkrótszy ma 50 km, inne 64, 70, 76 km, a najdłuższy 90 km. Najdłuższy to słynny Bieg Wazów w Szwecji. Jest to marzenie każdego biegacza na nartach. Jest to na tyle prestiżowy bieg, że ukończenie go mógłbym porównać z osiągnięciem tytułu profesorskiego:) Kiedyś byłem w Niemczech i przed zawodami stałem w jakiejś długiej kolejce, a trzeba powiedzieć, że każdy zawodnik ma specjalny paszport, w którym dokumentuje się wszystkie biegi. W pewnym momencie otworzył mi się paszport właśnie na stronie Biegu Wazów. Kiedy stojący obok mnie zawodnicy zobaczyli, że mam zaliczony ten bieg - to

z pełnym szacunkiem przepuścili mnie do przodu poza kolejnością. Poczutem się wtedy jak prawdziwy VIP w najlepszym tego słowa znaczeniu.

No i takie jest to moje aktualne hobby, które wymaga ode mnie trochę czasu i poświęcenia. Biegi zaliczane do Worldloppet odbywają się na całym świecie. Poza Europą trzeba zaliczyć biegi w Stanach Zjednoczonych, Japonii, Kanadzie i Australii. Byłem już w Kanadzie, a teraz przemierzam się do innych kontynentów.

>Czy w takim biegu liczy się czas, czy wystarczy tylko dobiec do mety?

Jest limit czasu, którego nie wolno przekroczyć, bo wtedy bieg jest niezaliczony. Limit czasu wynika z przyjętej średniej prędkości około 8 km/godzinę. Ja uzyskuje ok. 12 km na godzinę i daje mi to w granicach 10 miejsca w kategorii wiekowej 60 - 69 lat. W biegach startują też zawodnicy, którzy walczą o punkty i nagrody i dla nich czas ma wielkie znaczenie.

>Trenuje Pan Profesor w Jeleniej Górze?

Tak. Chociaż nie tylko. Na szczęście mam pojęcie o sporcie i planuję swoje treningi bardzo ekonomicznie. Na przykład na początku czerwca w Nowej Soli organizowany jest półmaraton, a ja mam tego samego dnia o godz. 14.15 w Zielonej Górze zajęcia ze studentami. Bieg zaczyna się o godz. 11.00, zajmuje mi ok. 2 godzin, więc mam jeszcze trochę czasu, żeby odpocząć przed wykładem i studenci nawet się nie orientują, że właśnie zaliczyłem tak wyczerpujące zawody :)

>Podsumowując Panie Profesorze - pańskie pasje sportowe to: narciarstwo biegowe, żeglarstwo, wspinaczka wysokogórska i... coś jeszcze?

Tak, to bieg na orientację. W wieku 41 lat, gdy obroniłem pracę habilitacyjną ujawnił się mój talent biegacza na orientację. Uprawiam tę konkurencję do dziś, bo można powiedzieć, że jest to bardzo inteligentna dyscyplina sportowa. Wymaga nie tylko dużo siły fizycznej, ale też wyobraźni, myślenia przestrzennego, błyskawicznego podejmowania decyzji i orientacji.

MONT BLANCK

VASALOPPET

W tej dyscyplinie organizowane są Mistrzostwa Świata Weteranów w różnych kategoriach wiekowych (co 5 lat). Najstarszy zawodnik w tej dyscyplinie liczy sobie często 90 lat! Kiedy byłem po raz pierwszy na tych zawodach, a miałem wtedy 50 lat, to specjalnie poszedłem, żeby go oglądać! Niesamowita sprawność w tym wieku, nie tylko fizyczna, ale i umyśtu!

>Czy ma Pan jakieś sukcesy w tej dyscyplinie?

Zdoylem wielokrotnie tytuły mistrza Wojska Polskiego, byłem wielokrotnym mistrzem Wojsk Lotniczych. Jeszcze w 2007 roku zdobyłem brązowy medal Mistrzostw Wojsk Lądowych po walce ze znacznie młodszymi przeciwnikami. Bratem wielokrotnie udział w Mistrzostwach Świata Weteranów, ale bez większego powodzenia.

Aktualnie w kraju jestem między pierwszą a siódmą pozycją. Mój udział w zawodach jest czasem bardzo skomplikowany. Jadę np. na trzydniową konferencję - środa, czwartek, piątek - a w sobotę rano startuję np. w biegu na 50 km. Kiedy uczestniczyłem w pierwszych mistrzostwach Polski w biegu na orientację, to byłem akurat na konferencji w Poznaniu. W tej sytuacji bardzo trudno jest mi równać się z zawodnikami, którzy nie uczestniczą w konferencjach, a tylko biegają. Ale moją satysfakcją jest to, że jestem dla nich poważnym zagrożeniem!

>Panie Profesorze, jak udaje się Panu godzić te wszystkie pasje z pracą zawodową, naukową?

To dzięki temu, że moja żona jest taka kochana i wspierała! Ponieważ to ona przejęła na siebie niemal wszystkie obowiązki domowe, a ja mogę zająć się planowaniem i logistyką naszych wyjazdów. Tutaj niestety działa presja finansowa i limit uczestników, ponieważ na zachodzie to jest tak, że im później zgłasza się udział w imprezie biegowej, tym wyższe jest tzw. „startowe”. Żeby więc obniżyć koszty i zmieścić się w limicie startujących, trzeba sobie wszystko dużo wcześniej zaplanować. Często nawet rok wcześniej, a wtedy zdarza się, że imprezy nakładają się na siebie i mam problem decyzyjny. Poza tym muszę godzić życie zawodnicze z zawodowym, co wcale nie jest takie proste. Jedno i drugie wymaga systematyczności. Zawody odbywają się zwykle w weekendy, a ja mam np. wtedy zajęcia ze studentami zaocznymi, więc nie mogę

tak aktywnie brać udziału w życiu sportowym. Staram się jednak godzić pracę z pasją i jak pokazuje praktyka udaje mi się to nieźle, chociaż trudności są znacznie większe niż by należało przypuszczać

>Czy żona podziela Pańskie pasje czy jest tylko kibicem?

Żona podziela moje pasje na tyle, że już nie jest przeciwniczką. Moje sukcesy złagodziły jej początkowe opory i teraz jest moim wiernym kibicem. Często jeździmy razem, chociaż na wyprawy w wysokie góry jadę sam, ale nie ma o to pretensji.

>Jakie plany na przyszłość Panie Profesorze? Na emeryturę Pan chyba tak szybko nie przejdzie, bo sporty, które Pan uprawia nie mają żadnych ograniczeń wiekowych?

Trafia Pani w sedno. Jest taka zasada sztuki operacyjnej: koncentracja wysiłku w określonym miejscu i czasie. Byłem szybownikiem - okazało się, że im więcej człowiek ma lat, tym więcej utrudnień. Ani w żeglarstwie, ani w biegach na orientację, ani w narciarstwie nie ma granicy wieku. A jeżeli chodzi o plany, to w żeglarstwie - może bardziej marzeniem - jest opłynięcie Przylądka Horn. To byłoby prawdziwe wyzwanie.

Chciałbym też jeszcze pochodzić po górach, ale najpierw wybieram się do Japonii do Sapporo, gdzie odbędzie się jubileuszowy, 30. Sapporo International Ski Maraton zaliczany do Worldloppet Master. A kiedy już zaliczę wszystkie biegi światowe, zdobędę tytuł Global Worldloppet Skier.

>Ile jest tych biegów światowych?

15 w tym nasz Bieg Piastów. - brakuje mi jeszcze tylko 3 biegów do pełnej kolekcji. W Japonii - ale mam nadzieję go zaliczyć niedługo, w Stanach Zjednoczonych i Australii.

No i to tyle o planach sportowych, bo przecież cały czas pracuję naukowo i na tym polu też chciałbym jeszcze coś pożytecznego zrobić.

>Życzę więc powodzenia i dziękuję za rozmowę.

rozmawiała Ewa Saperko

EUROPEJSKIE SPOTKANIE AUTOMATY- KÓW I INFOR- MATYKÓW NA UNIWER- SYTECIE

Marcin Witczak
Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego

W dniach 19-20 listopada 2009 roku na Uniwersytecie Zielonogórskim miały miejsce 7. Międzynarodowe Warsztaty pt. *Zaawansowane Sterowanie i Diagnostyka, ACD 2009*. Organizatorem Warsztatów był Instytut Sterowania i Systemów Informatycznych UZ, przy czym prof. J. Korbicz,

czł. koresp. PAN był przewodniczącym Międzynarodowego Komitetu Naukowego, a prof. M. Witczak - przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego. W imieniu władz uczelni uczestników Warsztatów przywitał prof. T. Kuczyński, prorektor UZ ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą, a imieniu władz Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji - Dziekan, prof. A. Pieczyński.

Warsztaty stanowiły platformę do wspólnego prezentowania przez naukowców i inżynierów rezultatów ostatnich badań w zakresie szeroko rozumianej automatyki, robotyki i informatyki oraz ich zastosowań. Organizowane były z myślą o wskazaniu najnowszych trendów w rozwoju metod i narzędzi, jak również prototypów, które są szczególnie interesujące dla naukowców i inżynierów praktykujących w przemyśle. Inny cel to wzmacnianie europejskiej współpracy naukowej i badawczej, promowanie mobilności studentów i naukowców, a w szczególności wspieranie wspólnie realizowanych prac doktorskich. Podczas warsztatów zaprezentowane zostały rezultaty ostatnich badań związanych ze sterowaniem i monitorowaniem pracy nowoczesnych systemów przemysłowych, sterowaniem i oprogramowaniem robotów, zastosowaniem nowoczesnych metod informatycznych w rozpoznawaniu obrazów oraz zastosowaniami technik i metod sztucznej inteligencji.

Program warsztatów to 4 referaty plenarne wybitnych naukowców z Holandii, Hiszpanii i Polski, oraz 87 referatów regularnych. W warsztatach wzięło udział ponad 100 uczestników, z czego blisko 70 osób to m. in. naukowcy z Francji, Niemiec, Anglii, Włoch, Danii, Portugalii, Czech i nawet z Maroko. Referaty plenarne wygłosili wybitni naukowcy z kraju i zagranicy. W szczególności, prof. Piotr Tatjewski (Instytut Automatyki i Informatyki Stosowanej, Politechnika Warszawska) wygłosił ciekawy referat pt. *Supervisory advanced control and on-line set-point optimization*. Z kolei prof. Vicenç Puig (Departament d'Enginyeria de Sistemes, Automàtica i Informàtica Industrial, Universitat Politècnica de Catalunya, Hiszpania) mówił o odpornych technikach diagnostyki i sterowaniu tolerującym uszkodzenia w referacie pt. *Robust FDI/FTC using set-*

KOMITET PROGRAMOWY WARSZTATÓW

membership methods and application to real case studies. Kolejny referat plenarny zaprezentowany przez prof. Henk Nijmeijer (Department of Mechanical Engineering, Dynamics & Control Group, Eindhoven University of Technology, Holandia) nosił tytuł *Convergency and regulation*. Ostatni z referatów plenarnych pt. *Sensor network design for estimation of spatially distributed processes* został wygłoszony przez naukowców z Uniwer-

sytetu Zielonogórskiego - prof. Dariusza Ucińskiego i dr. Macieja Patana.

Szczegółowy program warsztatów, wraz z pełnymi tekstami prezentowanych prac dostępny jest na stronie internetowej warsztatów http://www.issi.uz.zgora.pl/ACD_2009/.

Jedną z atrakcji warsztatów był pokaz robotów mobilnych będących rezultatem wieloletniej współpracy w zakresie realizacji wspólnych prac doktorskich przez pracowników Instytutu Sterowania i Systemów Informatycznych UZ oraz Hochschule Ravensburg-Weingarten (Niemcy). Podczas pokazu uczestnicy warsztatów mieli niepowtarzalną okazję sterowania robotem w warunkach dosyć komfortowych bo w holu budynku Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska, gdzie miały miejsce dwudniowe obrady i spotkania.

Podczas warsztatów zostały przyznane dwie nagrody ufundowane przez Dziekana Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji UZ oraz Prezesa LUMEL S.A. w Zielonej Górze dla młodych naukowców do 35-go roku życia. Z sześciu nominowanych osób Komitet Programowy przyznał nagrodę za *Najlepszy Artykuł Teoretyczny* dla dr. inż. Przemysława Ignaciuka z Politechniki Łódzkiej za pracę pt. *Disturbance compensation for eliminating the bullwhip effect in periodic-review inventory systems with a single supplier*. Natomiast nagrodę za *Najlepszy Artykuł Aplikacyjny* otrzymał doktorant Matthias Marx z University of Duisburg-Essen (Niemcy) za pracę pt. *Comparison and evaluation of power management approaches applied to a fuel cell-based hybrid HiL powertrain*.

Warsztaty ACD 2009 były kolejnym udanym spotkaniem naukowców, inżynierów i praktyków zainteresowanych nowoczesnymi technikami automatyki i informatyki, o czym świadczą liczne słowa uznania i podziękowania składane Komitetowi Organizacyjnemu w składzie: dr hab. inż. M. Witczak, prof. UZ., dr hab. inż. K. Patan, mgr E. Lehmann, mgr A. Rożewska, mgr inż. G. Głowacki, mgr inż. Ł. Dziekan, mgr inż. M. Hrebień oraz inż. P. Kasza.

Kolejne warsztaty, pod zmienionym tytułem *European Workshop on Advanced Control and Diagnosis* odbędą się w roku 2010 w Ferrarze (Włochy), a ich organizatorem będzie Department of Engineering, Università degli Studi di Ferrara. ■

POKAZ ROBOTÓW MOBILNYCH

Z PRZEBIEGU WARSZTATÓW

CEREMONIA WRĘCZENIA NAGRÓD (OD LEWEJ) PREZES LUMEL S.A., MGR INŻ. WIESŁAW OCYTHO, LAUREAT NAGRÓDY ZA NAJLEPSZY ARTYKUŁ APLIKACYJNY, DOKTORANT MATTHIAS MARX, PROF. JOZEF KORBIČ - PRZEWODNICZĄCY KOMITETU NAUKOWEGO, ALEKSANDRA NOWACKA-LEVERTON REPREZENTUJĄCA LAUREATA NAGRÓDY ZA NAJLEPSZY ARTYKUŁ TEORETYCZNY, DR INŻ. PRZEMYSŁAW IGNACIUKA, PROF. ANDRZEJ PIĘCZYŃSKI - DZIEKAN WEIT

PROMOCJE DOKTORSKIE

17 listopada 2009 roku miała miejsce dziewiąta w historii uczelni uroczystość Promocji Doktorskich. Odbyła się ona w obecności władz Uniwersytetu, promotorów prac doktorskich oraz rodzin młodych naukowców.

Dyplomy odbierało 27 doktorów, z czego z:

- > Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji - 8 doktorów (3 elektrotechnika; 5 informatyka)
- > Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu - 2 doktorów (pedagogika)
- > Wydziału Mechanicznego - 2 doktorów (budowa i eksploatacja maszyn)
- > Wydziału Inżynierii Łądowej i Środowiska - 2 doktorów (1 inżynieria środowiska, 1 budownictwo)
- > Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii - 5 doktorów (matematyka)
- > Wydziału Humanistycznego - 5 doktorów (historia)
- > Wydziału Fizyki i Astronomii - 2 doktorów (astronomia)
- > Instytutu Filozofii - 1 doktor (filozofia)

Wszystkim nowym doktorom życzymy powodzenia w dalszym prowadzeniu badań naukowych, pracy dydaktycznej oraz pomyślności w życiu osobistym.

Justyna Magda

LISTA DOKTORÓW:

> dr Ewa Jędrzejowska

Temat pracy: Fotografia jako zjawisko kulturowe. Między świadectwem a konstrukcją
Instytut Filozofii
doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: filozofia
Promotor: prof. dr hab. Jan Kurowicki
Recenzenci: dr hab. Beata Frydryczak, prof. UZ; prof. dr hab. Andrzej Bator

> dr inż. Monika Suchowska-Kisielewicz

Temat pracy: Skład chemiczny odcieków przed i po mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu
Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska
doktor nauk technicznych; dyscyplina: inżynieria środowiska
Promotor: dr hab. inż. Andrzej Jędrzcak, prof. UZ
Recenzenci: dr hab. inż. Tadeusz Marcinkowski, prof. PP; dr hab. inż. Robert Sidelko, prof. PK; dr hab. inż. Zofia Sadecka, prof. UZ

> dr inż. Krystyna Urbańska

Temat pracy: Analiza konstrukcji murowych w zakresach

liniowym i nieliniowym

Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska

doktor nauk technicznych; dyscyplina: budownictwo

Promotor: dr hab. inż. Mieczysław Kuczma, prof. UZ

Recenzenci: prof. dr hab. inż. Andrzej Litewka; prof. dr hab. inż. Romuald Świtka

> **dr Halina Borcz**

Temat pracy: Wczesna dorosłość samotnych matek mieszkających w schronisku

Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu

doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: pedagogika

Promotor: dr hab. Zdzisław Wołk, prof. UZ

Recenzenci: dr hab. Anna Nowak, prof. UŚ; dr hab.

Edward Koziół, prof. UZ

> **dr Jarosław Wagner**

Temat pracy: Kształcenie na odległość wspomagane komputerowo jako element procesu edukacji pedagogów

Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu

doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: pedagogika

Promotor: dr hab. Marek Furmanek, prof. UZ

Recenzenci: prof. dr hab. Bronisław Siemieniecki; dr

hab. Maria Kozielska, prof. PP

> **dr Ewa Rzanna - Szczepaniak**

Temat pracy: Polityka kulturalna a rozwój kultury muzycznej w Polsce w okresie 1944-1956

Wydział Humanistyczny

doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: historia

Promotor: prof. dr hab. Włodzimierz Kaczocho

Recenzenci: dr hab. Grzegorz Strauchold, prof. UWr,

prof. dr hab. Hieronim Szczegóła

> **dr Tomasz Kałuski**

Temat pracy: Pieczęcie cechów na ziemiach księstwa głogowskiego do końca XVIII wieku. Geneza i treści symboliczne

Wydział Humanistyczny

doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: historia

Promotor: dr hab. Wojciech Strzyżewski, prof. UZ

Recenzenci: prof. dr hab. Tomasz Jasiński; prof. dr hab.

Kazimierz Bobowski

> **dr Janina Wallis**

Temat pracy: Przemiany w oświacie, kulturze i życiu artystycznym na Ziemi Lubuskiej w latach 1945-1956

Wydział Humanistyczny

doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: historia

Promotor: prof. dr hab. Czesław Osękowski

Recenzenci: prof. dr hab. Stanisław Niciejka; prof. dr

hab. Hieronim Szczegóła

> **dr Józefa Aleksik**

Temat pracy: Henryk A.C. Malhomme de la Roche (1894-1977). Dyplomata, żołnierz, polityk

Wydział Humanistyczny

doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: historia

Promotor: prof. dr hab. Maria Barbara Piechowiak-Topolska

Recenzenci: prof. dr hab. Tadeusz Wolsza; prof. dr hab.

Joachim Benyskiewicz

> **dr Przemysław Szpaczyński**

Temat pracy: Habsburgowie w imperialnych dążeniach Zygmunta III wobec Szwecji i Rosji w latach 1587-1618

Wydział Humanistyczny

doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: historia

Promotor: prof. dr hab. Maria Barbara Piechowiak-Topolska

Recenzenci: prof. dr hab. Jan Dzięgielewski; dr hab. Le-

szek Belzyt, prof. UZ

> **dr inż. Mariusz Michalski**

Temat pracy: Badanie wpływu warunków modyfikacji na strukturę siluminów nadeutektycznych na przykładzie stopu AlSi21CuNi

Wydział Mechaniczny

doktor nauk technicznych; dyscyplina: budowa i eksploatacja maszyn

Promotor: prof. dr hab. inż. Ferdynand Romankiewicz

Recenzenci: dr hab. inż. Tomasz Lipiński, prof. UWM; dr

hab. inż. Jerzy Mutwil, prof. UZ

> **dr inż. Michał Sąsiadek**

Temat pracy: Planowanie i wybór sekwencji montażu we współbieżnym projektowaniu elementów i zespołów maszyn

Wydział Mechaniczny

doktor nauk technicznych; dyscyplina: budowa i eksploatacja maszyn

Promotor: prof. dr hab. inż. Ryszard Rohatyński

Recenzenci: prof. dr hab. inż. Jan Żurek; dr hab. inż.

Stanisław Laber, prof. UZ

> **dr Monika Kijewska**

Temat pracy: Podziały domatyczne grafów i ich produktów

Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii

doktor nauk matematycznych; dyscyplina: matematyka

Promotor: dr hab. Maria Kwaśnik, prof. PR

Recenzenci: prof. dr hab. Mieczysław Borowiecki; prof.

dr hab. Adam Paweł Wojda

> **dr Tomasz Małolepszy**

Temat pracy: O nieprzedłużalności rozwiązań pewnej klasy nieliniowych równań całkowych typu Volterra

Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii

doktor nauk matematycznych; dyscyplina: matematyka

Promotor: prof. dr hab. Wojciech Okrasiński

Recenzenci: prof. dr hab. Ireneusz Kubiaczyk; prof. dr

hab. Tadeusz Nadzieja

> **dr Maciej Niedziela**

Temat pracy: Nietrywialne rozwiązania równań całkowych typu Volterra

Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii

doktor nauk matematycznych; dyscyplina: matematyka

Promotor: prof. dr hab. Wojciech Okrasiński

Recenzenci: prof. dr hab. Ireneusz Kubiaczyk; prof. dr

hab. Tadeusz Nadzieja

> **dr Agnieszka Suchocka**

Temat pracy: Modyfikacje metody rzutowania naprzemiennego

Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii

doktor nauk matematycznych; dyscyplina: matematyka

Promotor: dr hab. Andrzej Cegielski, prof. UZ

Recenzenci: dr hab. Longin Rybiński, prof. UZ; prof. dr hab. Marcin Studniarski

> **dr Agnieszka Oelke**

Temat pracy: Operatory liniowe na przestrzeniach Orlicza

Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii

doktor nauk matematycznych; dyscyplina: matematyka

Promotor: prof. dr hab. Marian Nowak

Recenzenci: dr hab. Ryszard Płuciennik, prof. PP; dr hab. Witold Wnuk, prof. UAM

> **dr Krzysztof Krzeszowski**

Temat pracy: Analiza efektów geometrycznych promieniowania radiowego pulsarów

Wydział Fizyki i Astronomii

doktor nauk fizycznych; dyscyplina: astronomia

Promotor: dr hab. Jarostaw Kijak, prof. UZ

Recenzenci: prof. dr hab. Bronisław Rudak; prof. dr hab. Janusz Gil

> **dr Krzysztof Maciesiak**

Temat pracy: Symulacje Monte Carlo promieniowania pulsarów

Wydział Fizyki i Astronomii

doktor nauk fizycznych; dyscyplina: astronomia

Promotor: prof. dr hab. Janusz Gil

Recenzenci: dr hab. Tomasz Bulik; prof. dr hab. Giorgi Melikidze

> **dr inż. Przemysław Prętki**

Temat pracy: Algorytmy ewolucyjne z mutacją alpha-stabilną w zadaniach globalnej optymalizacji parametrycznej

Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji

doktor nauk technicznych; dyscyplina: informatyka

Promotor: dr hab. inż. Andrzej Obuchowicz, prof. UZ

Recenzenci: dr hab. inż. Jarostaw Arabas; prof. dr hab. inż. Dariusz Uciński

> **dr inż. Remigiusz Wiśniewski**

Temat pracy: Synthesis of Compositional Microprogram Control Units for Programmable Devices

Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji

doktor nauk technicznych; dyscyplina: informatyka

Promotor: prof. dr hab. inż. Aleksander Barkalov

Recenzenci: dr hab. inż. Dariusz Kania, prof. PŚ; prof. dr hab. inż. Marian Adamski

> **dr inż. Arkadiusz Bukowiec**

Temat pracy: Synthesis of Finite State Machines for Programmable Devices Based on Multi-Level Implementation

DR INŻ. PIOTR BUBACZ SKŁADA ŚLUBOWANIE NA RECE PROREKTORA - PROF. T. KUCZYŃSKIEGO

Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji

doktor nauk technicznych; dyscyplina: informatyka

Promotor: prof. dr hab.

inż. Aleksander Barkalov

Recenzenci: prof. dr

hab. inż. Tadeusz Łuba;

prof. dr hab. inż. Marian

Adamski

> **dr inż. Jacek Tkacz**

Temat pracy: Projektowanie układów sterowania binarnego wspomaga-

ne automatycznym wnioskowaniem Gentzena

Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji

doktor nauk technicznych; dyscyplina: informatyka

Promotor: prof. dr hab. inż. Marian Adamski

Recenzenci: prof. dr hab. inż. Tadeusz Łuba; prof. dr

hab. inż. Aleksander Barkalov

> **dr inż. Piotr Bubacz**

Temat pracy: Kodowanie stanów wewnętrznych współbieżnego matrycowego rekonfigurowalnego sterownika logicznego

Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji

doktor nauk technicznych; dyscyplina: informatyka

Promotor: prof. dr hab. inż. Marian Adamski

Recenzenci: prof. dr hab. inż. Bolesław Pochopień; prof.

dr hab. inż. Aleksander Barkalov

> **dr inż. Marcin Jarnut**

Temat pracy: Sterowane źródła napięciowe w układach kondycjonowania energii prądu przemiennego

Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji

doktor nauk technicznych; dyscyplina: elektrotechnika

Promotor: dr hab. inż. Grzegorz Benysek, prof. UZ

Recenzenci: prof. dr hab. inż. Antoni Dmowski; prof. dr

hab. inż. Igor Korotyeyew

> **dr inż. Mariusz Krajewski**

Temat pracy: Analiza właściwości wybranych algorytmów cyfrowego przetwarzania sygnałów w pomiarze zespolonego stosunku napięć

Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji

doktor nauk technicznych; dyscyplina: elektrotechnika

Promotor: dr hab. inż. Wiesław Miczulski, prof. UZ

Recenzenci: dr hab. inż. Andrzej Bień, prof. dr hab. inż.

Marian Mitek

> **dr inż. Tomasz Zięba**

Temat pracy: Przetwarzanie równoległe w rozwiązywaniu problemu optymalnej obserwacji układów z czasoprzestrzenną dynamiką

Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji

doktor nauk technicznych; dyscyplina: informatyka

Promotor: prof. dr hab. inż. Dariusz Uciński

Recenzenci: prof. dr hab. inż. Ewaryst Rafajłowicz; dr

hab. inż. Andrzej Obuchowicz, prof. UZ

KRONIKA REKTORSKA

(WYBRANE WYDARZENIA Z MINIONEGO MIESIĄCA)

4 listopada - W związku z realizacją wspólnego z NBP projektu, na Wydziale Ekonomii i Zarządzania przebywał wiceprezes NBP prof. Witold Koziński. Projekt dotyczy realizacji studiów podyplomowych *Mechanizmy funkcjonowania strefy EURO*. Rektor prof. Czesław Osękowski spotkał się z prof. Witoldem Kozińskim

5 listopada - Rektor prof. Czesław Osękowski uczestniczył w Czarnowicach w przedreferendalnym spotkaniu z miejscowymi nauczycielami. Spotkanie dotyczyło budowy w Gubinie kopalni węgla brunatnego i elektrowni.

12 listopada - Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą prof. Tadeusz Kuczyński przebywał w BTU Cottbus, gdzie odbyło się spotkanie robocze dotyczące wspólnych projektów finansowanych z Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) - Brandenburgia 2007 - 2013.

12 - 14 listopada - Rektor prof. Czesław Osękowski wziął udział w posiedzeniu Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

14 listopada - Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą prof. Tadeusz Kuczyński wziął udział w uroczystym posiedzeniu Senatu Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu.

17 listopada - W auli UZ przy ul. Licealnej odbyła się uroczystość wręczenia promocji doktorskich

18 listopada - w Sejmie RP w Warszawie odbyło się posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, podczas którego przedstawiono Założenia do nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz

ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (założenia referowała Minister Nauki i szkolnictwa Wyższego Barbara Kudrycka). W posiedzeniu uczestniczył Rektor prof. Czesław Osękowski.

23 listopada - spotkanie przedstawicieli Społecznego Liceum Ogólnokształcącego w Żarach z Prorektor ds. Jakości Kształcenia prof. Wielisławą Osmańską-Furmanek i dziekanem Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska prof. J. Marcinowskim oraz Prodziekanem Wydziału Nauk Biologicznych dr. A. Wandyczem w sprawie nawiązania współpracy. Uczniowie SLO będą uczestniczyli w zajęciach z biologii i chemii specjalnie dla nich zorganizowanych w laboratoriach w/w wydziałów.

23 listopada - w kościele pw. Św. Józefa Oblubieńca odbyła się Msza Zaduszkowa w intencji zmarłych profesorów wykładowców, pracowników i studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego. Uczestniczył w niej Rektor prof. Czesław Osękowski.

24 listopada - Rektor prof. Czesław Osękowski wziął udział w posiedzeniu Konferencji rektorów Uczelni Wrocławia, Opola, Częstochowy i Zielonej Góry.

25 listopada - posiedzenie Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego

26 listopada - w sali Senatu UZ odbyło się posiedzenie Komisji Kultury, Edukacji i Kultury Fizycznej Urzędu Marszałkowskiego, w którym wziął udział Rektor prof. Czesław Osękowski.

27 listopada - Rektor prof. Czesław Osękowski przyjął postankę Bożennę Bukiewicz i marszałka Sejmu Stefana Niesiołowskiego. W godzinach popołudniowych Rektor uczestniczył w uroczystym jubileuszu 35-lecia pracy naukowej prof. Wiesława Hładkiewicza.

1 grudnia - Prorektor ds. Rozwoju prof. Krzysztof Urbanowski przyjął delegację władz niemieckiego miasta Zittau i władze Zielonej Góry. Spotkanie dotyczyło prezentacji oferty Uniwersytetu Zielonogórskiego, którą zainteresowani byli niemieccy goście.

4 grudnia - w sali Senatu UZ przy ul. Licealnej odbyła się konferencja w ramach III Święta Polskiego Wina. Konferencję otworzyli Rektor prof. Czesław Osękowski i Prezydent Zielonej Góry Janusz Kubicki.

PROJEKT NOWEJ BIBLIOTEKI UNIWERSYTE- TU ZIELONO- GÓRSKIEGO

Ewa Adaszyńska
Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego

W grudniu 2012 roku oddany zostanie do użytku nowy budynek Biblioteki Uniwersyteckiej.

Powstanie w kampusie B przy al. Wojska Polskiego pomiędzy *Collegium Neophilologicum* a budynkiem dydaktycznym nauk humanistycznych i społecznych. Budynek zaprojektował zespół *Biura Architektonicznego NOW* w Łodzi¹ pod kierunkiem architekta Andrzeja Owczarka. Jest on zgodny z zasadami nowoczesnego budownictwa bibliotecznego.

Nowa biblioteka jest częścią zadań inwestycyjno-remontowych uczelni obok przebudowy domu studenckiego *Wcześniak* i czterech inwestycji w ramach Parku Naukowo-Technologicznego w Nowym Kisielinie. Wszystkie projekty włączone zostały do *Indykatywnego Planu Inwestycji Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego* na lata 2009-2013. Budowa biblioteki kosztować będzie 45 milionów złotych, a źródłem finansowania będą w 85% fundusze unijne.

Według projektu budowlanego będzie to budynek o kubaturze - 34 847,80 m³, powierzchni zabudowy liczącej 1 498,83 m² i powierzchni całkowitej 8 016,01 m². Część użytkowa wyniesie 7 308,94 m², w tym ciągi komunikacyjne (schody, windy, itp.) 1 071 m². Budynek składać się będzie z jednej kondygnacji podziemnej i pięciu kondygnacji nadziemnych. Pomieści on milion zbiorów, ponad 600 tysięcy wolumenów w zamkniętym magazynie o *zabudowie zwartej* i około 450 tysięcy w części otwartej biblioteki. Projekt zakłada około 400 miejsc do pracy indywidualnej i grupowej w wydzielonych strefach cichych i głośnych. Uwzględnia różne style uczenia się. Przewiduje też miejsca do szkoleń, seminariów i pracy dydaktycznej, a także do spotkań naukowych i kulturalnych oraz działań artystycznych. Czytelnicy będą mieli do dyspozycji około

100 stanowisk komputerowych, rozmieszczonych na całej przestrzeni bibliotecznego. Będą one w wypożyczalni, przy zbiorach w wolnym dostępie, w pracowniach multimedialnych i komputerowych, w kabinach do pracy indywidualnej i w pokojach pracy zespołowej. Budynek będzie przystosowany do użytkowania przez osoby niepełnosprawne. Czytelnicy będą mogli korzystać ze zbiorów drukowanych i zasobów sieciowych, a także z bogatej oferty usług bibliotecznych i informacyjnych opartych na nowoczesnych technologiach. Nowością będzie samoobsługowa wypożyczalnia oraz zabezpieczenie zbiorów w systemie radiowym (RFID).

Sposób ukształtowania przestrzeni, organizacja zbiorów i usług służyć mają realizacji popularnej w świecie *idei biblioteki otwartej*, gdzie kontakt czytelnika z książką nie jest ograniczony barierami przestrzennymi i organizacyjnymi. W tej koncepcji czytelnicy będą mieli bezpośredni dostęp do zbiorów i usług rozplanowanych w wydzielonych

> ROBOCZA WIZUALIZACJA BUDYNKU BIBLIOTEKI (BIURO ARCHITEKTONICZNE NOW)

obszarach wiedzy. Projekt architektoniczny i budowlany zakłada nowoczesne rozwiązania przestrzenne i komunikacyjne, dobre warunki do pracy naukowej i studiów oraz silny ośrodek informacji naukowej działający na potrzeby akademickie. Będzie to centrum edukacyjne dla uczelni i ośrodek dla twórczej integracji regionu. Biblioteka będzie funkcjonalna i nowoczesna.

Rozpoczęcie robót budowlanych nastąpi w II kwartale 2010 roku. Zakończenie prac i równoczesne rozpoczęcie *pierwszego wyposażania* budynku przewidziane jest w drugiej połowie 2012 roku. Zamknięcie i rozliczenie całego przedsięwzięcia nastąpi w grudniu tego samego roku.

* * *

Rozwój Uniwersytetu Zielonogórskiego nawiązuje do aspiracji i możliwości miasta, które ma szansę stać się ważnym ośrodkiem akademickim w kraju. Skala miasta, jego geograficzne i historyczne uwarunkowania, środowiskowy potencjał twórczy, predestynują Zieloną Górę do tworzenia silnego ośrodka uniwersyteckiego i kulturalnego. Lokalizacja miasta w obszarze przygranicznym, w sąsiedztwie znaczących krajowych i zagranicznych ośrodków akademickich, stanowi walor stwarzający duże możliwości inwestycyjne i rozwojowe, jest jednak wyzwaniem, zarówno dla władz miasta jak i uczelni.

Nowa sytuacja w stosunkach polsko-niemieckich, nowoczesne spojrzenie na dziedzictwo kulturowe pogranicza, skłaniają do wspólnych badań nad historią tego obszaru, wymagają wypracowania korzystnych dla obu stron koncepcji i rozwiązań, zwłaszcza w kontekście dążeń do integracji europejskiej. Twórczej integracji środowisk sprzyjać ma tworzenie nowoczesnego zaplecza naukowo-dydaktycznego oraz silnego centrum kulturotwórczego, co z pewnością przyczyni się do atrakcyjności miejsca. Będzie też kolejną szansą na stworzenie ośrodka akademickiego o standardach europejskich. Częścią tego planu jest budowa Biblioteki Uniwersyteckiej. Inicjatywa znalazła uznanie władz miasta, które zdecydowały się włączyć projekt do planów rozwoju.

* * *

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego jest największą biblioteką naukową w Lubuskiem. Gromadzi literaturę ze specjalności objętych działalnością uczelni. Kompletuje księgozbiór z zakresu sztuki, nauk humanistycznych, społecznych, pedagogicznych, ścisłych, biologicznych, ekonomicznych i technicznych. Jest to blisko milionowy zbiór obejmujący różne typy dokumentów: książki, czasopisma, wydawnictwa elektroniczne, bazy danych oraz zbiory specjalne (rękopisy, starodruki, dokumenty muzyczne, kartograficzne, graficzne, audiowizualne, dokumenty życia społecznego, normy, patenty).

Biblioteka Uniwersytecka pełni funkcję akademickiego centrum kształcenia. Organizuje dostęp do zbiorów i usług w formie tradycyjnej, a także opartej na źródłach elektronicznych i zasobach sieciowych.

Biblioteka jest w całości skomputeryzowana. Korzysta z elektronicznego systemu zarządzania biblioteką *Prolib*, pozwalającego na pełną automatyzację procesów bibliotecznych. Obsługuje rocznie około miliona czytelników: około 400 tysięcy w formie tradycyjnej i około 600 tysięcy w zdalnym dostępie sieciowym.

Biblioteka nie ma swojej siedziby, własnego budynku, spełniającego biblioteczne normy i standardy, choć konkurs na jej budowę został rozstrzygnięty jeszcze przed połączeniem uczelni, w czerwcu 2001 roku. Budowa miała się rozpocząć i zakończyć w roku 2002, jako jedna z najbardziej potrzebnych i oczekiwanych inwestycji. Nowoczesna biblioteka akademicka o standardach europejskich miała być szansą dla uczelni i prestiżem dla regionu. Przy różnorodności i złożoności zadań bibliotecznych wobec środowiska akademickiego i regionalnego - brak własnej siedziby i zaplecza na najwyższym poziomie jest nadal poważnym utrudnieniem. Biblioteka nie ma miejsca na pełną prezentację swoich zbiorów w wolnym dostępie. Brakuje nowych powierzchni magazynowych, sal szkoleniowych, wolnej pracowni komputerowej oraz pracowni reprograficznych i konserwatorskich na wysokim poziomie. Brakuje systemów zabezpieczenia zbiorów, urozmaiconych warunków do pracy dla czytelników oraz przystosowania pomieszczeń dla osób niepełnosprawnych. Agendy i obsługujące je pracownice biblioteczne rozproszone są na dużych powierzchniach z dala od siebie, często bez zachowania wzajemnych układów zależności i powiązań.

W środowisku akademickim poziom zaplecza naukowo-dydaktycznego musi dorównywać poziomowi uczelni.

* * *

Powszechna edukacja, nowoczesne formy komunikowania się i dostępu do wiedzy narzucają bibliotece akademickiej nową rolę - budowania centrum zasobów edukacyjnych. Biblioteka to nie tylko miejsce do czytania i wypożyczania książek to instytucja aktywnie wspierająca proces kształcenia. Od lat zmienia ona swoje priorytety, przechodząc od biblioteki obsługującej do biblioteki uczącej, od tradycyjnie pojmowanej do multimedialnego centrum edukacji. Biblioteka to miejsce do pracy naukowej, uczenia się i nauczania - to miejsce społeczne.

Do zadań nowoczesnej biblioteki akademickiej należy:

- > zapewnienie warunków dla realizowania studiów,
- > zgromadzenie materiałów i zasobów do pracy badawczej oraz realizacji programów nauczania,
- > organizowanie dostępu do zbiorów, informacji i zasobów sieciowych,
- > szkolenia z zakresu informacji naukowej,
- > tworzenie środowiska sprzyjającego nauczaniu z uwzględnieniem różnych stylów uczenia się,
- > pełnienie roli kulturotwórczej,
- > popularyzowanie wiedzy oraz dorobku środowiska akademickiego.

Rozwój technik informacyjnych oraz zmiany zachodzące w procesie dydaktycznym wymuszają na bibliotekach tworzenie nowoczesnego zaplecza bazującego nie tylko na zbiorach drukowanych i elektronicznych ale także na usługach. Nowa biblioteka zakłada więc nowoczesne warunki do pracy naukowej i studiów, silny ośrodek informacji naukowej działający na potrzeby związane z funkcjonowaniem regionu, szerokie usługi biblioteczne i działalność kulturotwórczą. Będzie to środowiskowa biblioteka naukowa służąca pracownikom i studentom uczelni, młodzieży szkolnej, mieszkańcom uzupełniającym wykształcenie i pracownikom instytucji regionalnych.

Będzie to z założenia biblioteka otwarta na czytelnika, oferująca:

ROBOCZA WIZUALIZACJA BUDYNKU BIBLIOTEKI (BIURO ARCHITEKTONICZNE NOWI)

- > przyjazne i atrakcyjne otoczenie,
- > dobre warunki do gromadzenia, udostępniania, przechowywania i ochrony zbiorów bibliotecznych,
- > powszechny, swobodny i bezpośredni dostęp do zbiorów,
- > szeroki dostęp do informacji i zbiorów sieciowych,
- > bogatą ofertę usług bibliotecznych i informacyjnych,
- > nowoczesne wyposażenie techniczne,
- > profesjonalnie przygotowany zespół bibliotekarzy,
- > nowoczesne zaplecze służące twórczej integracji naukowej i kulturowej środowiska.

Projekt architektoniczny i budowlany zakłada nowoczesne rozwiązania przestrzenne i komunikacyjne. Nowy obiekt złączy przestrzeń między istniejącymi budynkami dydaktycznymi oraz wytworzy charakterystyczne miejsce integrujące zarówno społeczność uniwersytecką, jak i to środowisko z miastem i regionem. Autorzy projektu zakładają, że będzie to najpopularniejsze miejsce w kampusie z zagospodarowaną przestrzenią wokół biblioteki.

* * *

Koncepcja biblioteki wzoruje się na najnowszych osiągnięciach bibliotekarstwa naukowego i nowych koncepcjach budownictwa bibliotecznego w kraju i zagranicą.

Jest to w zamierzeniu *idea biblioteki otwartej*. Propozycja zakłada duże, otwarte dla użytkowników przestrze-

nie z wolnym dostępem do księgozbioru i niezbędnymi w tej formule usługami bibliotecznymi wykorzystującymi nowoczesne technologie. Czytelnicy będą mieć do dyspozycji bezprzewodowy internet, zdalny dostęp do zasobów sieciowych spoza biblioteki, katalogi elektroniczne, pracownie komputerowe, stanowiska do obsługi zbiorów multimedialnych i audiowizualnych, samoobsługowe punkty wypożyczeń i zwrotów książek, elektroniczne zabezpieczenie zbiorów i miejsc, samoobsługowe urządzenia reprograficzne. Planowane są też miejsca do spotkań naukowych i kulturalnych, działań artystycznych, dydaktyki i szkoleń, a także funkcjonalna część wypoczynkowa.

Sposób ukształtowania przestrzeni, organizacja zbiorów i usług służyć mają realizacji popularnej w świecie idei *biblioteki otwartej*, gdzie kontakt czytelnika z książką nie jest ograniczony barierami przestrzennymi i organizacyjnymi. W tej koncepcji czytelnicy mają bezpośredni dostęp do znacznej części zbiorów z określonych dziedzin wiedzy - kolekcji książek i czasopism, księgozbioru informacyjnego, baz danych, wydawnictw multimedialnych i zasobów sieciowych. Usytuowany w tej przestrzeni bibliotekarz - specjalista dziedzinowy - pomagać będzie czytelnikom w poszukiwaniach, kierować do odpowiednich obszarów wiedzy, organizować dostęp do zbiorów i informacji.

Na całej przestrzeni znajdować się będą miejsca pracy dla czytelników, zaprojektowane w różnorodnym układzie, uwzględniające różne style uczenia się w określonych strefach cichych i głośnych. Będą to stanowiska do pracy indywidualnej blisko wydzielonych kolekcji, do pracy gru-

ROBOCZA WIZUALIZACJA BUDYNKU BIBLIOTEKI (BIURO ARCHITEKTONICZNE NOWY)

powej umożliwiające rozmowę, seminariów, konferencji, szkoleń i dydaktyki.

Zgodnie ze współczesną filozofią bibliotekarstwa nie ma tutaj wcześniejszego podziału na strefy książki, czytelników i opracowania. Użytkownicy i zbiory swobodnie się przenikają.

Budynek biblioteki jest sześciokondygnacyjny, dzieli się na kilka obszarów związanych z określonymi funkcjami:

- > suterena - magazyny zamknięte,
- > parter - strefa rekreacyjno-użytkowa oraz strefa informacji katalogowej i wypożyczalni,
- > kondygnacja I-II-III-IV - biblioteka otwarta oraz pracownie biblioteczne

W przestrzeni biblioteki znajdą miejsce:

- > magazyny zbiorów,
- > dojazd gospodarczy,
- > podjazd i winda zewnętrzna dla osób niepełnosprawnych,
- > miejsce odbioru książek i przesyłek - rozładownia paczek,
- > monitoring biblioteki i kodowane wejście dla pracowników,
- > galeria sztuki,
- > wystawy okolicznościowe,
- > sala konferencyjna i miejsce do spotkań literackich i artystycznych,
- > kawiarenka,

- > szatnia i strefa szafek,
- > część rekreacyjno-wypoczynkową,
- > punkt informacji bibliotecznej do obsługi czytelników i gości,
- > strefa katalogowa,
- > samoobsługowa wypożyczalnia z samoobsługowymi punktami wypożyczeń i zwrotów książek,
- > wypożyczalnia realizująca zamówienia z części magazynu zamkniętego,
- > wypożyczalnia międzybiblioteczna sprowadzająca zbiory z innych bibliotek,
- > kolekcje dziedziczne z wolnym dostępem do zbiorów,
- > punkty informacji obsługiwane przez bibliotekarzy dziedzinowych wspomagających czytelników w określonych obszarach wiedzy,
- > czytelnia informacyjno-bibliograficzna i mediateka,
- > czytelnia prasy i czasopism bieżących,
- > czytelnia zbiorów specjalnych i artoteka,
- > pracownia multimedialna,
- > pracownia dydaktyczna,
- > wolna pracownia komputerowa do dyspozycji studentów,
- > kabiny do pracy indywidualnej,
- > pokoje do pracy grupowej,
- > miejsca pracy wkomponowane w przestrzeń i księgozbiór tak, aby dały poczucie izolacji pracującym studentom oraz sprzyjały bezpośredniej pracy z książką,

- > miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych,
- > stanowiska komputerowe na terenie całej biblioteki, również internet bezprzewodowy,
- > samoobsługowe urządzenia reprograficzne,
- > miejsca do odpoczynku na terenie całej biblioteki,
- > pracownie biblioteczne,
- > część socjalna.

Budynek spełnia wymogi budownictwa bibliotecznego opartego na zasadach *Harry Faulkner-Brown's Ten Commandments*². Wielofunkcyjność budynku uzyskano poprzez realizację założeń brytyjskiego architekta dotyczących konstrukcji, technologii i architektury wnętrz. Jest to swoista biblia dla architektów projektujących biblioteczną przestrzeń.

Budynek jest:

- > elastyczny - oparty na jednym module konstrukcyjnym, zapewniającym jednakową wytrzymałość stropów w całym budynku, czyli pełną zdolność przystosowywania się do zmian przestrzennych i organizacyjnych,
- > zwarty z dogodnymi drogami komunikacyjnymi, do łatwego i szybkiego przemieszczania się czytelników, personelu i książek,
- > dostępny zarówno z zewnątrz do wewnątrz, jak i z głównego wejścia budynku do wszystkich ważnych dla czytelnika obszarów - przestrzeń sama prowadzi będzie czytelnika,
- > rozszerzalny - zdolny do rozwoju przestrzennego, uwzględniający rozbudowę bez niszczenia istniejącej całości,
- > zróżnicowany pod względem warunków pracy i wieloaspektowego dostępu do informacji,
- > zorganizowany - ułatwiający szybki kontakt czytelnika z książką i proponowanymi usługami bibliotecznymi i informacyjnymi,
- > wygodny - ponieważ praca w dobrych warunkach jest bardziej efektywna,
- > zapewniający stałe warunki środowiskowe i mikroklimatyczne konieczne dla ochrony i zachowania stanu fizycznego zbiorów bibliotecznych,
- > bezpieczny dla czytelników, personelu i zbiorów,
- > ekonomiczny w eksploatacji.

Estetycznie i profesjonalnie urządzone wnętrza budynku nowoczesnej biblioteki wtopione w zielone otoczenie kampusu zapewnią przyszłym użytkownikom komfort i efektywność pracy. Będzie to konsekwentna realizacja wizji, która przyświecała twórcom *lubuskiej drogi do uniwersytetu*. ■

PRZYPISY:

1 Zob. strona internetowa Biura www.now.com.pl

2 Faulkner-Brown H., Factors affecting the planning and design of academic libraries: speaker's notes for the British Council Seminar. In: Library planning and design. Newcastle upon Tyne, 1994.

W BOŻYM NARODZENIU LUDZKIE OD- RODZENIE...

ks. Paweł Prüfer
duszpasterz akademicki

Pasterze mówili między sobą:

„Pójdźmy do Betlejem

i zobaczymy, co się tam zdarzyło

i o czym nam Pan oznajmił”.

Udali się też pośpiesznie i znaleźli

Maryję, Józefa oraz leżące w żłobie Niemowlę

[Łk, 2, 15-16]

W tym czasie, i w każdym innym czasie, może się wydarzyć coś, co ocierając się o Tajemnicę lub będąc Tajemnicą, wprowadzi w człowieka dobry zamęt przemiany. Człowiek biegnie w stronę celu, który zjawiając się na horyzoncie jego życia, może mu rozjaśnić nawet najbardziej ciemne i najbardziej niezrozumiałe strony jego egzystencji. Światło Bożego Narodzenia od zawsze ma w sobie tę niezwykłą moc budzenia nadziei i rozpraszania noszonych przez człowieka ciemności. Ma moc *rodzenia do nowego*. A *nowe* prawie zawsze budzi zainteresowanie i nadzieję, że będzie się lepiej żyło i więcej rozumiało. To postulat rozwoju, który może i powinien objąć - z racji międzyludzkiej solidarności - wszystkie ludzkie konteksty i każdego człowieka z osobna. Myśl ta, i jako idea, i jako pragnienie, nieustannie jest z nim związana, z jego rozumowaniem, trudem wspierania innych, poświęceniem dla innych i dzieleniem się z innymi.

Biblijne opisy zdarzenia, które miało miejsce w Betlejem przeszło dwa tysiące lat temu, niosą ze sobą wciąż żywą i nieustannie odnawianą wizję *człowieka odmienionego* - czy lepiej - podlegającego sposobności *odnowienia siebie* we wszystkich możliwych wymiarach. Aspekt osobistego życia, prywatnych spraw, zawodowego zmagania się z nowymi wyzwaniami, funkcjonowania w społecznym obszarze relacji z innymi - wszystko to może zostać naznaczone ożywiającą nadzieją poznania prawdy o Narodzeniu Jezusa z Nazaretu, który od samego początku, w sposób nie pozostawiający złudzeń, utożsamił się i zjednoczył z człowiekiem - każdym człowiekiem i wszystkimi ludźmi. Wszyscy razem, i każdy z osobna, nie są już naznaczeni tylko przypadkowością własnej egzystencji. Nie są już tylko atomami, których zauważenie i poznanie byłoby

jedynie domeną umysłów i dusz najwybitniejszych i najrozsądniejszych. Są natomiast najgodniejszym, pośród wszystkiego co istnieje, stworzeniem, które wyszło z rąk Stwórcy i w obiegu Jego miłości nadal pozostaje. Ta historia już na zawsze pozostanie bez końca.

Historyczne i geograficzne miejsce zejścia Boga do czło-

KARTKA BOŻONARODZENIOWA ZOSI KUZJARY, LAT 7

wieka, gdy Jego stopy z miłością dotknęły chropowatości ziemi, gdy Jego ręce rozpoczęły solidarną z rodzajem ludzkim przygodę miłości, gdy Jego oczy z miłości zaczęły spoglądać na zasmuconego i rozradowanego człowieka - *koronę stworzeń*, i gdy cały sposób Jego bycia odnalazł maksymalną motywację, by działać tylko i wyłącznie z miłości, wtedy dopiero, tak naprawdę, człowiek stanął na nogi, i wtedy właśnie zrozumiał swoją godność i przeznaczenie. W godności i przeznaczeniu nie ma bezwolnej determinacji i ślepego brnięcia ku bezdyskusyjnie wyznaczonej mecie. Jest przygotowana droga z jej zawsze niezwykłymi etapami, których zdobywanie pozostaje wolnym wyborem i wolną realizacją tego, kto zechce nią podążać. Jest wyzwalająca i nagradzająca szczęściem lub choćby jego kawałkami, które jednak posiadają w sobie integralną całość. Jezus z Nazaretu rodzi się dla narodzenia się człowieka.

Zdarzyło się to za czasów cesarza Augusta, gdy wielkorządcą Syrii był Kwiryniusz, w konkretnym kontekście społecznym, gdy sporządzano spis ludności. Józef z Galilei, z miasta Nazaret, z poślubioną sobie Maryją, udają się w tym właśnie celu do Betlejem. Cel ten, nie wydawał się być aż tak istotny dla ich własnej codzienności i dla umacniania więzi małżeńskiej tych dwojga wyjątkowych Ludzi. Znacznie istotniejsze stało się to, co prawdopodobnie zostało zaplanowane na inny czas i miejsce, a co jednak dokonało się także *we właściwym czasie*. Nasze ludzkie plany, kalkulowane pieczołowicie perspektywy, misternie studiowane prognozy, przewidywanie własnego położenia w przyszłości, konstruowane ze starannością myślowe i realnie bytujące struktury emocjonalno-egzystencjalne - przechodzą nierzadko próbę weryfikacyjną. Są ważne

i ważnymi pozostają, zwłaszcza te, które zostały stworzone jako efekt naszego geniuszu i niepowtarzalności. Bóg, który się rodzi i który się narodzi raz jeszcze, staje bardzo blisko tych ludzkich pomysłów na szczęście i na nadawanie sensu naszemu istnieniu. Bóg rodzący się raz jeszcze jest *miłośnikiem istnienia*, który tłumaczy, dlaczego jest w nim tyle radości, sensu i wolności. Jest taki sam jak my i podobny nam, ale jest także nieco inny. Inność zawarta jest w intensywności trwania dla uszczęśliwiania. Jest w tym doskonały. Uszczęśliwia doskonale, bo niesie w sobie oryginalną propozycję uszczęśliwiania. Rodzi się dla uszczęśliwienia i ocalania człowieka, który nie jest już wtedy nielogicznym i nieszczęśliwym wytworem przypadku i chaosu, lecz istnieniem usynowionym dla szczęścia.

Miejsca są ważne i czas jest ważny, bo stają się one sposobami na uszczęśliwianie człowieka. Miejsce świętowania Bożego Narodzenia i sam czas

Bożego Narodzenia podarowują nam możliwość wiary w spełnianie się życzeń, kierowanych do innych i przyjmowanych od innych. My, związani ze społecznością Uniwersytetu Zielonogórskiego mamy okazję ponownie odnaleźć się w promieniującej atmosferze wrażliwości na siebie nawzajem, w ciepłym obiegu dostrzegania innych wokół siebie, w *strefie* umożliwiającej zauważenie i usłyszenie tego, czego inni oczekują od nas i co mówią do nas, bo chcą nam ufać, bo potrzebują nowych i starych, ale autentycznych więzi, które przyniosą więcej dobra i poniosą ku większemu dobru. Boże Narodzenie może wypełnić wspólnotę Uniwersytetu Zielonogórskiego i wszystkich bliskich tej wspólnocie wymiarem rozsądnej i dobrej uwagi, która buduje od środka i naznacza dobrą wrażliwością więzi między nami. Bóg się rodzi i człowiek się rodzi. Bóg odradza, nie po raz pierwszy zresztą, ludzką cywilizację miłości, nadaje jej blasku, w której może się przegłądać jak w zwierciadle lub w najczystszej i niezmażonej tafli wody. Bóg się rodzi w Betlejem, w Jezusie z Nazaretu. I mimo tej stałości miejsca i czasu, lubi ponawiać swoją *przygodę odwiedzin* u człowieka, gdziekolwiek i kiedykolwiek by on nie był. Sięga i do naszych, dobrze nam znanych miejsc. Można Go odnaleźć i tu, gdzie pną się mury naszej uczelni i tam, gdzie serca - nasze i naszych bliskich, bijąc dyskretnie jak zawsze, ożywiają się bardziej na wieść, że tu także Bóg się rodzi.

Gdy ujrzeli gwiazdę, bardzo się uradowali.

Weszli do domu i zobaczyli Dziecię

z Matką Jego Maryją;

padli na twarz i oddali Mu pokłon.

[Mt. 2, 10-11]

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

GALERIA grafiki Biblioteki Sztuki

29 stycznia 2010 r., o godz. 11.00 Galeria Grafiki Wydziału Artystycznym przy ul. Wiśniowej 10 zaprasza na autoprezentację Rafała Jakubowicza.

Janina Wallis

Rafał JAKUBOWICZ jest absolwentem Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu. Studiował na Wydziale Edukacji Artystycznej oraz na Wydziale Malarstwa Grafiki i Rzeźby. Doktorant w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Od 2002 roku członek grupy artystycznej Wunderteam. Zorganizował 23 wystawy indywidualne oraz brał udział w ponad 140 wystawach zbiorowych, w kraju i za granicą. Autor ponad 70 publikacji w czasopiśmie artystycznych oraz katalogach wystaw. Od 2005 roku członek AICA (Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Sztuki). Laureat Nagrody Arteonu w 2007 roku, stypendysta Ministra Kultury i Sztuki w latach: 1999, 2000, 2003, 2005 i 2008. Otrzymał stypendium Marii Dokowicz za pracę dyplomową z malarstwa w 2000 roku.

INSTYTUT SZTUKI I KULTURY PLASTYCZNEJ

O kondycji i perspektywach rysunku - Konferencja w Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu.

„Obecność linii - punkt wyjścia. O rysunku jako samodzielnej dyscyplinie artystycznej”

Krajowa Konferencja Rysunku Uczelni i Instytutów Artystycznych
Wrocław 2009

Pedagodzy Katedry Sztuki i Kultury Plastycznej (od 25 listopada decyzją Senatu UZ - już Instytutu) uczestniczyli w ogólnopolskiej konferencji zorganizowanej w dniach 4-5 listopada br. przez Katedrę Rysunku Wydziału Malarstwa i Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu.

Celem konferencji było przedstawienie badań na temat kondycji i funkcji rysunku współczesnego oraz przedstawienie modeli i programów nauczania rysunku na kierunkach plastycznych w szkołach wyższych. Podczas dwudniowego spotkania miały miejsce wystąpienia Profesorów uczelni artystycznych przedstawiających różne postawy, tradycje postrzegania specyfiki rysunku. Autorzy wykładów są czynnymi praktykami i często animatorami kształcenia rysunku współczesnego w swoich macierzystych jednostkach. Wykłady poparte były bogatą dokumentacją wizualną. Dyskutowano również na temat kierunków rozwoju rysunku w kontekście przemian w sztuce i szkolnictwie wyższym oraz nad propozycją powołania kierunku nauczania dyplomującego w dziedzinie rysunku.

Konferencji towarzyszyła ogólnopolska wystawa rysunku i realizacji intermedialnych ulokowana w gmachu wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych. Wzięli w niej udział

artyści - pedagodzy także naszego wydziału: prof. Piotr Szurek, doktorzy hab. Alicja Lewicka-Szczegóła i Radostaw Czarkowski oraz ad. Zenon Polus. Przedstawiliśmy tam model kształcenia realizowany w naszej Katedrze Sztuki, dyplomującej studentów *edukacji artystycznej* na poziomie studiów I i II stopnia również w Pracowniach Rysunku. Ilustracją pracy w tym zakresie był pokaz dorobku artystycznego studentów i absolwentów tych pracowni. Prelegenci zwrócili uwagę na pozytywną rolę, jaką odgrywają zielonogórskie instytucje kulturalne (BWA, Galeria Nowy Wiek - MZL, Galeria Stara Winiarnia) aktywnie współpracujące z Katedrą Sztuki UZ oraz Koło Naukowe PWW działające prężnie w strukturze Wydziału Artystycznego.

(al)

PRELEGENCI: AD. Z. POLUS I DR. HAB. A. LEWICKA-SZCZEGÓŁA, FOT. M. SIENKIEWICZ

> **Kobieco-cieleśnie**

Nowy sezon w PWW rozpoczął się bardzo... „babsko”. 18 listopada miało miejsce otwarcie wystawy *Ciało, kostium, metamorfozy*. Wzięło w niej udział sześć autorek, które zaprezentowały prace powstałe w ubiegłym roku akademickim w Pracowni Rysunku dr hab. Alicji Lewickiej - Szczegóły (kuratorki, a zarazem uczestniczki wystawy).

Wystawa traktuje ciało wieloaspektowo. Można się tu rozwozić nad mnogością znaczeń, które niesie ze sobą cielesność, a które od wieków tak zapalczywie wydobywała zeń sztuka. Odłoż jednak chwilowo na półkę ciężki i potężny pryzmat „genezy i zakresu twórczości traktującej o ciele na przestrzeni wieków” i spróbuj spojrzeć na całość po prostu jako posiadaczka brzucha, piersi, kości, skóry i tego wszystkiego, co się pod nimi kryje (choć z pewnością nie uda mi się uniknąć werbalno - intelektualnego „ubranka” - sam fakt, że piszę ten tekst już o tym świadczy).

Właśnie - na ile posiadamy ciało, a na ile ciało „posiada” nas? Czy można tu w ogóle mówić o „posiadaniu”? Jedno jest pewne - ciało jest materią niewątpliwie będącą najbliższą, towarzyszącą nam nieodzownie. To nie buty, które ściągniemy i wymienimy gdy zedrą się fleki. To nie rajstopy, które wyrzucimy gdy „poleci oczko”. Może dlatego tak ciężko się pogodzić z tym, co uważamy za „cielesne defekty”.

Ten wątek porusza Justyna Gąsior w swojej pracy *Za duże, rozciągnięte, rozlazłe*. Zwiotczale piersi i brzuchy z wyznaczoną dla skalpela trasą, mimo rozstępów, brodawek i nadmiaru „materiałowej” skóry zachęcają pluszową miękkością i prosto z chłodnej, piwnicznej ściany szepczą „przytul mnie”. A przy nich - karteczki - *liposukcja, augmentacja, mastopeksja* - informujące o tym, na czym polegają zabiegi i jakie niosą ze sobą skutki uboczne. (...) *Wyszywane rysunki mówią o początku czegoś nowego, czegoś wcale niełatwego gdyż do pożądanego piękna będzie trzeba przejść przez drogę bólu i wyrzeczeń*.

Dla wielu ludzi „ciało” i „dramat” to synonimy. Tu sflaczały piersi, zwiotczale brzuchy czy „zastępy rozstępów”,

które tak często budzą u ich posiadaczy wstyd i rozpacz przybierają inny wymiar - zachęcający i wręcz estetyczny.

Cielesność jest mocno akcentowana... czy tylko w świecie ludzi? Zwierzęta także stroszą pióra, demonstrują swoje cechy anatomiczne by zdobyć partnerkę lub „przejąć pączek” w stadzie. Człowiek ubrał jednak dodatkowo swoje ciało w „kulturową otoczkę”. Zdziera ją w swojej pracy Monika Kamińska (*Nie-człowiecza natura*). W rogu stoi smutny, zaszczuty zwierz. Nie wiemy, co kryje się w środku gdyż jest szczelnie owinięty materiałem. Na niewielkim piedestale triumfuje nad nim obnażona, organiczno - zwierzęca forma. Spod mchu wyzierają fragmenty ciała, mięsa, ścięgien. Mech, lekko stęchły pod wpływem piwnicznej wilgoci pachnie psem biegającym samopas po podwórzu. Który ze zwierzątek jest nam bliższy? Ten owinięty czy ten „obnażony”? A którym z nich naprawdę jest w każdy z nas?

Obawa przed obnażeniem - a może chęć zabawy strojem, powłoką - niekiedy czyni z życia teatr. Joanna Dunas w pracy *Życie - spektakl* konfrontuje teatralne epizody z kadrami ze swojej prywatności. Przyjmuje rolę widza i twórcy zarazem. Obserwując aktorów na scenie odnajduje siebie, a w sobie - wątki oglądane w teatrze.

Była konfrontacja „realu” z teatrem. Było demaskowanie zwierzęcości. Teraz czas na „rozdarcie między sztuką a anatomią”, na które zwraca uwagę Marta Długozima (*Anatemein - Rozczłonkowanie*). Fragmenty niczym żywcem wyjęte z podręcznika do anatomii - tu wstępują na ściany galerii jako autonomiczne prace. Lekkości dodaje im flizelinowa faktura i subtelny ścieg. Ciało to przecież także kości, piszczele - rusztowanie dla skóry i klatka dla trzewi.

Obok - *Skóra - materia syntetyczna* Olgi Jackiewicz. Na ile pozostaje ona tym, co dotykamy, co myjemy, co przyjmuje ciepło i chłód, przyjemność i ból, a na ile staje się symbolem, ozdobnikiem, przykrywką... balastem? Prace nie stanowią jedynie studium naskórka, ale - poprzez jego analizę - zadają pytanie o to, co „podskórne”.

Formy uchwycone w *Zanikaniu* A. Lewickiej zdają się dowodzić niecielesności ciała, zacierać granicę między formą a jej znaczeniem. Rodzina ukazana na tapetowym tle pozostaje jedynie notatką w formie kształtu, zarysu z kurzu... Kim są te postacie? Psy, ludzie... Jakże ma dla nas znaczenie to, że nie widzimy ich twarzy? Jakże znaczenie ma dla autorki to, że tych twarzy nie pokazuje? Czy gdybyśmy zobaczyli oczy, nos, usta, dłonie - umożliwiłoby to tak naprawdę bliższe ich poznanie? Można tu się zastanawiać na ile do owego poznania potrzebne jest... ucieleśnienie.

Tak oto człowiek, poszukuje piękna pod skalpelem, poszukuje znaczeń na scenie po czym ściąga z siebie to wszystko by choć przez chwilę dotknąć mchu bosą stopą. Zdejmuje

WERNISZ WYSTAWY W TLE PRACA M. DŁUGOZIMY „ANATEMEIN/ROZCZŁONKOWANIE”, FOT. L. JACZUN

strój, zdejmuję skórę, tak jakby chciał „poczuć siebie” aż do samych kości. A obok tych kości leżą kawałki zrzuconej peleryny. Czy tu kończy się pojęcie „ciała”? Czy wychodzi ono poza materię - czczoną albo odrzucaną? Nad tym zapewne od wieków głowią się ludzie sięgający po „cielesny” temat. Bliski, osobisty, nieunikniony - a przy tym „do bólu” niewyczerpany.

Magdalena Kościńska

CIAŁO - KOSTIUM - METAMORFOZY

Galeria PWW, ul. Wrocławska 7
18 - 25 listopada 2009

autorki: Marta Długozima, Joanna Dunas, Justyna Gąsior, Olga Jackiewicz, Monika Kamińska, Alicja Lewicka-Szczegółta (kuratorka)

> M. KAMIŃSKA „NIE-CZŁOWIECZA NATURA”, FOT. L. JACZUN

> J. GAŚSIOR, FRAGMENT PRACY „ZA DUŻE, ROZCIĄGNIĘTE, ROZLAZLE...”, FOT. L. JACZUN

> WYDZIAŁ EKONOMII I ZARZĄDZANIA

> Na Wydziale Ekonomii i Zarządzania rozpoczęło działalność Dydaktyczne Centrum Zarządzania Kryzysowego

Od września 2009 funkcjonuje na Wydziale Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego Laboratorium Systemów Informacji Geograficznej (GIS), powołane jako Dydaktyczne Centrum Zarządzania Kryzysowego. Laboratorium zostało ufundowane przez Firmę TECHMEX S.A.

Poniżej rozmowa z dr. inż. Krzysztofem Witkowskim, Kierownikiem Laboratorium Dydaktycznego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

> *Panie Doktorze proszę przybliżyć nam idee funkcjonowania takiego laboratorium, gdzie w praktyce mają zastosowania tego typu programy?*

Jest to laboratorium komputerowe, w którym studenci będą uczyć się zastosowania Systemów Informacji Geograficznej. System ten umożliwi m.in. sprawne monitorowanie sytuacji kryzysowych z wykorzystaniem obrazowań satelitarnych. Poznane techniki satelitarne pozwolą na sprawne opracowanie rozwiązań logistycznych w czasie kataklizmu. Dzięki oprogramowaniu można śledzić rozwój sytuacji kryzysowej, opracować drogę ewakuacyjną, zobaczyć, jak dużo osób mieszka na terenie objętym zagrożeniem.

> *Jakie znaczenie ma dla rozwoju Wydziału powołanie tego laboratorium?*

Działalność laboratorium koncentrować się będzie na organizacji oraz prowadzeniu zajęć dydaktycznych, przede wszystkim dla studentów kierunku *bezpieczeństwo narodowe*, w celu wykształcenia wysoko wykwalifikowanych specjalistów z zakresu przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym. Nasi absolwenci, dzięki nabytej w czasie zajęć wiedzy, będą zasilać w przyszłości kadry Regionalnych oraz Krajowych Centrów Kryzysowych. Jeszcze w tym roku akademickim nasi studenci rozpoczną naukę przy wykorzystaniu systemów GIS.

Zamierzamy również brać udział w międzynarodowych oraz krajowych projektach badawczych, konferencjach naukowych i technicznych.

> *Ile uczelni w Polsce posiada tego typu laboratoria?*

W zachodniej Polsce jesteśmy jedynym tego typu ośrodkiem. Położenie Zielonej Góry, w pobliżu granicy z Niemcami oraz centralne położenie między Szczecinem i Wrocławiem - stwarza dodatkowe atuty dla rozwoju

wszelkiego rodzaju inicjatyw z wykorzystaniem systemów GIS.

> W jaki sposób udało się nawiązać współpracę z Firmą TECHMEX S.A. ?

Na zaproszenie Przewodniczącego Parlamentarnej Komisji ds. Przestrzeni Kosmicznej brałem udział w wyjazdowym posiedzeniu tej Komisji, które odbyło się w Ostrowii Mazowieckiej, Siedzibie Satelitarnego Centrum Operacji Regionalnych - SCOR S.A. W wyniku rozmów tam prowadzonych z władzami firmy TECHMEX S.A udało się nawiązać współpracę. W marcu 2009 r. zostało zawarte porozumienie między Uniwersytetem Zielonogórskim a firmą TECHMEX S.A., w efekcie którego utworzono laboratorium wyposażone w 15 komputerów plus serwer, działające przy wykorzystaniu takich aplikacji jak: ArcGis Serwer, ArcView, 3 D analyst.

> 18 grudnia Wydział Ekonomii i Zarządzania będzie gospodarzem spotkania Komisji Astronautyki i Technologii Kosmicznych Komitetu Badań Kosmicznych i Satelitarnych PAN. Jaki jest cel grudniowego spotkania, kogo będziemy gościć?

Celem spotkania będzie wymiana doświadczeń dotyczących projektów badawczych z zakresu systemów satelitarnych. Będziemy gościć naukowców z PAN, którzy są zaangażowani w rozwój tego rodzaju systemów. Spotkanie ma umożliwić nam promocję naszego laboratorium. Mamy również nadzieję, że w przyszłości będziemy mogli uczestniczyć w dużych krajowych i międzynarodowych projektach badawczych.

Rozmowę przeprowadziła: Anetta Barska

Kierownikowi Dziekanatu
Wydziału Ekonomii i Zarządzania

mgr inż. ANNIE GREINERT

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci teścia

składają

Dziekan, Rada Wydziału,
pracownicy i studenci
Wydziału Ekonomii i Zarządzania
Uniwersytetu Zielonogórskiego

Drogiej Koleżance

dr inż. ANNIE GONDEK

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci
synka Michałka

składają

Dziekan, Rada Wydziału
oraz Koleżanki i Koledzy
z Wydziału Ekonomii i Zarządzania

*Aniu jesteśmy z Tobą
w tych trudnych chwilach*

WYDZIAŁ ELEKTROTECHNIKI, INFORMATYKI I TELEKOMUNIKACJI

> WEiIT & UKE

Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji zacieśnia współpracę z Urzędem Komunikacji Elektronicznej. Doc. dr inż. Emil Michta, kierownik Zakładu Telekomunikacji Instytutu Metrologii Elektrycznej, dzięki przychylności Dyrektora Delegatury Zielonogórskiej UKE inż. Michała Półtoraka od wielu lat realizuje część programu dydaktycznego na terenie laboratoriów UKE w Zielonej Górze.

Z chwilą powstania laboratorium Kompatybilności Elektromagnetycznej w Instytucie Inżynierii Elektrycznej wspólne zainteresowania objęły również pracę naukową. Pracownik Zielonogórskiej Delegatury mgr inż. Krzysztof Duzinkiewicz pisze pracę doktorską pod kierunkiem prof. Adama Kempkiego.

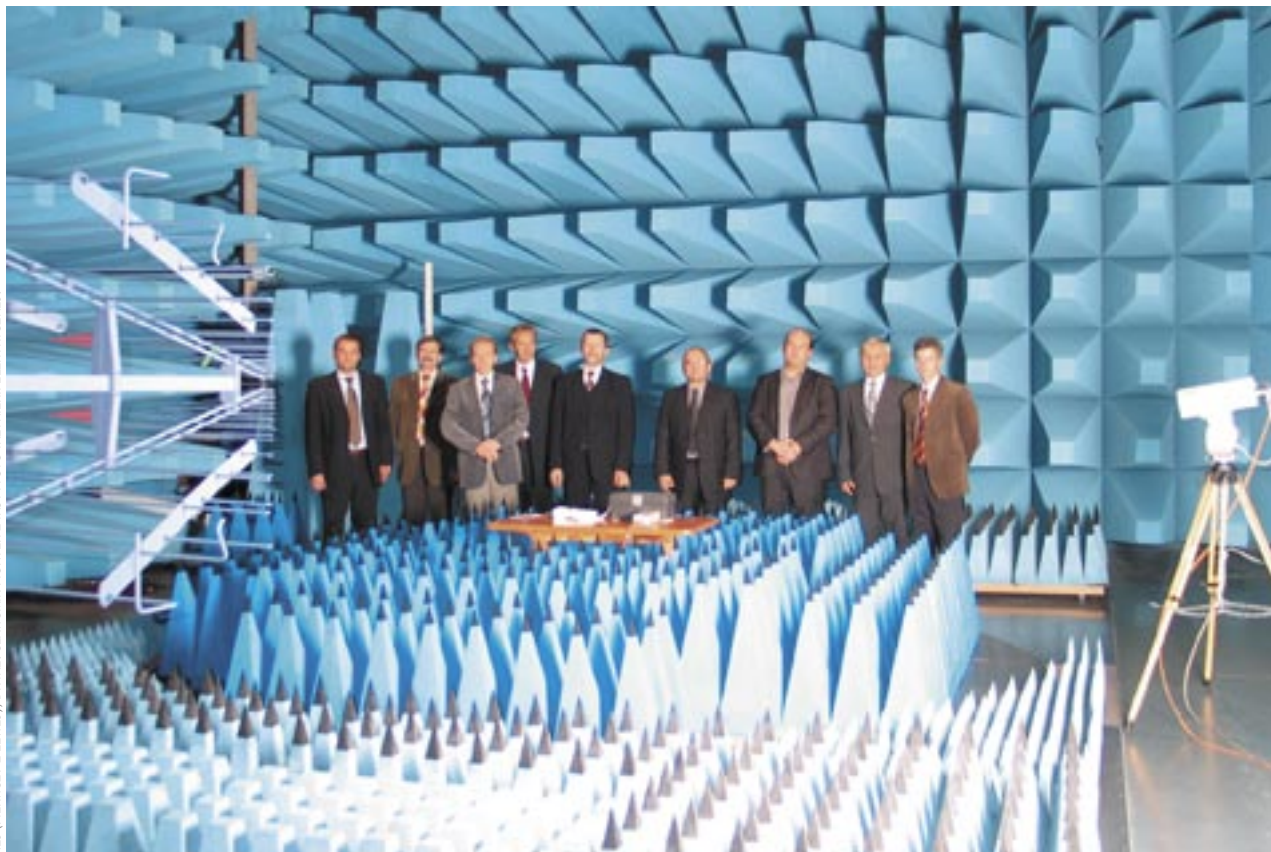
Kolejny etap rozwoju współpracy z UKE to rok 2009. Instytut Informatyki i Elektroniki, organizator KNWS 2009 - konferencji naukowej poświęconej informatyce powołał specjalną sesję. W Sesji Specjalnej - zorganizowanej wspólnie z Urzędem Komunikacji Elektronicznej uczestniczyli naukowcy, przedstawiciele samorządu terytorialnego, a także przedstawiciele przemysłu. Gościem konferencji był Dyrektor Generalny Urzędu Komunikacji Elektronicznej dr inż. Mariusz Czyżak. Przedmiotem zainteresowania były nie tylko zagadnienia naukowo-techniczne, takie jak lokalizacja i monitoring sygnałów radiowych za

pomocą Ruchomych Stacji Pomiarowych, ale również uregulowania prawne dotyczące spammingu czy też problem jakości i zagrożeń wynikających ze sprzedaży produktów przez Internet. Głównym adresatem Sesji Specjalnej byli przedstawiciele samorządu terytorialnego. Dla nich przygotowano referaty między innymi na temat szerokopasmowego, bezprzewodowego dostępu do sieci Internet, ze szczególnym uwzględnieniem technologii WiMAX, organizacyjne i prawne aspekty budowy takich sieci, przetargi na częstotliwości 3,6-3,8 GHz (w szczególności wyniki rozstrzygnięcia przetargów na obszarach przetargowych 08.1 i 08.2 Województwa Lubuskiego).

Konferencja odbyła się między innymi pod patronatem honorowym mgr Anny Stróżyńskiej, Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

W ten oto sposób trzy instytuty zaangażowały się we współpracę z UKE. Stąd zrozumiała decyzja Dziekana o podjęciu próby sformalizowania obustronnych kontaktów. Okazją stało się zaproszenie do wizyty w Centralnym Laboratorium Badań Technicznych UKE w Boruczy koło Warszawy. W wyjeździe sfinansowanym przez Dziekana wzięli udział przedstawiciele wszystkich instytutów. Na czele delegacji stanął prof. A. Pieczyński. Uczelnia planuje budowę Parku Naukowo-Technologicznego, w ramach którego powstanie m.in. laboratorium EMC. Postanowiono, więc wykorzystać wizytę w celu zdobycia doświadczenia w takich dziedzinach jak:

- formalno-prawne aspekty organizacji laboratorium,
- akredytacja i notyfikacja laboratorium,
- wymagane działania i dokumenty,
- wyposażenie laboratoryjne,
- zakres pomiarów,
- badania techniczne w ramach Nadzoru Rynku Wyrobów,

FOT. 1 KOMORA BEZODBIWOCIOWA O WYMIARACH 22X12X8M, STOJA: DZIEKAN WEIIT - PROF. A. PIECZYŃSKI (W ŚRODKU), DYREKTOR GENERALNY UKE - DR INŻ. MARIUSZ CZYŻAK (TRZECI O PRAWIE), PROF. A. KEMPSKI (TRZECI OD LEWEJ), DYREKTOR DELEGATURY - MGR INŻ. M. PÓLTORAK (DRUGI OD LEWEJ), DOC. DR INŻ. E. MICHTA, DOKTORANT KRZYSZTOF DUZINKIEWICZ (PIERWSZY Z PRAWIE), CZWARTY OD PRAWIE - DR INŻ. MARK WĘGRZYŃ Z INSTYTUTU INFORMATYKI I ELEKTRONIKI ORAZ DR INŻ. R. SMOLEŃSKI Z CA DYREKTORA INSTYTUTU INŻYNIERII ELEKTRYCZNEJ (PIERWSZY Z LEWEJ), DR INŻ. SŁAWOMIR PIÓTEK Z INSTYTUTU INŻYNIERII ELEKTRYCZNEJ.

- wycofywanie z rynku wyrobów niespełniających wymagań zasadniczych.

Podczas wizyty doszło do spotkania Dziekana WEIiT z Dyrektorem Generalnym UKE, który jednocześnie pełnił rolę gospodarza w CLBT w Boruczy. Wymieniono opinie o możliwościach dalszego rozwoju wzajemnych kontaktów. Ten szczególnie przypadek współpracy jest przykładem możliwości pozyskiwania kontrahentów przemysłowych przy pomocy urzędu państwowego. W dalszym ciągu spotkania pojawiła się obustronna wola sformalizowania współpracy w zakresie:

- wymiany doświadczeń pomocnych w budowie laboratorium EMC uniwersytetu i stałej współpracy z laboratoriami w Boruczy i w Zielonej Górze,
- organizowania pokazów wyposażenia pomiarowego i prezentacji pomiarów wykonywanych w siedzibie Delegatury,
- praktyk studenckich w siedzibie Delegatury,
- zlecenia tematów prac dyplomowych dla studentów studiów inżynierskich.

Jednodniowy wyjazd do Warszawy nie należy do przyjemności. Nikt jednak nie narzekał. W rozmowach osiągnięto najważniejszy cel jakim jest obustronne zobowiązanie do rozwoju istniejącej współpracy.

> IBM Academic Day

4 listopada 2009 r. na Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji odbyły się wykłady prowadzone przez specjalistów firmy IBM, zorganizowane przez Instytut Informatyki i Elektroniki, w ramach IBM Inicjatywy Akademickiej.

Inicjatywa Akademska stworzona została przez firmę IBM, w celu wspierania edukacji w zakresie nowo-

czesnych technologii oraz rozwijania współpracy firmy z uczelniami wyższymi z całego świata.

Tematyka zaprezentowanych wykładów obejmowała: zagadnienia związane z możliwością odbycia praktyk studenckich w firmie IBM, formy współpracy firmy IBM z uczelniami wyższymi, badań prowadzonych przez pracowników IBM oraz profesjonalnych rozwiązań softwarowych wykorzystywanych przy zarządzaniu i projektowaniu systemów informatycznych.

Wykłady cieszyły się dużą popularnością wśród studentów różnych wydziałów. Planowane są kolejne wykłady w następnym semestrze akademickim.

> NA ZDJĘCIU JAROSŁAW JACKOWIAK, ISV TECHNOLOGY MANAGER, ACADEMIC INITIATIVE ARCHITECT

Tomasz Gratkowski

> WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

» INSTYTUT FILOLOGII POLSKIEJ

> „Błogostawiona kotyska”

W tym roku, 29 października Zbigniew Herbert obchodziłby swoje 85 urodziny. I choć pamięć poety uczczono licznymi spotkaniami, konferencjami oraz publikacjami w roku ubiegłym, w 10 rocznicę jego śmierci, to jednak teraz również pojawiły się inicjatywy przypominające o wielkim poecie.

W szczególności sposób 85. rocznicę urodzin Herberta upamiętnili miłośnicy twórczości poety związani z Warszawskim Festiwalu Poezji im. Zbigniewa Herberta. Od 2005 roku badacze i studenci regularnie spotykają się jesienią na sesjach poświęconych twórczości poety. Nie inaczej było i w tym roku, choć miejsce dotychczasowych spotkań

WARSZAWSKI
FESTIWAL
POEZJI
im. Zbigniewa Herberta

- Dom Pracy Twórczej w Oborach koto Warszawy zamieniono na Muzeum Narodowe w Przemyślu. Wszystko dlatego, że tym razem warsztaty połączono z wyjazdem studyjnym „ślądami Herberta” do miejsca, w którym poeta się urodził i spędził swe najmłodsze lata, do miasta, do którego sam Herbert nigdy więcej nie powrócił - Lwowa. Nie dziwi więc, iż temat przewodni spotkania brzmiał „Błogostawiona kotyska”, gdyż rzeczywiście „kotyskę” Herberta zamierzano odwiedzić.

22 października do Przemyśla zjechali studenci, doktoranci i wybitni herbertolodzy, którzy podczas tego typu spotkań mają wspaniałą okazję do skonfrontowania prac badawczych dotyczących twórczości autora Struny światła, zweryfikowania interpretacji, poddania pod krytykę swoich pomysłów. Dzięki życzliwości pana Mariusza Olbromskiego, dyrektora Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej wszystkie zaplanowane prelekcje, warsztaty oraz pokazy filmowe odbywały się w sali audiowizualnej jednego z najnowocześniejszych gmachów muzealnych w Polsce.

Na drugi, bardzo intensywny dzień spotkania, zaplanowano kilkanaście referatów, których tematem była twórczość Herberta. Prelegenci z różnych polskich uczelni wyższych poruszali sprawy zupełnie nowe, referowali wyniki badań

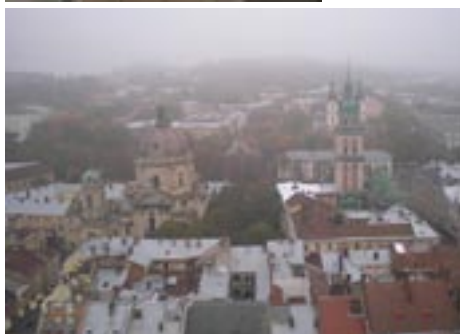
LWÓW - KOŚCIÓŁ POD WEZWANIEM ŚW. ANTONIEGO, GDZIE CHRZCZONY BYŁ ZBIGNIEW HERBERT.

LWÓW - WEJŚCIE DO BUDYNKU W KTÓRYM MIESZKAŁA RODZINA POETY.

POMNIK WIEŻCZA WIE LWOWIE

LWÓW - PANORAMA MIASTA

CMENTARZ LYCZAKOWSKI

nad dotąd nieopracowanymi aspektami twórczości autora *Pana Cogito*, ale także prezentowali kolejne fragmenty swoich prac magisterskich lub doktoranckich. Każdy z nich miał okazję poznać opinie znawców na temat swoich poszukiwań, a także otrzymać wartościowe wskazówki i rady od najbardziej cenionych polskich literaturoznawców.

Przez kilka godzin słuchacze zgromadzeni w sali mieli okazję wysłuchać między innymi dr Ewy Badydy (autorka książki *Świat barw, świat znaczeń w języku poezji Zbigniewa Herberta*) z Uniwersytetu Gdańskiego, która mówiła o znaczeniu barw w poezji Herberta, dr Mateusza Antoniuka (autor książki *Otwieranie głosu. Studium wczesnej twórczości Zbigniewa Herberta*), z Uniwersytetu Jagiellońskiego, przedstawiającego swoją interpretację wiersza *Prolog*, Magdaleny Przybylskiej z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, konfrontującej eseje z tomu *Martwa natura z wędzidłem* z holenderskimi pejzażami uwiecznionymi przez artystów na płótnach. Dwa wystąpienia dotyczyły stricte tematu przewodniego naszego spotkania - o Lwowie Herberta mówił Mariusz Olbromski, zaś dr Anna Mazurkiewicz-Szczyszek, autorka książki *W asyście jakich dzwonów*. Obrazy miasta w twórczości Zbigniewa Herberta, swój referat zatytułowała *Miasto utracone*. Pojawiły się także wystąpienia dotyczące etyki i estetyki u Herberta (Karol Hryniewicz), empatii (Marta Drażyńska), nieulubianej fotografii (Iwona Grabska) czy potęgi ośmieszania (Agnieszka Kramkowska-Dąbrowska). Tę część wystąpień zamknął dr Tomasz Cieślak-Sokołowski z Uniwersytetu Jagiellońskiego, który zastanawiał się, czy Zbigniewa Herberta można uznać za poetę postmodernistycznego. Różnorodność poruszanych problemów pokazuje, że twórczość Herberta w niewyczerpany sposób inspiruje, wciąż ciekawi i wciąż daje możliwość dokonywania odkryć interpretacyjnych.

Po obiedzie nadszedł czas na warsztaty. Nie chodziło jednak o praktyczny udział wszystkich uczestników w warsztatach np. poetyckich, co mogłoby sugerować to określenie. To znani i cenieni literaturoznawcy mieli zaprezentować słuchaczom swoje warsztaty interpretacyjne, swoje - przez lata wypracowane - sposoby pracy z tekstem, tajniki pracy badawczej i krytycznej.

Po obiedzie nadszedł czas na warsztaty. Nie chodziło jednak o praktyczny udział wszystkich uczestników w warsztatach np. poetyckich, co mogłoby sugerować to określenie. To znani i cenieni literaturoznawcy mieli zaprezentować słuchaczom swoje warsztaty interpretacyjne, swoje - przez lata wypracowane - sposoby pracy z tekstem, tajniki pracy badawczej i krytycznej.

Jako pierwszy głos zabrał profesor Ryszard Nycz z Uniwersytetu Jagiellońskiego, który o teoriach, praktyce i problemach interpretacji opowiadał na przykładzie interpretacji wiersza *Pan Cogito* opowiada o kuszeniu Spinozy. Następnie słuchacze mieli okazję zapoznać się ze sposobem, w jaki przy wykorzystaniu metod intertekstualnych i hermeneutycznych został zinterpretowany przez dr hab. Danutę Opacką-Walasek wiersz *Tkanina*. Trzecim z zaproszonych interpretatorów poezji Herberta była dr hab. Małgorzata Mikołajczak z Uniwersytetu Zielonogórskiego, która opowiedziała o swoich doświadczeniach związanych z poszukiwaniami heksametru u Herberta oraz o pełnionych przez niego funkcjach w wybranych wierszach poety. Kolejny prelegent, profesor Wojciech Ligęza zatytułował swe wystąpienie *Dwie lzydory*. Opowiadał w nim o tym, jak interpretował dwa wiersze - Szymborskiej i Herberta - które łączyła postać lzydory Duncan właśnie. Na koniec sesji wystąpił prof. Dariusz Pawelec z Uniwersytetu Śląskiego, który na przykładzie wiersza *Elegia* na odejście pióra atramentu lampy pokazał, jaką funkcję w interpretacji utworu może pełnić jego gatunek.

Każda z osób poproszonych o zdradzenie tajemnic swojego warsztatu, podkreślała że bardzo trudno mówić o metawarsztatowych kwestiach, jednak takie spojrzenie wiele dało słuchaczom, często dopiero zaczynającym swą przygodę z interpretacjami. Prelegenci zauważali również, że dziś, gdy ich interpretacje funkcjonują już jako skończone, opublikowane, napisaliby je inaczej: coś by dodali, coś ujęli, być może w innym kontekście, w innym aspekcie osadziliby swoje rozpoznania - okazuje się bowiem, że praca badacza poezji nie kończy się raz i na zawsze, wręcz przeciwnie - zaczyna się na nowo z każdym kolejnym odczytaniem utworu bądź lekturą innych dzieł, które na dany tekst rzucają odmienne światło.

Po tych fascynujących wystąpieniach okazało się, że dzień jeszcze się nie zakończył. Po kolacji uczestnicy spotkania wrócili do muzeum, aby tam obejrzeć polsko-ukraiński film w reżyserii Małgorzaty Szysz-

DARIUSZ PAWELEC, MAŁGORZATA MIKOŁAJCZAK, WOJCIECH LIGEZA WE LWOWIE

ki *Śladami Herberta po Lwowie*. Prezentowane obrazy Lwowa przygotowały widzów na to, co mieli oni zobaczyć następnego dnia, zaś wplecione w film utwory Herberta i opowieści o jego mieście pozwoliły poczuć niepowtarzalny klimat tego miejsca.

Kolejny dzień, 24 października minął pod znakiem wyjazdu studyjnego do Lwowa. Przewodnikiem był sam Herbert, gdyż uczestnicy spotkania poznali miasto w bardzo specyficzny sposób - odwiedzając miejsca, w których do dziś pozostały ślady obecności poety: Kościół św. Antoniego przy ul. Łyczakowskiej, w którym został ochrzczony; gimnazja, do których jako chłopiec uczęszczał; kolejne zamieszkiwane przez rodzinę Herbertów domy; Cmentarz Łyczakowski, na którym pochowani są krewni poety. Jednak nie sposób było pominąć miejsc charakterystycznych dla Lwowa, dlatego też na trasie zwiedzających pojawiła się choćby Kaplica Boimów, pomnik Adama Mickiewicza czy katedry: katolicka i ormiańska.

Tak zakończyło się kolejne spotkanie zorganizowane przez Dyrektora Warszawskiego Festiwalu Poezji im. Zbigniewa Herberta, Józefa Marię Ruszara. Jak zwykle wspaniała inicjatywa wzbogaciła uczestników (także z Uniwersytetu Zielonogórskiego) o doznania intelektualne i estetyczne, a wielu z nich zainspirowała do pracy. Efekty poszukiwań, którym początek dała wizyta w Przemyślu i Lwowie, poznamy prawdopodobnie podczas następnej konferencji poświęconej twórczości Zbigniewa Herberta, jesienią 2010 roku organizatorzy planują bowiem powtórzyć tegoroczne przedsięwzięcie.

Dorota Poślednia

> Konferencja Pamięć Czasu Zagłady

13-14 października 2009 roku odbyła się interdyscyplinarna konferencja naukowa *Pamięć czasu zagłady*, zorganizowana z inicjatywy Instytutu Filologii Polskiej dla upamiętnienia 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Honorowy patronat nad symposium objęli: JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski, Wojewoda Lubuski Helena Hatka, Marszałek Województwa Lubuskiego Marcin Jabłoński, Prezydent Miasta Zielona Góra Janusz Kubicki.

Referentami byli przede wszystkim pracownicy Uniwersytetu, przedstawiciele lubuskiego środowiska literackiego oraz środowisk kombatanckich. Konferencja miała wprowadzić charakter regionalny, ale uczestniczyli w niej dwaj znakomici goście spoza Ziemi Lubuskiej. Swoją obecnością zaszczycił nas znany pisarz, autor m.in. głośnej *Nienawiści* (wyróżnionej w roku 2007 przez kapitułę Nagrody Literackiej im. Józefa Mackiewicza oraz mianowanej do Literackiej Nagrody Angelusa) - Stanisław Srokowski. Mieliśmy również zaszczyt gościć autora książki *Przemilczane ludobójstwo na Kresach* - ks. Tadeusza Isakowicza-Zaleskiego. Obaj goście wygłosili prelekcje inauguracyjne kolejne dni konferencji. Prelekcje Stanisława Srokowskiego i ks. Tadeusza-Zaleskiego powiązane były z promocją ich książek.

Interdyscyplinarna formuła konferencji pozwoliła uczestnikom na refleksję nad czasem zagłady jako tematem obecnym w różnych formach przekazu, realizowanym poprzez rozmaite „formy pamięci”: wspomnienia, pamiętniki i autobiografie, literaturę piękną, twórczość muzyczną, dokumentację muzealną oraz zasoby internetowe.

Autorzy referatów skoncentrowali się na najistotniejszych kwestiach dotyczących lat 1939-1945. Problematyce ludobójstwa na Kresach Wschodnich II RP w latach II wojny poświęcone były referaty Stanisława Srokowskiego, ks. Tadeusza Isakowicza-Zaleskiego, Henryka Szyllina, dr Doroły Szagun, dr Marii Jazownik i prof. Leszka Jazownika. O swoim pobycie na zesłaniu na Syberii opowiedział Józef Maciejewski. Dr Anita Kucharska-Dziedzic przedmiotem analizy uczyniła wspomnienia wojenne w literaturze emigracyjnej. Temat literackich i pozaliterackich sposobów upamiętniania zagłady narodu żydowskiego podjęty został przez dr Annę Podemską-Katużę (UAM), ks. dr. Grzegorza Chojnackiego (Instytut Filozoficzno-Teologiczny im. Edyty Stein), mgr Martę Wiatrzyk-Iwaniec (UAM) oraz dr. Rafała Ciesielskiego. Obrazom wojny w poezji współczesnej poświęciły swoje referaty prof. Małgorzata Mikołajczak oraz mgr Dorota Poślednia. Prof. Katarzyna Węgorowska przedstawiła filologiczno-historyczną interpretację pamiętnikarskich wpisów z lat wojny. Najnowsze „formy pamięci” o latach 1939-1945 analizowały prof. Bernadetta Nitschke (koncepcja Muzeum II Wojny Światowej) oraz mgr Beata Mirkiewicz (internetowe źródła wiedzy o II wojnie).

W czasie konferencji odbył się koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu chóru „Pohulanka”, działającego w ramach Oddziału Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich w Zielonej Górze. Interesującym wydarzeniem było także otwarte spotkanie członków i sympatyków TMLiKP-W w „Palmiarni” UZ, poprzedzone prelekcją Stanisława Srokowskiego i ks. Tadeusza Isakowicza-Zaleskiego.

Konferencji towarzyszyła wystawa *Pamięć czasu zagłady*, przygotowana przez pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej, na której wyeksponowano bogatą literaturę pamiątkarską i wspomnieniową. Prezentowane publikacje ukazywały tragedię ofiar terroru stalinowskiego, hitlerowskiego i ukraińskiego nacjonalizmu, a także dramat wojennych oraz powojennych przesiedleń i wypędzeń. Stronę ikonograficzną wystawy stanowiły plakaty filmowe ze zbiorów naszej biblioteki, reprezentujące polską szkołę plakatu.

Kronika konferencji zamieszczona jest na stronie:
<http://www.ifp.uz.zgora.pl/badania/konferencje.html>

Maria Jazownik

>> INSTYTUT HISTORII

> Konferencja w Instytucie Historii Promnitzowie w dziejach Śląska i Łużyc - Żary, 22 października 2009 r.

Instytut Historii Uniwersytetu Zielonogórskiego, Urząd Miasta Żary, Towarzystwo Studiów Łużyckich oraz Polskie Towarzystwo Historyczne o/Zielona Góra zorganizowały 22 października 2009 r. międzynarodową sesję naukową poświęconą dynastii Promnitzów. Spotkanie miało miejsce w auli Urzędu Miejskiego w Żarach, jego uczestników powitał burmistrz miasta, Roman Pogorzelec. Wyraził on zadowolenie z zainteresowania tematyką, silnie osadzoną na terenach łużyckich i w dawnym państwie stanowym rodu, Żarach. Po przemowie nastąpiła prezentacja filmu promującego miasto oraz region między Odrą, Bobrem i Nysą.

Pierwszy referat Promnitzowie wobec modernizacji wygłosił prof. Tomasz Jaworski (Zakład Demografii i Historii Gospodarczej, TSŁ, UZ). Referent zaakcentował gospodarczy i kulturowy wkład dynastii w rozwój Śląska i Łużyc. Rozkwit Promnitzów, panów stanowych wy-

wodzących się z Saksonii, ojczyzny filozofów, muzyków i wynalazców, przypadł na XVI, XVII i XVIII wiek. Zbiegł się czasowo z doktryną kameralizmu, która umożliwiła odkrycie i spożytkowanie kapitału społecznego. T. Jaworski podkreślił politykę jednego z najbardziej znanych reprezentantów rodu, wrocławskiego biskupa Baltazara von Promnitza, orędownika tolerancji religijnej. Dynastia odnalazła się w pełni w epokach renesansu i baroku, wykorzystując specyfikę położenia geograficznego Śląska i Łużyc, sąsiedztwo saksońskich Wettynów i Słowian Europy Środkowej. Istotna była tutaj także znajomość z ówczesnymi przedstawicielami prądów religijnych i ekonomicznych: Marcinem Lutrem, pietystą Filipem Jakubem Spenerem oraz uczonym Veit L. von Seckendorffem. Poszczególne posiadłości możnowładców zilustrował cykl przezroczy.

Dr Hanna Kurowska (Zakład Demografii i Historii Gospodarczej, TSŁ, UZ) zaprezentowała *Politykę miejską w czasach Promnitzów* koncentrując się na rządach dynastii na początku XVII wieku w Gubinie. Naszkicowane przez prelegentkę czasy dotyczą namiestnika Dolnych Łużyc, Henryka Anzelma von Promnitza, który z żelazną konsekwencją prowadził politykę pośród rajców i organizujących zamieszki rzemieślników, o czym świadczy najsurowszy wyrok, wydany na farbiarza Jakuba Wunschwitzy w 1604 r.

Jolanta Skierska (Zakład Historii XVI-XVIII w., TSŁ, UZ) przedstawiła *Zarys struktury demograficznej w rodzie Promnitzów*. Referentka dokonała opisu genealogicznego rodu, tradycji nadawania imion, omówiła współczynnik narodzin, długość życia, śmiertelność oraz częstotliwość zawierania małżeństw w XVII i XVIII w.

Wystąpienie dr Moniki Drozdek (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie) poświęcone było *Sztuce ogrodowej Promnitzów*. Podczas projekcji slajdów architekt krajobrazu wskazała na wiekopomne znaczenie zespołu pałacowego w Wersalu i inspiracje barokiem w żarskich ogrodach dynastii. Wskazała również na różnorodność stylów w omawianej sztuce: ogród we władanej przez Promnitzów łowie Żagańskiej zaprojektowano w stylu secesyjnym. Jego znaczenie pozwala uzmysłowić fakt, że zielony kompleks jest pierwowzorem Ogrodu Japońskiego we Wrocławiu i łączy elementy sztuki japońskiej, koreańskiej oraz chińskiej (kolejno: harmonia elementów niebo - człowiek - ziemia, zaczerpnięta z filozofii ZEN, okrągły kształt kamieni oraz chińskie bramy księżycowe - symbol przejścia do innego wymiaru). Swoją wyjątkowość miejsce w łowie zawdzięcza również gajowi różaneczników.

> PROF. TOMASZ JAWORSKI (ZAKŁAD DEMOGRAFII I HISTORII GOSPODARCZEJ, TSŁ, UZ) PODKREŚLIŁ PONADCZASOWE ZNACZENIE DZIEDZICTWA DYNASTII PROMNITZ.

> DR HANNA KUROWSKA PODCZAS PRELEKCJI O POLITYCE MIEJSKIEJ (ZAKŁAD DEMOGRAFII I HISTORII GOSPODARCZEJ, TSŁ, UZ).

> POTOMEK RODU MARTIN DIETER PROMNITZ (BERLIN) Z KRONIKĄ RODZINNĄ (DRUGI Z PRAWYJ).

Życie naukowe za czasów Promnitzów było tematem referatu dr Sylwii Kociół (Gimnazjum nr 2 w Żarach, współorganizator sesji naukowej). Potwierdził on obraz rodu jako ludzi światłych, wspierających edukację i rozwój intelektualny na Śląsku i Łużycach, otwartych na nowinki techniczne i kulturalne. W dzieje Promnitzów wpisane zostało ufundowanie pierwszej drukarni w Nysie (rok 1555), szkolnictwo elementarne w placówkach prowadzonych przez nauczycieli katolickich i protestanckich, działalność absolwentów szkoły żarskiej: Basiliusa Fabera (opublikował *Thesaurus eruditionis scholasticæ* - pierwszy słownik łacińsko-niemiecki - 1571 r.) i nowocześniejszego pedagoga i filologa klasycznego Michaela Neandera; to również w tym czasie Michael Hirschfelder skonstruował zegar (dzieło, symbol nowych czasów, ustawiono w 1585 r. w żarskim kościele głównym), nastąpił rozwój rzemiosła i nauk ścisłych. Żary rozstawił lekarz, teolog i działacz społeczny Christian Friedrich Richter, kronikarze Adam Büsser, Johann G. Worbs oraz sprowadzeni na dwór kompozytorzy G. Ph. Telemann i Erdmann Neumeister.

Rafał Szymczak (Zakład Demografii i Historii Gospodarczej UZ, TSŁ, Żary) referował o *Zmianach klimatycznych w XVIII wieku i ich wpływie na gospodarkę Promnitzów*. Podkreślił postępujące od XIV wieku ochłodzenie klimatyczne, występowanie plag insektów oraz zagrożenie żywiołem wodnym i wypływające z tych zjawisk problemy w gospodarce rolnej.

Piotr Kowalski (Zakład Demografii i Historii Gospodarczej UZ, TSŁ, Żary) przedstawił *Wpływ Promnitzów na rozwój symboliki lasu w kulturze i gospodarce mieszkańców Borów Dolnośląskich*. Warto zauważyć, że tamtejsza działalność dynastii wiąże się z osobą Baltazara Erdmanna, który w roku 1690 nabył Osiecznicę, a w 1747 stał się władcą Kliczkowa. Panowanie rodu w Borach (Iłowa, Trzebiel, Gozdnicza) zaowocowało powrotem do tradycji hutniczych (Abraham G. Werner wybudował pierwszy wielki piec w Ławszowej), łowieckich, rozbudową systemu melioracyjnego i rozwojem gospodarki leśnej (hodowla bażantów, psów dworskich, eksport dziczyzny). W prezentacji multimedialnej referenta nie zabrakło również ciekawostek ze świata muzyki.

Izabela Taraszczuk (Zakład Literatury Niemieckiej do XVIII w. w Instytucie Filologii Germańskiej, UZ) nakreśliła obraz Promnitzów w literaturze pięknej. Możliwością uwagę poświęcili autorzy XVII, XIX i XX wieku: poeta baroku Martin Opitz, głogówecki hrabia Johann Georg III von Oppersdorff, eseista Jakob Wassermann, badacz podań Johann Georg Theodor Grässe czy kompozytor

Leopold Schefer. Z różnorodnych gatunków literackich (ekloga, dramat, powieść, elegia, klechda) wyłaniają się portrety filantropki (Benigna Poliksena von Oppersdorff), dumnych władczyń (Eleonora von Promnitz) oraz naznaczonych tragicznie outsiderów (Erdmann III von Promnitz).

Dr Przemysław Szpaczyński (TSŁ, Zielona Góra) wygłosił prelekcję o Seyfriedzie von Promnitz (1534-1597), który - jako władca państwa stanowego Żary-Trzebiel - pielęgnował gospodarczy rozwój regionu, ograniczając jednocześnie prawa rajców poprzez likwidację wyborów do rady miejskiej i bezpośrednią, osobistą elekcję urzędników.

Piotr Partyka (TSŁ, Żary) naświetlił Żary okresu poprzedzającego dziewiętnastowieczną industrializację, przedstawiając Żarskie włókiennictwo w okresie rozkwitu gospodarki dworskiej Promnitzów.

Agnieszka Lipińska (TSŁ, Zielona Góra) dokonała *Oceny polityki etnicznej Promnitzów w świetle prac Frido Mětska*. Urodzony w 1916 roku w saskońskim Annabergu poeta i historyk posługiwał się językiem niemieckim i dolnołużyckim, pozostawił szereg studiów naukowych poświęconych szeroko pojętej kulturze Serbołużyczan, Państwa Pruskiego i Brandenburgii.

Wystąpieniem o kronice Johanna Samuela Magnusa obrady naukowej zakończyła Anna Janczys (Zakład Historii Nauki i Kultury, UZ). Przedwcześnie zmarły syn pastora, historyk i twórca poezji religijnej zastąpił jako autor pieśni i mów pogrzebowych oraz wydanej pośmiertnie w 1710 roku kroniki żarskiej, przykładowo historiografii regionalnej i dworskiej. W liczącym 460 stron dziele Magnusa objaśnił słowiańskie pochodzenie nazwisk szlacheckich zakończonych - nomen omen - afiksem -nitzz wzgl. -itz, opisał Wojnę Pótnocną, pozytywnie ukazał postaci Baltazara i Ulricha Promnitzów - jako władców demokratycznych i elokwentnych, władających językiem polskim (Ulryk).

Podczas tegorocznej sesji naukowej miasto Żary gościło dwóch niezwykle gości, potomków dawnego rodu: Martina Dietera Promnitza z Berlina oraz Richarda Dietricha z Arizony. Ich pradziadkowie w linii męskiej wywodzili się z Tucholi Żarskiej i byli ... braćmi. Pierwszy z panów od dwudziestu lat zajmuje się genealogią oraz historią regionu. Z zebranych przez niego dotychczas materiałów powstała licząca ponad tysiąc stron kronika rodzinna. M. D. Promnitz utrzymuje kontakty z polskimi historykami i rodziną Bibersteinów. Zaangażowany jest również w społeczno-charytatywną działalność w Lubuskiem, uczy się języka polskiego i co roku stara się odwiedzić Polskę, co - z uwagi na liczne zajęcia i zainteresowania - nie zawsze mu się niestety, jak sam podkreśla, udaje.

Richard Dietrich pochodzi z rodziny protestanckich duchownych i jest muzykiem bluesowym. Jego familia, rozproszona po USA, zamieszkuje stany Iowa, Kalifornia, Minnesota i region Wybrzeża Wschodniego. Podczas wywiadu zwrócił uwagę na zbliżone brzmienie nazw Iowa i Iłowa, otwierając w żartobliwy sposób perspektywę badań etymologiczno-historycznych. Na przyszły rok 2010 Richard Dietrich planuje wraz z chórem wizytę w Żarach z okazji 750-lecia nadania praw miejskich.

Obydwaj panowie, dumni ze swoich słowiańskich i niemieckich korzeni, wyrazili radość z możliwości uczestnictwa w żarskiej sesji, pielęgnowania kontaktów rodzinnych oraz zawiązujących się przyjaźni.

Na zakończenie Ireneusz Brzeziński w Urzędzie Miasta

POTOMEK RODU RICHARD DIETRICH Z ARIZONY W USA (PO LEWEJ) I TLUMACZ.

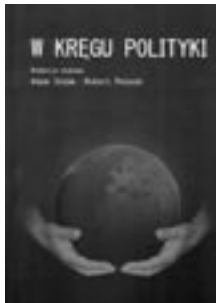

Żary podziękował wszystkim uczestnikom, wręczając gościom i referentom upominki.

Tegoroczna konferencja pozwoliła zebrać i usystematyzować historię dynastii władającej terenami Dolnych Łużyc i Śląska. Data możliwość konfrontacji przeszłości ze współczesną tradycją tworzoną przez potomków możliwego rodzaju, torując nowe drogi nauce i kulturze z pełnym poszanowaniem zdobywanego przez blisko 400 lat dziedzictwa.

Piotr Kowalski, Izabela Taraszczuk

» INSTYTUT POLITOLOGII

» 27 listopada br. podczas obchodzonego w Palmiarni Uniwersytetu Zielonogórskiego Jubileuszu 35-lecia pracy naukowo-dydaktycznej prof. Wiesława Hładkiewicza miało miejsce przedstawienie książki jubileuszowej zatytułowanej „W kręgu polityki”, zredagowanej przez Adama Ilciowa i Roberta Potockiego oraz zrecenzowanej przez prof. Jarostawa Macałę. W jej uroczystej

prezentacji wzięli udział liczni goście zaproszeni przez Jubilata: JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski, Dziekan Wydziału Humanistycznego prof. Wojciech Strzyżewski, Dyrektor Instytutu Politologii prof. Bernadetta Nitschke oraz Dyrektor Instytutu Historii prof. Dariusz Dolański.

W prezentowanej publikacji, nie licząc wprowadzenia, wydzielono trzy grupy tematyczne związane z: 1) dziejami Ziemi Lubuskiej, 2) polityką polską, 3) wybraną problematyką z zakresu Wielkiej Polityki.

Wspomniane wprowadzenie poprzedza wstęp autorstwa Bernadetty Nitschke przedstawiający godne odnotowania osiągnięcia naukowo-dydaktyczne Instytutu Politologii UZ w latach 1997-2009. Sylwetkę i interdyscyplinarny dorobek naukowy, a nawet poetycki Jubilata - Wiesława Hładkiewicza - ukazał Adam Ilciow (Wiesław Hładkiewicz: rys biograficzny). W szkicu tym nie tylko omówiono rozwój kariery zawodowej Profesora, ale również wyartykułowano osobiste Jego cechy takie jak przyjaźń lub koleżeństwo, o których istocie przekonali się zaproszeni do tej publikacji Autorzy. Zasadniczą część pracy poprzedza również biogram Ojca Jubilata Edwarda Hładkiewicza (1925-1995), długoletniego działacza chłopskiego i społecznika. Przypomniał tą postacią, tak bardzo odbiegającą, z racji licznych zainteresowań, od schematu lokalnego polityka-ludowca Daniel Kotelak (Zanim pamięć przeminie: Edward Hładkiewicz). Jest to poprawiona i rozszerzona wersja niedawno opublikowanego artykułu Edward Hładkiewicz (1925-1995). Działacz chłopski i społeczny (zamieszczona w opracowaniu: Zapisali się w dziejach Środkowego Nadodrza. Szkice biograficzne, red. P. Bartkowiak, J. Kuczer, D. Kotlarek, Zielona Góra 2009, s. 136-142). Intencją autora było nie tylko przybliżenie Czytelnikom tej osoby, ale też wyłamanie się z obowiązującego, aczkolwiek niepisane paradygmatu,

popularnego zwłaszcza wśród młodych badaczy, zakładającego przede wszystkim sensowność „uprawiania” biografistyki postaci zazwyczaj pierwszoplanowych i to najlepiej opozycyjnie nastawionych wobec Polski Ludowej. W efekcie głośniejszych sporów wokół tego rodzaju publikacji, zapomina się o tych ludziach, którzy obrali mniej spektakularną drogę pracy organicznej zmieniającej Polskę na lepsze mimo jej obciążenia charakterystycznymi dla PRL-u ideologicznymi naleciałościami oraz wynikającymi z tego trudnościami, a czasami budzącymi dziś niezrozumienie i pochopne potępienie - kompromisami.

W części pierwszej autorzy przedstawili będące przedmiotem ich badań wybrane zagadnienia wzbogacające naszą wiedzę o dziejach Ziemi Lubuskiej. Rzecz ta wymaga podkreślenia zważywszy na fakt, że regionalistyka często nie jest obiektem zainteresowania ze strony badaczy. Traci ona często na atrakcyjności zwłaszcza w sytuacji, kiedy trzeba się zmierzyć z niedostatkami źródeł i opracowań. Wspomniane trudności nie zniechęciły poszczególnych autorów czego przykładem może być publikacja Zygmunta Kowalczyka (Moja mała ojczyzna z wielką historią). W interesujący sposób zaś na temat postaw elit zielonogórskich w Marcu 1968 r. wypowiedział się Ryszard Zaradny (Elity zielonogórskie w Marcu 1968). Autor przedstawił genezę, przebieg i skutki antyżydowskiej działalności zielonogórskiego aparatu partyjno-państwowego. Syntezę zaś złożonych i skomplikowanych losów ludności niemieckiej na Ziemi Lubuskiej w latach 1950-1989 sporządziła Fatima Nowak-Małołepsza (Niemcy na Ziemi Lubuskiej w latach 1950-1989). Warto zwrócić też uwagę na opracowanie Przemysława Bartkowiaka (Proces oczyszczania księgozbiorów w bibliotekach zielonogórskich w latach 1948-1956), ponieważ jest to nie tylko rzecz mało znana, ale również ukazująca represyjną politykę partii komunistycznej wobec niezgodnych ze stalinowskimi założeniami ideologicznymi książek. Publikacja ta stanowi uszczegółowienie wcześniejszego artykułu tegoż autora (Proces oczyszczania księgozbiorów na Środkowym Nadodrzu w okresie stalinowskim 1948-1956, w: Kultura i społeczeństwo na Środkowym Nadodrzu w XIX i XX wieku, red. P. Bartkowiak, D. Kotlarek, Zielona Góra 2008, s. 112-124).

Analizy poświęcone wybranym aspektom polityki polskiej odnaleźć można w drugiej części publikacji. Teksty te cechuje nie tylko różny zakres chronologiczny, ale zarazem różnorodność tematyczna. Dzięki temu Czytelnik otrzymuje możliwość zapoznania się z ciekawą oraz odbiegającą od monotematyczności lekturą. Zawartość tego fragmentu pracy stanowią ustalenia i refleksje naukowe m. in. Tomasza Nodzyńskiego (Uwagi o przemianach polskiej myśli zachodniej w latach 1939-1945), Radostawa Domke (Publicystyka emigracyjna wobec Ziemi Odzyskanych w latach 1945-1948), Jolanty Chwastyk-Kowalczyk (Świat bez granic... Twórczość Polaków na obczyźnie w świetle prasy emigracyjnej), Grzegorza Niecia, (ZSL wobec dziedzictwa ruchu ludowego do 1956 roku) oraz Anny Łoś-Nowak (Wyzwania dla społeczeństwa polskiego w dobie transformacji systemowej).

W ostatniej, trzeciej części pracy zamieszczono opracowania poświęcone problematyce Wielkiej Polityki będącej szczególnie w zainteresowaniu Jubilata. Jest to zrozumiałe, biorąc pod uwagę, że wiele z nich takich np. jak upadek Niemieckiej Republiki Demokratycznej i późniejsze zjednoczenie Niemiec dokonało się na Jego oczach. Liczne zajęcia naukowo-dydaktyczne nie pozbawiły Profesora ciekawości współczesnego świata oraz skłonności do prowadzenia dyskusji z innymi badaczami na temat zmian

politycznych, społecznych i gospodarczych zachodzących w poszczególnych krajach. Tłumaczy to zasadność umieszczenia w niniejszej książce publikacji autorstwa m. in. Jarosława Flakowskiego (Elity polityczne bylej NRD po 1989 roku), Agnieszki Opalińskiej (Aparat bezpieczeństwa w NRD), Stefana Dudry i Piotra Pochyłego (Kurdowie - wokół problemu tożsamości narodowej), Pawła Karp (Bundeswehra na Czarnym Łądzie w latach 1992-2009), Roberta Potockiego (Kontr)rewolucja różg? Kryzys polityczny w Gruzji z listopada 2007 roku) oraz Andrzeja Małkiewicza (Czy Chiny stają się supermocarstwem?).

Zbiór studiów dedykowanych Profesorowi Wiesławowi Hładkiewiczowi w 35-lecie pracy naukowo-dydaktycznej liczy 361 stron. Wartość tego opracowania nie należy jed-

nak postrzegać i oceniać przez pryzmat objętości. Jest to bowiem wymierny dowód uznania okazany przez redaktorów i autorów dla Profesora, którzy niejednokrotnie rozpoczynali swoją działalność naukową od zapoznania się z Jego książkami. A o zdobyciu niektórych z nich w celu wzbogacenia prywatnych bibliotek zabiegają do dzisiaj tego dnia...

W kręgu polityki. Zbiór studiów dedykowanych Profesorowi Wiesławowi Hładkiewiczowi w 35-lecie pracy naukowo-dydaktycznej, red. Adam Ilciów, Robert Potocki, Śląskie Towarzystwo Naukowe, Zielona Góra-Częstochowa 2009, ss. 361.

Daniel Koteluk

> WYDZIAŁ INŻYNIERII LĄDOWEJ I ŚRODOWISKA

> KONFERENCJE

Inżynieria sejsmiczna w polskim budownictwie

19-20 listopada w Krakowie odbyło się XII Sympozjum *Wpływy sejsmiczne i parasejsmiczne na budowlę*. Organizatorami zarówno tego, jak i wszystkich poprzednich spotkań byli: Katedra Statyki i Dynamiki Budowli Instytutu Mechaniki Budowli Politechniki Krakowskiej, a także Laboratorium Badania Odkształceń i Drgań Budowli (akredytacja PCA), Komisja Budownictwa Oddziału PAN w Krakowie oraz Polska Grupa Inżynierii Sejsmicznej i Parasejsmicznej. Przewodniczącym Komitetu Naukowego, był prof. Janusz Kawecki, natomiast Komitetowi Organizacyjnemu przewodniczył prof. Krzysztof Stypuła z Politechniki Krakowskiej.

Niniejszym pragnę poinformować, być może zaciekawionych, Szanownych Czytelników, co to w ogóle jest Polska Grupa Inżynierii Sejsmicznej i Parasejsmicznej (w skrócie PGISiP).

Otóż inicjatywa utworzenia PGISiP powstała w roku 1994 na VII Sympozjum *Wpływy sejsmiczne i parasejsmiczne na budowlę*. Grupa została afiliowana przy Komitecie Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN w 1995 r. Celem PGISiP jest:

- > Pozyskiwanie z EAEE (European Association for Earthquake Engineering) informacji o realizowanych w poszczególnych krajach pracach badawczych z zakresu inżynierii sejsmicznej;
- > Zapewnienie możliwości udziału przedstawicieli Polski w regionalnych sympozjach i konferencjach organizowanych przez EAEE;
- > Upowszechnianie wydawnictw EAEE, zawierających prace z zakresu inżynierii sejsmicznej i dynamiki konstrukcji, wśród członków Grupy oraz pomoc w upowszechnianiu wyników badań własnych;
- > Organizowanie spotkań dotyczących aktualnych problemów inżynierii sejsmicznej i parasejsmicznej.

Przewodniczącym Zarządu PGISiP jest prof. Tadeusz Tatar z Politechniki Krakowskiej. Celem obecnego XII Sym-

pozjum jest przedstawienie aktualnego stanu wiedzy z zakresu inżynierii sejsmicznej i parasejsmicznej oraz prezentacja najnowszych prac z tej dziedziny z uwzględnieniem wyników badań przeprowadzonych w Polsce. Dlaczego piszemy o tym Sympozjum? Ponieważ czynny udział wziął w nim nasz instytutowy Kolega **dr Jacek Korentz** prezentując referat pt. *Ciągliwość lokalna żelbetowych konstrukcji ramowych wg postanowień PN-En 1998 - 1:2005, EUROKOD 8*. Według zasad EC8 konstrukcje żelbetowe na terenach aktywnych sejsmicznie powinny być tak projektowane, aby posiadały odpowiednią zdolność do rozpraszania energii i jednocześnie charakteryzowały się zachowaniem ciągliwym. Zapewnienie odpowiedniego poziomu ciągliwości wymaga stosowania szczegółowych zaleceń dla elementów konstrukcyjnych. W referacie przedstawiono zalecenia EC8 dotyczące zapewnienia odpowiedniej ciągliwości lokalnej w sferach krytycznych belek i słupów. Dla zilustrowania tych zaleceń zachowanie przykładowych przekroji jest przedstawione przy zastosowaniu prostych metod analitycznych i numerycznych.

Marek Dankowski

Nauki ścisłe w technice

13-15.09.2009 w Zakopanem odbyła się konferencja pt. **Nauki Ścisłe w Technice** zorganizowana pod patronatem Polskiego Towarzystwa Metod Komputerowych Mechaniki w ramach projektu *Plan rozwoju Politechniki Częstochowskiej*. W konferencji tej wzięli udział pracownicy Instytutu Budownictwa UZ: **dr inż. Joanna Kaliszuk**, **dr inż. Krzysztof Kula** i **dr inż. Tomasz Socha**.

Celem Konferencji była integracja środowisk naukowych i zacieśnienie kontaktów merytorycznych pomiędzy naukami matematyczno-fizycznymi i naukami technicznymi. Zakres konferencji obejmował organizację trzech szkół, tj. matematycznej, fizycznej i technicznej, w których kształcili się i dyskutowali studenci, doktoranci i młodzi pracownicy nauki. Ponadto odbyły się panele dyskusyjne poświęcone realizacji zajęć z matematyki i fizyki na kierunkach technicznych, partnerstwu uczelni i jednostek naukowych związanych z realizacją projektów, zamawianiu kształcenia w celu zwiększenia liczby absolwentów

kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy.

Pracownicy naszej uczelni uczestniczyli w zajęciach Szkoły z mechaniki organizowanej przez prof. Andrzeja Garsteckiego z Instytutu Konstrukcji Budowlanych Politechniki Poznańskiej. Tematem wiodącym szkoły było wieloskalowe modelowanie komputerowe w mechanice materiałów i konstrukcji. W ramach szkolenia słuchacze mogli zapoznać się z najnowszymi trendami w modelowaniu komputerowym w mechanice. Wykłady w języku angielskim prowadzili młodzi pracownicy uczelni w Niemczech i Holandii: dr inż. Stefan Löhnert i dr Ilker Temizer z Institut für Kontinuumsmechanik (IKM), Leibniz Universität Hannover oraz dr inż. Varvara Kouznetsova z Eindhoven University of Technology, Materials Innovation Institute M2i.

Zasięg tematyczny zajęć obejmował m. in. następujące zagadnienia:

- > algorytmy numeryczne,
- > mechanika statystyczna,
- > homogenizacja i jej metodologia,
- > wykorzystanie homogenizacji w obliczeniach konstrukcji powłokowych,
- > metody wieloskalowe w mechanice uszkodzenia.

Prócz wykładów w ramach konferencji odbywały się także imprezy towarzyszące np. uroczysty bankiet, ognisko oraz wycieczki w Tatry.

Konferencja była ze wszelkich miar udana, a zdobyta wiedza bardzo przyda się w badaniach naukowych prowadzonych w Instytucie Budownictwa UZ.

Marek Dankowski

V SYMPOZJON Kompozyty - Konstrukcje Warstwowe

5-7 listopada 2009 roku w Kartowie koło Kudowy Zdroju odbył się **V SYMPOZJON Kompozyty - Konstrukcje Warstwowe**, organizowany cyklicznie przez wrocławskie środowisko naukowe: Politechnikę Wrocławską i Polskie Towar-

zystwo Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej O/Wrocław. Otwarcia Sympozjonu dokonali:

- > prof. Piotr Konderla - przewodniczący Komitetu Organizacyjnego,
- > prof. Czesław Woźniak - przewodniczący Komitetu Naukowego,
- > prof. Marek Gawliński- przewodniczący Zarządu Oddziału Wrocławskiego PTMTS.

Środowisko zielonogórskie reprezentowali pracownicy Zakładu Mechaniki Budowli IB: **mgr inż. Bożena Kuczma** i **prof. UZ Mieczysław Kuczma**, przedstawiając swój referat pt.: *Zespolone belki stalowo-betonowe połączone warstwą kleju*. Ponadto prof. Kuczma przewodniczył jednej z sesji obrad.

Sympatycznym akcentem w programie Sympozjonu była wycieczka z przewodnikiem na Szczeliniec Wielki Gór Stołowych, która umiliła program pięciu sesji naukowych.

Bożena Kuczma

> SEMINARIA NAUKOWE

> 17.11.2009 - odbyło się seminarium Zakładu Mechaniki Budowli, na którym prof. **Krzysztof Wilmański** przedstawił temat „*Funkcje Greena w teorii sprężystości. Uśrednianie własności materiałów niejednorodnych przy pomocy funkcji Greena*”.

W Zakładzie Mechaniki Budowli planowane są jeszcze w semestrze zimowym 2009/2010 następujące seminaria:

> 01.12.2009 - dr **Krzysztof Kula**: *Sprawozdanie ze Szkoły Mechaniki - Wieloskalowe modelowanie komputerowe w mechanice materiałów i konstrukcji*.

> 19.01.2010 - dr **Tomasz Krykowski** (Politechnika Śląska): *Modelowanie pęknięcia otuliny w warunkach korozji zbrojenia - model bazujący na teorii osrodków wieloskładnikowych i aspekty obliczeniowe*.

Bożena Kuczma

> WSPÓŁPRACA W REGIONIE

15 listopada 2009 roku w Zielonej Górze został zawarty ważny akt zwany Porozumieniem pomiędzy Wydziałem Inżynierii Łądowej i Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego a Lubuską Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa.

Strony tego porozumienia uznają potrzebę i wyrażają wolę współpracy w zakresie:

- > organizacji szkoleń,
- > organizacji seminariów i konferencji poświęconych zagadnieniom budowlanym,
- > prezentacji najnowszych technologii i metod badawczych,
- > usprawniania i doskonalenia studenckich praktyk zawodowych z uwzględnieniem przydatności absolwentów kierunku budownictwo oraz

CZĘŚĆ UCZESTNIKÓW V SYMPOZJONU KOMPOZYTY - KONSTRUKCJE WARSTWOWE NA TLE SCHRONISKA „NA SZCZELINCJU” W KARTOWIE

kierunku inżynieria środowiska w firmach i przedsiębiorstwach regionu lubuskiego,
 > wspierania autorów prac dyplomowych i badawczych,
 > wymiany doświadczeń w zakresie planów i programów nauczania na w/w kierunkach, z uwzględnieniem obowiązujących standardów nauczania i minimów programowych.

Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska w ramach niniejszego porozumienia deklaruje, iż będzie zapraszał przedstawicieli LOIB do udziału w organizowanych przez siebie seminariach, konferencjach i prezentacjach, a także w procesie dydaktycznym.

Lubuska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa deklaruje, iż udzieli Wydziałowi Inżynierii Łądowej i Środowiska wsparcia w nawiązywaniu kontaktów z firmami i przedsiębiorstwami budowlanymi regionu, których celem będzie zdobywanie praktyki zawodowej przez studentów. Umożliwi także udział studentów ostatniego roku w organizowanych przez Izbę szkoleniach. Stworzy im również możliwość korzystania z prasy specjalistycznej będącej w posiadaniu Izby.

Porozumienie zostało podpisane w siedzibie UZ przy ul. Licealnej 9 przez JM. Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego **prof. dr hab. Czesława Osękowski**, a także Dziekana Wydziału Inżynierii Łądowej i Środowiska **prof. Jakuba Marcinińskiego** i Przewodniczącego Lubuskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa **Józefa Krzyżanowskiego**.

Należy mieć nadzieję, iż zawarte porozumienie w rzeczywistości przyczyni się do ułatwienia między innymi startu zawodowego absolwentom naszego Wydziału, czy też umożliwi szersze zintegrowania rozwiązań naukowych z problemami wykonawstwa, organizacji budowy czy też przemysłu materiałów budowlanych.

Marek Dankowski

> Atrakcyjny program studiów na kierunku Architektura i Urbanistyka

Na 3 semestrze, w ramach programu przedmiotu: **Elementy kompozycji urbanistycznej** przeprowadzane będą corocznie warsztaty terenowe w Berlinie. Znalaziono stały termin: 11 listopada. Odpowiedzialna: dr hab. Janina Koppitz-Unger, Prof. UZ. Współpraca: mgr inż. Anna Bazan-Krzywoszańska.

W tegorocznych warsztatach wzięło udział 42 studentów oraz członkowie kadry dydaktycznej pani dr M. Skiba oraz panowie dr S. Łotysz i mgr P. Kochański.

Dlaczego Berlin?

Żadne miasto w EU nie dysponuje takim potencjałem terenów dla rozwoju urbanistycznego położonych centralnie, jak Berlin. Jest to wynik podziału miasta murem. W jego sąsiedztwie przez 40 lat nikt nie chciał inwestować do lat 90tych centralne tereny Berlina leżały odłogiem. Było to wysypisko gruzów powojennych. Już programy rozwojowe Berlina Zachodniego IBA w latach 1957 i 1984-87r. próbowały zagospodarować teren w sąsiedztwie muru, bez większego rezultatu.

Po połączeniu Niemiec, obszar ten stał się pokazowym terenem nowoczesnych rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych.

Berlin jest miastem młodym, ukształtowały go założenia

urbanistyczne XVIII i XIX w. charakteryzujące się rozkwitem budownictwa wykwińskiego "Kaiserliche Berlin (cesarski Berlin)", a w ramach tego programu bezprecedensową wymianą starej zabudowy na nową - ale również zbiorowiskiem biednych dzielnic robotniczych. Określenia jak np.: "Größte Mietskasernenstadt der Welt" czyli największe na świecie koszary mieszkalne lub "Steinerne Berlin" kamienna pustynia opisują sytuację mieszkaniową w Berlinie XIX w. warstw nieuprzywilejowanych. W tym okresie Friedrich Schinkel buduje muzeum „das Alte Museum” przy Lustgarten, wartownię „die Neue Wache” na przeciw Opery przy ul. Unter den Linden, jak i kościół „Friedrich Werder Kirche“.

W roku 1920 włączono okoliczne wioski i tak powstało miasto w swoich dzisiejszych granicach. Wg koncepcji z 1907 r. realizowane były nowe osiedla mieszkaniowe dla silnie rozwijającego się miasta robotniczego. Do dziś zachowały one swoją wartość wynikającą z wysokiej jakości urbanistycznej i architektonicznej. Na szczególną uwagę zasługują osiedla mieszkaniowe: Hufstein-Siedlung w dzielnicy Britz z 1925-27 (arch. Bruno Taut i Martin Wagner) oraz "Onkel-Toms Hütte" (arch. Bruno Taut i Hugo Häring i Rudolf Salvisberg) w dzielnicy Zehlendorf z 1926-28, ponadto części osiedli Bruno Tauta jak np. "Weiße Stadt" w dzielnicy Reinickendorf czy "Ring-Siedlung" w Siemensstadt (arch. Scharoun, Bartning, Häring).

Centrum Berlina uległo prawie całkowitemu zniszczeniu pod koniec 2. wojny światowej, ocalały jednak osiedla robotnicze z lat 20tych XX w., niegdyś lokalizowane poza obwodnicą miejską i poza historycznym centrum, 11 z nich znajduje się na liście UNESCO.

Prawdziwy podział miasta nastąpił po 2. wojnie światowej.

Mur i podział miasta na dwie części spowodował realizację różnych założeń urbanistycznych, uzasadnionych politycznie. Do tego doszły skrajnie różne warunki ekonomiczne i społeczne tych dwóch połówek miasta, które kształtowały tożsamość miasta, jego strukturę, kształt i rozwój kulturalny. Po połączeniu Niemiec w 1989 r. miasto podjęło próbę wyrównania tych różnic, zbudowano nowe koncepcje urbanistyczne i architektoniczne, odnowiono istniejącą zabudowę wschodniego Berlina.

Od ponad stu lat architekci i planiści każdej epoki Berlina poszukują takiej **wizji miasta**, która uczyniłaby to miasto lepszym, wartym zamieszkania, bardziej sprawiedliwym społecznie. W tym okresie najlepší architekci budowali w Berlinie, a wszystkie ich obiekty zachowane są w oryginalnej formie, wystroju i kolorach. Do najważniejszych epok rozwoju architektury i urbanistyki Berlina należy zaliczyć:

- > „Zielony Berlin” z willami i ogrodami,
- > „Kamienny Berlin” z okresu prosperity „Gründerzeit“ (1871-1895) ze swoimi architektonicznymi niedociągnięciami, wynikającymi z maksymalnego wykorzystania terenu i zwłaszcza realizacji zespołów mieszkaniowych wokół ciągu podwórzny.
- > Osiedla z czasów reformy mieszkaniowej w latach dwudziestych XX w., obecnie na liście UNESCO
- > Zabudowa z 1957 r. dzielnica Hansaviertel jako eksperyment „Berlin przyszłości”,
- > Wyburzanie kamienic w robotniczych dzielnicach Berlina Zachodniego w latach 70tych i budowa wielkich dzielnic

- „Märkisches Viertel” i „Gropiusstadt”,
- > Wschodniobrzeżnia „Kompleksowa budowa nowych osiedli mieszkaniowych” jak np. osiedla Marzan,
- > Międzynarodowa Wystawa Budownictwa z okazji 750lecia Berlina (IBA 87)
- > Nowe przedmieścia po połączeniu Niemiec z lat dziewięćdziesiątych, np. Gartenstadt Falkenberg

Komisja Senacka ds. Rozwoju Miasta realizuje **strategię rozwoju miasta**, jak np.: „Projekt Śródmieście” z 1999 r., który zakłada że pewne części dawnego centrum Berlina, o szczególnym znaczeniu dla historii miasta mają rozwinąć się nadal do tętniącej życiem starówki miejskiej i zostać odzyskane jako obszary o wysokiej randze. Mieszkanie w kamienicach cieszy się wysokim zainteresowaniem, również domy miejskie. Cieszą się one sporym powodzeniem, zwłaszcza wśród uprzywilejowanej warstwy społecznej.

W centrum Berlina na Friedrichswerder, w doskonałym sąsiedztwie: Opery Narodowej, obok Gandarmenmarkt i Hausvogteplatz powstaje 47 szeregowych domów na śródmiejskich parcelach o powierzchni 116 do 283 m² przy cenie gruntów od około 700 €/m². Nabywcy (także zamiejscowi) to ludzie majątni, bądź pary posiadające podwójne wysokie dochody, zwykle bezdzietni, którzy chcą się poczuć „mieszkańcami miasta” i wysoko cenią wartość tej oferty i możliwości, które stwarza mieszkanie w śródmieściu. W czasie sprzedaży działki zostały zarezerwowane w przeciągu kilku godzin, na niektóre z nich przypadło nawet do 20 osób zainteresowanych kupnem.

Nabywcy mogą ze swoim architektem wybudować dom na starych zarysach. Różnorodność jest mile widziana, dopuszcza się do pięciu pięter. Wysokość kondygnacji nie jest określona.

Inwestor może wykorzystać 20% kamienicy jako powierzchnię usługową (biura, kancelarie itp.) a 80% jako powierzchnie mieszkalne. Małe wprowadzicie śródmiejskie działki, stwarzają jednak duże możliwości wykorzystania. Pomimo ciasnego ułożenia działek, zielone tarasy dają uczucie posiadania własnego ogrodu.

Wnioski końcowe

Uczestnicy warsztatów zapoznali się z budynkami zbudowanymi przez architektów: K.F.Schinkel, Erich Mendelsohn, Bruno Taut, Alvar Aalto, Walter Gropius, Pierre Vago, Oskar Niemeyer, Hans Hollein, Mies van de Rohe, Hans Scharoun, James Sterling, Rob Krier, Richard Maier, Aldo Rossi, Gerkan/Marg, Frei Otto, O.Gery, Eierman oraz kompleksy Helmuta Jahna i Renzo Piano przy współpracy architektów Isozaki, Kohlbecker, Kollhoff, Moneo, Lauber + Wöhr i Rogers oraz park wg projektu Peter Joseph Lenn'e i innych.

Uczestnicy mogli nabrać przekonania, że tylko przy pomocy złożonych koncepcji urbanistycznych i silnych, socjalnych oddziaływań na miasto może się udać zmotywowanie ludzi do **społecznego współżycia i identyfikacji z miejscem zamieszkania**, do szanowania i chronienia go, a dzięki temu ustrzec je przed przekształcaniem się w slumsy, przestępczością i radykalizacją nastrojów. Pozytywna ocena mieszkania i jego otoczenia wtopionego w strukturę miasta, nie tylko akceptowaną ale również uważaną za „**małą ojczyznę**” stanowią konieczne wymagania. To jest zadaniem urbanistyki i urbanistów- architektów realizujących swoje dzieła wg założeń urbanistycznych zapisanych w

planach zagospodarowania przestrzennego lub wg wytycznych urbanistycznych.

Przy czym nie popieram rozprzestrzeniania się „security” lub sposobów działania, które są praktykowane np. w Anglii. W jednym z londyńskich problematycznych rejonów policja zainstalowała kamery monitorujące. Ujęcia z tych kamer są transmitowane przy pomocy domowej telewizji do salonów mieszkańców. Współczynnik oglądalności jest wyższy niż przy którejkolwiek „operze mydlanej”. Przez to sąsiedzkie szpiegowanie spadła tam przestępczość. Skutkiem tego jest jednak zamykanie się we własnych czterech ścianach, przez co ludzie nie mają możliwości życia się z okolicą. Zanikają więzy społeczne i motywacja do tworzenia sieci kontaktów w obrębie miejsca zamieszkania.

Janina Kopietz-Unger

> Nasi na TECHNÉ 2009

21-23 października 2009 r. w czeskiej Ostrawie odbywał się VIII Międzynarodowy Festiwal Filmów i Programów Telewizyjnych o Zabytkach Technicznych i Przemysłowych. Celem organizatorów tej dorocznej imprezy jest nagłośnienie konieczności ochrony zabytków technicznych i przemysłowych jako integralnej części naszego dziedzictwa kulturowego. Festiwalowi towarzyszy seminarium naukowe, którego uczestnicy zastanawiają się wspólnie, jak najlepiej wykorzystywać zabytki techniki w ruchu turystycznym.

Na TECHNÉ 2009 Uniwersytet Zielonogórski reprezentowało trzech uczestników. Zgłoszone przez nich referaty zostały zakwalifikowane do wygłoszenia podczas seminarium. Co szczególnie warto podkreślić, dwoje z nich to studenci, członkowie Koła Naukowego Historii Techniki, działającego na naszej uczelni zaledwie od pół roku. Angelika Przybyłek, studentka II roku kierunku *architektura i urbanistyka* przygotowała referat pod tytułem: *Podziemne perspektywy: możliwości wykorzystania schronów i innych obiektów militarnych na cele turystyczne i mieszkaniowe* natomiast Jakub Werkowski, student II roku Budownictwa i przewodniczący KNHT, przedstawił temat *Kiedy pociąg staje się zabytkiem? Lewitująca (r)ewolucja w transporcie*. Referat dr. Stawomira Łotyśza z Instytutu Budownictwa, opiekuna koła naukowego, nosił tytuł: *Kominy wśród winnic. Zabytki przemysłu i techniki na Ziemi Lubuskiej*. Co szczególnie satysfakcjonujące dla naszych studentów, ich artykuły zostały opublikowane w wydawnictwie pokonferencyjnym, które na miejscu wręczono wszystkim uczestnikom. Z pozostałych polskich referatów należy wspomnieć profesora Stanisława Januszewskiego z Politechniki Wrocławskiej, który w brawurowy sposób zaprezentował swój referat na temat spuścizny polskiego konstruktora samolotów Stefana Drzewieckiego. Brawurowy, bowiem profesor z właściwą sobie energią i humorem poprawiał błędy popełniane przez tłumacza, który przekładał jego wystąpienie z języka polskiego na czeski, co wywoływało żywą reakcję uczestników seminarium.

Najwięcej z filmów zaprezentowanych na festiwalu pochodziło wprawdzie z Czech, ale tym, który wzbudził najwyższą reakcję widowni, był polski obraz *Made in Silesia* Marka Stańczyka. Świetnie pokazany, przejmujący los za-

WYJĄTKOWE SĄ RÓWNIEŻ ELEMENTY ARCHITEKTURY KRAJOBRAZU I TERENÓW ZIELONYCH, JAK NP. OBSZAR POMNIKA KU CZCI OFIAR HOLOCAUSTU (ARCH. EISENMAN Z 2003R.) ZREALIZOWANY W POKLIŻU BRAMY BRANDENBURSKEJ, NA OBSZARZE POMIĘDZY TERENEM AMBASADY AMERYKAŃSKIEJ I ZESPOŁEM PRZEDSTAWICIELSTW NIEMIECKICH LANDÓW W BERLINIE ORAZ NA SKRAJU LASKU TIERGARTEN. W PODZIEMIACH ZNAJDUJE SIĘ CZĘŚĆ INFORMACYJNA O SYSTEMATYCZNEJ ZAGŁADZIE ŻYDÓW.

UCZESTNICY WARSZTATÓW ZAPOZNALI SIĘ NAJBLIŻSZYM SĄSIĘDZTWIE Z 4 STYLAMI ARCHITEKTONICZNYM (OD LEWEJ) OSIEDLE MIESZKANIOWE TOWNHÄUSER FRIEDRICHSWERDA (ZABUDOWA PO ROKU 2000); KOŚCIÓŁ „FRIEDRICH WERDER KIRCHE“ (ARCH. K-F.SCHINKEL), MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH (Z 1996 R. ARCH. MAX DUDLER, WIEDEN) I (Z 1934 R. ARCH. ERNST SAGEBIEL)

mykanych śląskich kopalń. Jedną z atrakcji festiwalu był też wernisaż prac polskich fotografików zajmujących się tematyką postindustrialną. W tej samej sali oglądać można było również prace plastyczne dzieci i młodzieży skupionej w Domu Kultury „Pokład” w Ostrawie, w którym od ośmiu już lat organizowane są kolejne edycje TECHNÉ. Wśród słuchaczy semina-

rium/widzów festiwalu sporo było młodzieży z położonej po sąsiedzku Politechniki Ostrawskiej (Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava). Sporo też było pasjonatów dziejów techniki i dziedzictwa przemysłowego z polskiego i czeskiego Śląska.

W ostatnim dniu organizatorzy przygotowali bardzo ciekawą wycieczkę. Jak na festiwal i seminarium poświęcone zabytkom techniki i przemysłu przystało, naszym głównym celem była zabytkowa, nieczynna już część huty żelaza w Witkowicach, na przedmieściach Ostrawy. Jest to unikalny, zachowany w całości ciąg technologiczny wydobycia węgla, produkcji koksu i wytopu żelaza. Kompleks ma zostać wkrótce wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Planowana rozbudowa Parku Przemysłowego w tym mieście uwzględnia zachowanie zabytkowej tkanki tego zakładu wraz z urządzeniami i udostępnianie jej zwiedzającym. W dalszej kolejności zwiedziliśmy nieczynną już kopalnię węgla „Michal” w Michalkowicach, również na obrzeżach Ostrawy. Na razie zwiedzającym udostępnione są budynki i urządzenia naziemne, wszystko świetnie zachowane. Na zakończenie wycieczki trafiliśmy do muzeum górniczego w Landelku, w sam raz w porze wydawania knedliczków w restauracji urządzonej w jednym z pokopalnianych obiektów.

Sławomir Łotysz

> Nowa monografia

Pod auspicjami Oficyny Wydawniczej Uniwersytetu Zielonogórskiego ukazała się kolejna monografia na temat rekultywacji terenów zdegradowanych, autorstwa Henryka Greinerta, Michała Draba i Andrzeja Greinerta.

Jej tytuł to: *Studia nad efektywnością leśnej rekultywacji zwalowisk fitotoksycznie kwaśnych piasków miocenijskich po byłej kopalni węgla brunatnego w Łęknicy*. Recenzentem monografii

był prof. Leszek Szerszeń z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Celem badań, prezentowanych w niniejszej monografii, jest ocena efektywności metod rekultywacji leśnej na terenach odkrywki Czaple II, zamkniętej w 1974 roku Kopalni Węgla Brunatnego „Przyjaźń Narodów” w Łęknicy nad Nysą Łużycką wraz ze wskazaniem sposobów poprawy technologii rekultywacyjnej.

Praca ujmuje zagadnienia rekultywacji gruntów pokopalnianych, na terenach związanych z wydobyciem węgla brunatnego w kontekście historycznym i współczesnym - zarówno przyrodniczym, jak technologicznym. Temat ten zdaje się być niezmiernie „na czasie”, w związku z planowanym na szeroka skalę wydobyciem tego surowca w województwie lubuskim i ościennych. Nie jest to jednak opracowanie, sporządzone li tylko na tą okoliczność. Autorzy, jako pracownicy Zakładu Ochrony i Rekultywacji Gruntów UZ, zajmują się problemem rekultywacji gruntów pokopalnianych już od kilkudziesięciu lat. Monografia podsumowuje prowadzone przez nich 25-letnie doświadczenie polowe na obiekcie łęknickim. Te 25 lat to wystarczająco dobry powód dla zebrania obserwacji wielokierunkowej pracy nad analizowanym zagadnieniem.

Niektórzy mogą powiedzieć - temat nie nowy. To prawda, rekultywacja terenów pokopalnianych realizowana jest w Niemczech już od lat 20-tych XX wieku. To prawie sto lat. Nadal jednak światowe komplementarne opracowania, odnoszące się do problemów napotykanym w trakcie działań rekultywacyjnych, zajęłyby niedużą półkę w regale. Jeszcze mniej znaleźćlibyśmy opracowań na temat skrajnie wadliwych gruntów, o ewidentnie toksycznych dla większości organizmów żywych właściwościach. Rekultywacja silnie zakwaszonych gruntów pokopalnianych nastręczała bowiem (i nadal nastręcza) wielu trudności. W szeregu przypadków dochodzi do wielokrotnego powtarzania fazy biologicznej rekultywacji (co podraża jej koszty i ogranicza efektywność), z racji ujawniania się fitotoksyczności wobec wysianych i posadzonych roślin. Znane są też przypadki zaniechania dalszych kroków rekultywacyjnych po niepowodzeniu zastosowanej pierwotnie technologii. A to sprawia, że tereny pokopalniane mogą pozostać na wieki nieużytkami, wysoce wadliwymi krajobrazowo. Czyż nie tego właśnie boją się mieszkańcy gmin lubuskich w odniesieniu do swoich terenów? Nie musi jednak tak być. Autorzy wskazują skuteczną metodę rekultywacji piaszczystych gruntów fitotoksycznie kwaśnych. Nie jest to przy tym czcza przechwałka. W monografii zawarto liczne tabele i wykresy ilustrujące wyniki badań, wyznaczono możliwości poprawy pokopalnianych siedlisk antropogenicznych, podano zarys technologii rekultywacyjnej.

Zachęcamy do lektury naszej monografii. Myślimy, że może ona nie tylko przybliżyć zagadnienie, ale i pomóc w wyjaśnieniu rodzących się wątpliwości.

Autorzy

„KSIĘZCOWE KRAJOBRAZY” POWSTAJĄCE NA TERENACH POKOPALNIANYCH W WYNIKU NIEPRAWIDŁOWO PRZEPROWADZONEJ, PO CZYM ZANIECHANIEJ REKULTYWACJI

„KSIĘZCOWE KRAJOBRAZY” POWSTAJĄCE NA TERENACH POKOPALNIANYCH W WYNIKU NIEPRAWIDŁOWO PRZEPROWADZONEJ, PO CZYM ZANIECHANIEJ REKULTYWACJI

..... OSTATNIE BADANIA

26-27 października 2009 r. pracownicy Instytutu Budownictwa przeprowadzili badania materiału konstrukcyjnego podpór mostu drogowego nad Wartą w Skwierzynie.

W ramach badań terenowych pobrano odpowiednie próbki materiału z różnych miejsc konstrukcji, które następnie poddane zostały badaniom w laboratorium Instytutu Budownictwa Wydziału ILiS UZ.

W pracy udział wzięli pracownicy naukowcy i techniczni - w tym Wojciech i Bartłomiej Wieczorkowie.

Z głębokim żalem informujemy, że dla Pana Wojciecha Wieczorka były to niestety ostatnie badania

ŚP Wojciech Wieczorek był wieloletnim, bardzo cenionym pracownikiem Laboratorium Instytutu Budownictwa i wiele dobrego uczynił dla rozwoju badań w zakresie dróg i mostów na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Jako pracownicy Zakładu Dróg i Mostów żywiłszy ogromne nadzieje na wspólne kolejne prace badawcze w tej rozwojowej dziedzinie budownictwa, jakim jest budownictwo komunikacyjne. Będzie nam Go zwyczajnie po ludzku na codzień brakowało

Adam Wysokowski, Artur Juszczyk

UCZESTNICY ZESPÓŁU BADAWCZY NA TLE PRZEDMIOTOWEGO OBIEKTU MOSTOWEGO
OD PRAWY: WOJCIECH WIECZOREK, ARTUR JUSZCZYK, BARTŁOMIEJ WIECZOREK, ADAM WYSOKOWSKI

WSPOMNIENIE O PROFESORZE - WSPOMNIENIE O DOBRYM CZŁOWIEKU

PROF. DR. HAB. INŻ. HENRYK GREINERT

02.10.1934 - 25.11.2009

*Profesor gleboznawstwa, agronomii,
kształtowania środowiska*

*Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska UZ
Zakład Ochrony i Rekultywacji Gruntów*

Profesor Henryk Greinert urodził się 2 października 1934 roku w Iwcu - jednym z miast pięknego pomorskiego regionu Borów Tucholskich. Stopień magistra inżyniera rolnictwa ze specjalnością gleboznawstwo uzyskał w 1960 roku kończąc Wyższą Szkołę Rolniczą w Szczecinie. Aktywność naukowa i nieprzeciętne zdolności Profesora uwidoczniły się już w trakcie studiów - będąc studentem

działał w Studenckim Kole Naukowym Gleboznawców, od 1957 roku pracował w Katedrze Gleboznawstwa WSR jako technik, aby już w 1958 roku prowadzić zajęcia jako asystent. Po skończeniu studiów, w roku 1961, awansował na stanowisko starszego asystenta, a po obronie pracy doktorskiej w roku 1966 - adiunkta.

Pracę doktorską zrealizował na temat „Kształtowanie

się zawartości i rozmieszczenia kobaltu w ważniejszych glebach Pomorza Zachodniego na tle niektórych ich właściwości”. Tematykę badawczą tego okresu śmiało można nazwać pionierską dla ówczesnego gleboznawstwa polskiego. Badania zawartości i zachowania się mikroelementów w glebach sprawiały wiele kłopotów, tak analitycznych, jak interpretacyjnych. Niezbyt „modne” było także analizowanie zachowania się pierwiastków występujących w glebach, nie rzutujących bezpośrednio na plonowanie roślin. Problematyka kobaltu, jako konstytucyjnego składnika witaminy B₁₂, warunkującej tworzenie się hemoglobiny u zwierząt i ludzi, była de facto zagadnieniem interdyscyplinarnym, do czego przywykliśmy w czasach obecnych - wtedy było to novum.

Poszukując nowych wyzwań na niwie naukowej, dążąc do poznania osiągnięć innych środowisk badawczych, Profesor nie stronił od konfrontacji swoich wyników z osiągnięciami naukowymi innych ośrodków, w tym zagranicznych. W roku 1959 odbył staż naukowy w Obertraubling koło Regensburga (RFN). W latach 1968-69 odbył staż naukowy w Katedrze Gleboznawstwa Michigan State University (USA). Tematem przewodnim stażu było zagadnienie efektywności nawożenia gleb torfowych związkami manganu.

Już w roku 1972, Uchwałą Rady Wydziału Rolniczego Akademii Rolniczej w Szczecinie z dnia 26 czerwca, nadano Henrykowi Greinertowi stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie gleboznawstwa, na podstawie pozytywnej oceny dorobku naukowego i przedstawionej pracy pt. „Zagadnienie kobaltu w glebach murszowych”.

Lata siedemdziesiąte XX wieku to kolejny okres poszukiwań. Profesor swoją wiedzę i doświadczeniem wspierał Akademię Rolniczą w Szczecinie, Politechnikę Szczecińską oraz Instytut Melioracji i Użytków Zielonych w Szczecinie. Nie były to w Polsce proste czasy dla pracy naukowej. Praca naukowa oznaczała liczne wyrzeczenia - jednak dar

wiedzy to ogromna odpowiedzialność. Tak właśnie uważał nasz Profesor. W roku 1979 zdecydował się na przeniesienie wraz z rodziną do Zielonej Góry, gdzie podjął pracę w Wyższej Szkole Inżynierskiej. Od samego początku wykazywał ogromną aktywność w kreowaniu nowych kierunków badań naukowych tego młodego wówczas ośrodka naukowego. Wprowadzając zagadnienia gleboznawstwa, ochrony gleb, rekultywacji gleb, chemii rolnej i środowiskowej do dydaktyki i nauki, znacząco rozszerzył spojrzenie na inżynierię środowiska - kierunek działań zgodny z wizją rozwoju zielonogórskiej uczelni. Równolegle prowadził działania naukowe i popularyzatorskie na płaszczyźnie

pozauczelnianej, organizując m.in. Oddział Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego w Zielonej Górze. W roku 1985 zorganizował Ogólnopolski Zjazd PTG, którego to zaszczytu nie otrzymał wcześniej żaden tak młody oddział. Zapoczątkowało to nową falę badań w dziedzinie ochrony i rekultywacji gleb Środkowego Nadodrza.

Henryk Greinert, kierując się koniecznością poszerzenia wiedzy na temat rekultywacji gruntów zaburzonych i wskazania praktycznych możliwości jej wykorzystania, jeszcze w latach 80-tych XX w. założył wraz z zespołem doświadczenia polowe, celem przeanalizowania efektywności rekultywacji rolnej i leśnej terenów zdewastowanych przez przemysł wydobywczy. Ten kierunek badań był nowym wyzwaniem, nie rozpoznany nawet przez ośrodki naukowe zachodniej Europy. Niestety, wszelkie prace stwierdzające wadliwy stan środowiska przyrodniczego i jego elementów były w tamtym okresie odrzucane przez cenzurę. Miało to w przyszłości owocować zaniedbaniami w sferze rekultywacji gleb, o czym doskonale wiedział nasz Profesor, publikując, pomimo wielu przeszkód, wyniki swoich badań - głównie w publikacjach zachodnich.

Długo przyszło czekać Henrykowi Greinertowi na uznanie jego działań naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych. Tak naprawdę ten skromny człowiek nigdy nie starał się o tytuły i zaszczyty. Akt nadania tytułu profesorskiego podpisał w dniu 29 lipca 1991 roku Prezydent RP - Lech Wałęsa.

Po uzyskaniu tytułu naukowego, badania Profesora i Jego zespołu z roku na rok stawały się coraz bardziej ukierunkowane, czemu sprzyjało powołanie pod kierownictwem Profesora Greinerta Katedry Odnowy Środowiska. Wiele lat starań, zmagania i pracy na płaszczyznach naukowych i administracyjnych uczelni, zaowocowało trwałym włączeniem nauk o glebie w system dydaktyczno-naukowy kierunków studiów: inżynieria środowiska i ochrona środowiska.

Jest to niewątpliwy wkład Profesora Henryka Greinerta w naukowy rozwój środowiska zielonogórskiego.

Dokonań naukowe Profesora sprawiły, że współcześnie w Polsce mówi się o zielonogórskiej szkole rekultywacji leśnej. Nawiązał w tym celu trwałą współpracę z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Zielonej Górze i wieloma innymi instytucjami. Miał dar zjednywania ludzi, wskazywania spraw ważnych a bagatelizowania błażych. To rzadkie przymioty, że wszech miar godne podkreślenia.

Nasz Profesor był między innymi Dyrektorem Instytutu Inżynierii Środowiska WSInż., Dziekanem i Prodziekanem

Wydziału Budownictwa i Inżynierii Sanitarnej Politechniki Zielonogórskiej, Dziekanem Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego, twórcą i kie-

rownikiem Katedry, potem Zakładu Odnowy Środowiska, w końcu twórcą i kierownikiem Zakładu Ochrony i Rekultywacji Gruntów.

Wielką radość sprawiała Profesorowi praca ze studentami. Przekazywał z pasją swoje bogate doświadczenie. Cenili Go zarówno uczestnicy zajęć, dyplomanci i doktoranci, widząc w osobie Profesora bezgraniczne źródło informacji. Jednak nie tylko wiedzy szukali u Henryka Greinerta - zjednywał On młodych adeptów nauki także swoją cierpliwością i otwartością.

Długo by jeszcze wymieniać osiągnięcia tego wspaniałego Człowieka. Może tylko na chwilę wskazanym jest zastrzymać się nad pracą z uczniami szkół średnich - Profesor przez długie lata był Przewodniczącym Okręgowego Komitetu Olimpiady Biologicznej dla uczniów szkół średnich. Pamiętają o tym nauczyciele i uczniowie regionu.

Profesor Henryk Greinert przeżył 75 lat, w tym 30 w środowisku zielonogórskim - to krótko - stanowczo za krótko. W tym czasie dał z siebie ogromnie wiele - wiedzę, ciepło, serdeczność, zrozumienie, spokój, szacunek do drugiego człowieka. Takiego Go wszyscy zapamiętamy - jak uśmiechnięty, przechadza się korytarzami naszej Uczelni, przystając przy każdym współpracowniku, aby zamienić choć kilka zdań. Albo, gdy w zabłoconych butach, ze szpadlem i próbkami glebowymi w dłoniach wracał z terenu, zachwycony nowymi spostrzeżeniami, z wyraźnym „naładowanymi akumulatorami”. Jak On kochał badania i zajęcia terenowe ze studentami! - ileż On miał werwy, ile praktycznej wiedzy, jak potrafił patrzeć i widzieć! To dla nas niepowetowana strata - nie będzie już drugiego tak Wielkiego Człowieka w naszych szeregach. W chwilach refleksji i zwątpienia będziemy kierować swoje myśli ku Niemu - On, jak zwykle, nie odmówi nam pomocy - przecież nigdy nie odmawiał.

SYN I PRZYJACIELE

łów. Napisał kilkadziesiąt recenzji książek, skryptów i opracowań naukowych. Zawsze życzliwą opieką otaczał studentów. W jego seminariach uczestniczyło kilkaset dyplomantów, a blisko 150 pod Jego kierunkiem wykonało prace magisterskie i inżynierskie.

Profesor Henryk Greinert kochał swój zawód i wykonywał go z pełnym poświęceniem, nie szczędząc zdrowia i czasu, do ostatnich dni życia. Zawsze był otwarty na problemy innych, wspierał ich swoją obecnością i zainteresowaniem. We współpracownikach dostrzegał nie tylko zaangażowanie i wiedzę zawodową, ale również człowieka z jego charakterem i indywidualnością.

Profesor posiadał cenną cechę - pasję życia i tworzenia, którą potrafił zarażać innych. Jego śmierć jest wielką stratą, nie tylko dla rodziny i przyjaciół, ale również, dla wszystkich ludzi, którzy Go znali.

W naszej pamięci, Profesor pozostanie znakomitym naukowcem i inżynierem, ale równocześnie, a może przede wszystkim, człowiekiem prawym, wielkiego serca, serdecznym przłożonym i kolegą.

Dzielię się z Państwem tą smutną wiadomością o śmierci Naszego Profesora z przekonaniem, że pamięć o Nim będzie żywa wśród nas na zawsze.

W imieniu pracowników
Instytutu Inżynierii Środowiska
prof. Andrzej Jędrcażak

Ze smutkiem przyjęliśmy informację, że odszedł od nas Prof. dr hab. inż. Henryk Greinert - człowiek wyjątkowy, wybitny uczony, nauczyciel i wychowawca wielu pokoleń studentów. Do nas, do Zielonej Góry przyjechał ze Szczecina, z Politechniki Szczecińskiej. Tu, w Wyższej Szkole Inżynierskiej, dzisiaj Uniwersytecie Zielonogórskim, współtworzył kierunek inżynieria środowiska.

Profesor Henryk Greinert podjął pracę w naszej uczelni w 1979 r. Do czasu przejścia na emeryturę pełnił wszystkie funkcje kierownicze na Wydziale: był kierownikiem Katedry potem Zakładu Odnowy Środowiska, dyrektorem Instytutu Inżynierii Środowiska, prodziekanem i dwukrotnie dziekanem Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska W podziękowaniu za wszystko co zrobił dla Instytutu Inżynierii Środowiska III Międzynarodowa Konferencja „Ochrona i Rekultywacja Terenów Dorzecza Odry”, która odbyła się w czerwcu 2004 r., została poświęcona Jubileuszowi 70 rocznicy urodzin Profesora oraz 47-leciu Jego działalności naukowej.

Profesor Henryk Greinert był wybitnym specjalistą nauk rolniczych w zakresie gleboznawstwa. W czasie pracy w Zielonej Górze opublikował 4 książki i ponad 60 artyku-

WYDZIAŁ MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII

> Prof. Anna Karczewska przebywała w dniach 16 - 29 listopada w Santiago de Chile na zaproszenie prof. Rolando Rebolledo z Pontificia Universidad de Chile, w Santiago. W czasie pobytu, między innymi, profesor Karczewska wzięła udział w konferencji: „30th Conference on Quantum Probability and Related Topics”.

Tytuł zaproszonego wykładu:

„Difficulties arising in the study of stochastic Volterra equations” .

Poza konferencją profesor Karczewska pracowała z

partnerem naukowym prof. Carlosem Lizamą, kończąc kolejną wspólną publikację i planując dalszą współpracę.

Koszty pobytu w Chile i przelotów pokryła w całości strona chilijska.

> Na zaproszenie Zakładu Równań Funkcyjnych w Wydziale przebywał profesor Politechniki Łódzkiej Jacek Jachymski. W środę 25 listopada wygłosił na seminarium wydziałowym wykład pt.

Zasada Banacha dla przekształceń przestrzeni metrycznej ze strukturą grafu i jej zastosowania

W czwartek 26 listopada na seminarium roboczym Zakładu Równań Funkcyjnych gość wygłosił referat pt. Pełna charakteryzacja zbieżności iteracji operatorów liniowych z elementarnym dowodem

Dorota Krassowska

WYDZIAŁ MECHANICZNY

> Cambridge,
czyli świat na wyciągnięcie ręki...

„Do wakacji należy się dobrze przygotować” zgodnie z tą zasadą zaczęłam już o nich myśleć na początku roku akademickiego 2008/2009. Pomysł zrodził się dość niespodziewanie i pierwotnie był dla mnie co najmniej nierealny: wyjechać na projekt badawczy realizowany w Uniwersytecie w Cambridge. Po akceptacji mojej kandydatury nastąpiły przygotowania - wypełnianie formularzy, przygotowanie tematyczne, wreszcie pakowanie. I tak 1 lipca rozpoczęła się moja przygoda z Cambridge.

Początki były trudne i zaskakujące. Nowy kraj, nowi ludzie, nowa sytuacja, ale przecież muszę dać sobie radę. Podczas

trzymiesięcznego pobytu moim zadaniem było opracowanie nowej metody detekcji HIV z zastosowaniem biosensora opartego o związki niklu. W tym celu poznałam wiele metod, przeszłam wiele szkoleń i spędziłam setki godzin w laboratorium. FTIR, SEM/EDS, XRD, AFM, voltammetria cykliczna, amperometria, chronometria, potencjometria to główne metody, których używałam podczas realizacji projektu.

Jednak nie samą nauką człowiek żyje. Weekendy to wspólnie podróże po Wielkiej Brytanii ze znajomymi z różnych zakątków świata - ludźmi zafascynowanymi swoimi projektami, ciekawymi świata, niezwykle przyjaznymi i uśmiechniętymi.

Pobyt w Cambridge to dla mnie kolejna lekcja życia i niezapomniana przygoda. Za umożliwienie jej przeżycia chciałabym bardzo podziękować prof. Elżbiecie Krasickiej-Cydzik, oraz moim opiekunom w Cambridge, którymi byli dr Vasant Kumar i Hetal Patel.

Marzenia się spełniają? TAK, jeśli się w nie uwierzy, będzie się ciężko pracować i nigdy się nie podda.

Katarzyna Arkusz

FOT. STUDENTKA KATARZYNA ARKUSZ (PIERWSZA Z LEWEJ) WRAZ Z OPIEKUNAMI

> Konferencja Tytan 2009

Prof. Elżbieta Krasicka-Cydzik, dr inż. Izabela Głazowska i mgr inż. Magdalena Emilianów z Zakładu Bioinżynierii uczestniczyły w X Międzynarodowej Konferencji „Tytan i jego stopy”, która odbyła się w dniach 14-16 września 2009 r. w Kazimierzu Dolnym.

FOT. UCZESTNICY KONFERENCJI

Celem konferencji była prezentacja najnowszych osiągnięć naukowo-badawczych, wymiana doświadczeń i informacji pomiędzy partnerami zajmującymi się zagadnieniami z zakresu wytwarzania, właściwości i aplikacji tytanu i jego stopów. Interdyscyplinarny charakter konferencji poświęcony był głównie aspektom postępu naukowego i technologicznego tej szczególnej grupy materiałów w medycynie i technice lotniczej.

Zakład Bioinżynierii UZ zaprezentował 2 referaty. W sesji plenarnej referat *Badanie elektrody Ti/TiO₂ stosowanej jako biosensor do wykrywania H₂O₂* przedstawiła mgr inż. M.Emilianów.

Natomiast w sesji plakatowej przyznano wyróżnienie prof. Elżbiecie Krasickiej - Cydzik, dr inż. Izabeli Głazowskiej i Agnieszce Kaczmarek za plakat prezentujący nano-

strukturalne warstwy anodowe na tytanie i jego stopach.

Referaty zostały zamieszczone w czasopiśmie *Inżynieria materiałowa* nr 5(171)2009.

> Wirtualna konferencja dla studentów i doktorantów uczelni polskich

Studentki Inżynierii Biomedycznej, Pani Katarzyna Arkusz i Jowita Łoin oraz doktorantka Hetal Patel z Cambridge University przedstawiły efekty pracy ostatnich miesięcy w prezentacji zgłoszonej na pierwszą ogólnopolską konferencję wirtualną odbywającą się w dniach 23-28 listopada 2009 (więcej informacji na www.wirtualnakonferencja.pl). Prezentacja pt. *Koabsorpcja oksydazy glukozowej i żelazicyjanku potasu na podłożu nanostrukturalnym Ti/TiO₂ - sposobem na wzrost szybkości działania biosensora* znalazła się w grupie tematycznej o nazwie *Mój wkład w naukę i technologie przyszłości*.

> Wizyta doktorantki z Cambridge University

Doktorantka z Cambridge University, Hetal Patel odbywała staż w Zakładzie Bioinżynierii od 05.09.2009 do 20.11.2009, pracując pod opieką prof. Elżbiety Krasickiej-Cydzik nad wykorzystaniem warstw nanostrukturalnych jako platformy do biosensorów. W tym czasie podczas otwartego seminarium zaprezentowała wykład pt. *Introduction to biosensors and their applications to cancer, diabetes and HIV* na Wydziale Mechanicznym w dn. 04.11.2009 i na Wydziale Nauk Biologicznych w dn. 18.11.2009. Oba seminaRIA spotkały się z dużym zainteresowaniem.

Tomasz Belica

> WYDZIAŁ NAUK BIOLOGICZNYCH

20 listopada na Wydziale Nauk Biologicznych odbyło się kolejne seminarium naukowe. Zaprezentowano trzy wykłady. Pierwszy pt.: *Rola kolekcji zoologicznych w przechowywaniu materiałów molekularnych* został wygłoszony przez prof. Dariusza Iwana, który jest kierownikiem Muzeum Zoologicznego w PAN w Warszawie. Wśród wielu przedstawianych wątków ważne było zaprezentowanie europejskiego konsorcjum CETAF (Consortium of European Taxonomy Facilities), koordynującego badania naukowe w zakresie systematyki i paleobiologii. Do tego konsorcjum należy kilkanaście krajów europejskich, w tym także Polska. W ramach działalności zrzeszenie to prowadzi kilkanaście projektów. Przykładem może być program Synthesys, w ramach którego przyznawane są granty dla muzeów i ogrodów botanicznych. Ostatnie spotkanie w ramach kolejnego programu EDIT odbyło się w Leiden w Holandii, na którym omawiano problemy związane z wypożyczaniem (użyczeniem) materiałów - okazów muzealnych do badań, w tym genetycznych. W podsumowaniu wykładu prelegent omówił rolę naukowych kolekcji muzealnych.

Kolejnym prelegentem był magistrant prof. Iwana student ochrony środowiska - Marcin Raś. W wystąpieniu zaprezentował wyniki izolacji DNA z owadów. Przedstawił pokrótce metodę ekstrakcji, omówił problemy związane z izolacją z owadów

oraz zaprezentował własne osiągnięcia w tej dziedzinie.

Gościem specjalnym seminarium był dr hab. Tadeusz Maleski, który jest zatrudniony w Pracowni Techniki Molekularnych i Biometrycznych przy Muzeum i Instytucie Zoologii PAN w Warszawie. Temat jego wystąpienia brzmiał *Barkoding DNA. Identyfikacja gatunków w oparciu o sekwencję genu oksydazy cytochromowej (OXYI)*. Prelegent najpierw wyjaśnił czym jest barkoding - termin ten został wprowadzony przez P.Heberta w 2003 roku. Po licznych badaniach Hebert zaproponował wykorzystanie sekwencji genu mitochondrialnego - oksydazy cytochromowej (właściwie I podjednostki) do identyfikacji gatunkowej. Już w kolejnym 2004 roku powstało konsorcjum (www.barcoding.si.eu), które gromadzi sekwencje tego genu (www.boldsystem.org) dla różnych gatunków zwierząt. Sekwencja ta nazwana barcod czyli kod paskowy jest charakterystyczna i specyficzna gatunkowo. Aktualnie trwają prace nad znalezieniem barcodu dla królestwa roślin i grzybów. Prelegent wyjaśnił również dlaczego wykorzystanie metod molekularnych jest takie istotne w identyfikacji gatunkowej. Argumenty były następujące: - metody te pozwalają zidentyfikować organizm na każdym etapie rozwoju, - do analizy wystarcza mała ilość tkanki (25-50mg, a w skrajnych przypadkach nawet jedna komórka), - technika ta jest uniwersalna. Temat wzbudził szerokie zainteresowanie oraz dostarczył słuchaczom wiedzy z zakresu bardzo młodej gałęzi nauki.

R. Grochowalska

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

> Spotkanie „Pod Aniołami”

7 listopada 2009 roku o godz. 18.00 w kawiarni „Pod Aniołami” przy ul. Prostej w Zielonej Górze, odbyło się spotkanie z dr Edytą Bartkowiak. Dotyczyło ono pro-

mocji książki pt. *Formacje zakonne wobec problemu dzieci pozbawionych opieki w Polsce w latach 1918 - 1939*.

Prowadził je ks. dr Paweł Prüfer, Duszpasterz Akademicki i wykładowca na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Na spotkanie przybyło wielu znakomitych gości m.in. Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski, Dziekan Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu, prof. Zbigniew Izdebski, Kierownik Zakładu Edukacji Wczesnoszkolnej i Historii Wychowania, prof. UZ Pola Kuleczka, a także Dyrektor Oficyny Wydawniczej Uniwersytetu Zielonogórskiego mgr Ryszard Błażyński. Wśród gości znaleźli się także wykładowcy UZ i wspierająca Edytę Bartkowiak - rodzina.

Małgorzata Paszkier (pracownik ZOK i Domu Kultury „Dom Harcerza”) przygotowała z młodzieżą inscenizację dotyczącą początków istnienia, idei przewodnich i celów działalności Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo.

Integralną częścią spotkania były, wygłoszone przez Autorkę promowanej książki, słowa wprowadzające do dyskusji. Podkreślano, że Kościół był organizatorem pomocy i opieki społecznej. Dr Edyta Bartkowiak przybliżyła gościom treść lektury zachęcając do jej przeczytania. Podkreśliła, że w odróżnieniu od problematyki dziejów państwowej opieki nad dzieckiem, zagadnienie udziału podmiotów kościelnych w organizowaniu działalności opiekuńczo-wychowawczej w Polsce, nie doczekało się dotąd syntetycznego opracowania. Pod tym względem publikacja dr Bartkowiak jest dziełem nowatorskim.

Ważną częścią spotkania, była prezentacja działalności pedagogiczno-opiekuńczej sióstr Szarytek. Przedstawicielki Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, s. Bogumiła Bujak i s. Józefina Wątroba, opowiedziały słuchaczom o historii i działalności ich Zgromadzenia. Znalazł się również czas na gratulacje, pytania i dyskusję wokół problemów poruszonych w książce. Spotkanie odbywało się w miłej, rodzinnej atmosferze. Całość uświetniła ciepła i nastrojowa muzyka „Studenckiego trio jazzowego”.

Izabella Cembrowicz

> Jubileuszowa sesja socjologów

27 października w kampusie B Uniwersytetu odbyła się sesja naukowa pt. *Druga dekada wolności. Socjologiczne konsekwencje i zagadki transformacji*. Spotkanie poświęcone dyskusji nad bilansem 20-lecia polskich przemian było jednocześnie okazją do świętowania jubileuszu Instytutu Socjologii, który w tym roku kończy 15 lat swojej obecności w zielonogórskim środowisku akademickim.

Przybyłych z tej okazji gości, wśród których byli należący do grona założycieli Instytutu prof. Danuta Markowska i prof. Franciszek Pastwa, powitała obecna jego dyrektor prof. Maria Zielińska. W swoim wystąpieniu przedstawiła historię narodzin i rozwoju środowiska socjologicznego w murach naszej uczelni. Pierwszym dyrektorem, powołanej w 1994 jednostki był nieżyjący już prof. Ryszard Dyoniziak, po którym funkcję tę przejął dr hab. Leszek Gołdyka. Obaj wnieśli znaczący i nadal żywo pamiętany wkład w powstanie zielonogórskiej socjologii. Gorące podziękowania, do których przyłączyli się dziekan Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu prof. Zbigniew Izdebski i prorektor ds. Jakości Kształcenia prof. Wielisława Osmańska-Furmanek, złożono wszystkim, którzy spowodowali, że przez ten krótki czas Instytut Socjologii stał się ważnym i dobrze rozpoznawalnym ośrodkiem badań socjologicznych.

Wśród największych sukcesów Instytutu przypomina organizację w Zielonej Górze XIII Ogólnopolskiego Kongresu Socjologicznego we wrześniu 2007 (1300 uczestników), cykl konferencji poświęconych problematyce transgraniczności oraz powołanie Lubuskiego Ośrodka Badań Społecznych. Instytut wypromował przez ten czas blisko 1000 absolwentów, wśród których znajduje się stale rosnące grono osób z tytułami doktorskimi.

Druga część sesji miała charakter merytoryczny. Złożyły się na nią referaty prezentujące panoramiczny przegląd społecznych konsekwencji dwudziestu lat zmian systemowych w Polsce. Wśród wystąpień znalazły się zarówno analizy o charakterze teoretyczno-metodologicznym, poświęcone dylematom badań nad transformacją (prof. Mirosław Chałubiński), jak i te diagnozujące różnorodne aspekty kondycji Polaków w jakich analizie specjalizują się pracownicy Instytutu. Omawiano m.in. tendencje zmian w strukturze społecznej (prof. Krystyna Janicka), kryzys rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce (dr Lech Szczegółta), patologie polityki kadrowej w instytucjach publicznych (dr Mariusz Kwiatkowski), ikonografię nowych wzorów męskości (dr Żywia Leszkowicz-Baczyńska). Prof. H.P. Mueller przedstawił ewolucję kontrowersji wokół ważnego dla stosunków polsko-niemieckich problemu wypędzeń. Ostatni punkt spotkania stanowiło wystąpienie dokumentujące dorobek działalności Koła Naukowego Socjologów, znanego w Polsce z inicjowania form międzyuczelnianej współpracy studentów tego kierunku.

Wygłoszone podczas sesji referaty ilustrują jedynie skromną część zainteresowań kadry Instytutu Socjologii UZ i jego wkładu w badanie konsekwencji i zagadek polskich przemian. Możliwością pełniejszej ich prezentacji będzie przygotowywana na przyszły rok publikacja, w której znajdą się również teksty od lat

współpracujących z Instytutem wybitnych polskich socjologów.

Lech Szczegółta

24 listopada w Instytucie Socjologii na zaproszenie zielonogórskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Socjologicznego i studenckiego Koła Naukowego Socjologów gościli dr Jerzy Kaczmarek oraz mgr Łukasz Rogowski z Pracowni Socjologii Wizualnej przy Instytucie Socjologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Zaproszeni goście przybliżyli zainteresowanym subdyscyplinę, w której się specjalizują. Dr J. Kaczmarek, w formie wykładu otwartego, omówił teoretyczne aspekty wykorzystania filmu socjologicznego, ilustrując je licznymi przykładami w postaci materiałów filmowych. Po wykładzie odbyły się warsztaty prowadzone przez mgr. Ł. Rogowskiego na temat praktycznego zastosowania wywiadu fotograficznego w socjologii.

Z tej cennej inicjatywy skorzystało zarówno środowisko studentów socjologii jak i pracowników naukowych. Nawiązane kontakty są zapowiedzią częstszych wizyt w naszym ośrodku naukowym specjalistów promujących to ciekawe podejście badawcze.

Artur Kinal

> Trzy doktoraty na piętnastolecie Instytutu Socjologii

Instytut Socjologii obchodzi w tym roku 15-lecie. Z tej okazji odbyło się kilka uroczystości. Świętowaliśmy jubileusz na różne sposoby: formalnie i nieformalnie. Ale dodatkowym i szczególnym powodem do radości

stały się obrony prac doktorskich naszych trzech koleżanek. Jest to więc rok dla Instytutu wyjątkowy nie tylko z powodu jubileuszu, ale także ze względu na obfitość postępów naukowych naszej kadry.

W maju tego roku pracę doktorską obroniła Anna Mielczarek-Żejmo, w lipcu Joanna Frątczak-Mueller, a w październiku Izabela Kaźmierczak-Kałużna. Wszystkie one są absolwentkami zielonogórskiej socjologii, co dowodzi, że tutejsze środowisko naukowe się rozwija. Dobrze się więc stało, że obchody 15-lecia Instytutu zbiegły się z ważnymi momentami w karierze naukowej naszych koleżanek, których sylwetki w skrócie prezentuję poniżej.

Dr Anna Mielczarek-Żejmo ukończyła socjologię na Uniwersytecie Zielonogórskim w 2003 roku. Napisała pracę doktorską pod przewodnictwem Leszka Gołdyki i obroniła na Uniwersytecie Wrocławskim. Temat pracy: *Przemiany struktury społecznej małego miasta pogranicza polsko-niemieckiego (na przykładzie Krosna Odrzańskiego)*. Praca powstała w oparciu o bogaty materiał empiryczny. Badania wykorzystane w dysertacji, zostały zrealizowane ze środków grantu promotorskiego przyznanego w 2006 roku przez KBN.

Dr Joanna Frątczak-Mueller ukończyła socjologię w 2001 roku. Jest autorką pracy doktorskiej napisanej pod kierunkiem naukowym prof. Anny Wachowiak pt. *Rodzina polska na tle przemian polityki społecznej. Studium socjologiczne rodzin lubuskich*. W dniu 15 lipca 2009 roku na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej, która zakończyła się sukcesem, efektem stało się nadanie autorce tytułu doktora nauk humanistycznych. Warto dodać, że praca została bardzo wysoko oceniona i dr Joanna Frątczak-Mueller otrzymała za nią wyróżnienie.

Dr Izabela Kaźmierczak-Kałużna napisała pracę pt. *Subiektywny a obiektywny obraz lubuskiej biedy. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej wobec własnej sytuacji życiowej*. Promotorem pracy była prof. zw. dr hab. Irena Machaj (USz). Rada Wydziału Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie zgłosiła dysertację do konkursu na najlepsze prace doktorskie w dziedzinie pracy i polityki społecznej pod patronatem Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Trzem „świeżo upieczonym” doktorom życzymy dalszych

sukcesów w ich karierze zawodowej i mamy nadzieję, że od początku po sfinalizowaniu doktoratów szybko przystąpią do przygotowywania rozpraw habilitacyjnych.

D. Bazuń

> Drugie spotkanie polskich studentów w Warszawie 22-23 październik 2009

Odbyło się już drugie spotkanie polskich studentów w ramach międzynarodowego projektu: *Innowacje Społeczno - Wychowawcze we Wspieraniu Rodzicielstwa i Walce z Wykluczeniem*. Niestety tym razem nie mogli być tam z nami Anita Dudek i Rafał Gałka studenci V roku pedagogiki, specjalności opieka i profilaktyka niedostosowania społecznego, którzy obecnie studiują we Francji w ramach programu Erasmus - dzięki dr Grażynie Gajewskiej z Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu, Zakładu Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej w Zielonej Górze - koordynatorowi programu.

Spotkanie podobnie, jak poprzednie w maju, trwało dwa dni. Koordynatorem projektu w Polsce jest Pierre Klein, którego nasz Uniwersytet miał zaszczyt gościć 24 maja 2009 roku z wykładem pt.: *Prawa Człowieka, Rodzina i Walka ze Skrajnym Ubóstwem - podejście ATD w Europie* mającego miejsce w ramach Studiów Podyplomowych z Pedagogiki Opiekuńczo - Wychowawczej.

Po dotarciu do Instytutu Rozwoju Służb Społecznych, gdzie odbywało się spotkanie, przeprowadziliśmy z Klaudią zabawy integracyjne w ramach lepszego zapoznania się ze studentami z Warszawy, Kielc i Torunia.

Po dwugodzinnych zajęciach każdy ze studentów przedstawił interesujący go temat pracy w ramach innowacyjnych projektów. Pomysłów było wiele. Klaudia przedstawiała program *Mój Przyjaciel* - w ramach którego studenci należący do Naukowego Koła Pedagogiki Opiekuńczej udzielają pomocy edukacyjnej oraz wsparcia dzieciom z rodzin zastępczych. Ja natomiast, jako innowację przedstawiłam pracę asystentów rodzinnych, którzy funkcjonują w Zielonej Górze od lutego 2009 roku.

W pierwszym dniu prof. Barbara Smolińska - Theiss, która jest wykładowcą na Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie przedstawiła pojęcie innowacji

i wyróżniła jego cechy charakterystyczne, takie jak: zmiany w innowacji mają charakter jakościowy - innowacja jest nową jakością, zmiany w innowacji są systemowe, innowacja ma charakter dynamiczny, procesualny, innowacja ma charakter probabilistyczny, innowacja łączy się z pewnym prawdopodobieństwem, innowacja na ogół nie jest znana i nie jest nowa, innowacja przynosi zawsze odroczone rezultaty.

Zastanawialiśmy się wspólnie, jakie są różnice pomiędzy innowacją, modyfikacją a kreacją. Doszliśmy do wniosku, że innowacja - to nowość, modyfikacja - to coś, co się zmienia w tym, co już istnieje, a kreacja - to tworzenie czegoś od początku, tworzenie czegoś z niczego.

Zostały również wyróżnione etapy innowacji, którymi są: 1) koncepcja, 2) projekt, 3) realizacja, 4) efekty, 5) ewaluacja. Wymienione etapy mają charakter kołowy - na każdym etapie weryfikujemy to, co zrobiliśmy.

Podczas dyskusji zastanawialiśmy się, jak traktowane są innowacje przez społeczeństwo, czy są one akceptowane. Ustaliliśmy, że ludzie odczuwają strach, obawę, opór przed jakimikolwiek zmianami. Zwłaszcza, że nie ma gwarancji, iż te zmiany się sprawdzą i dadzą pozytywne skutki.

W dalszej części spotkania próbowaliśmy ustalić skąd biorą się źródła i siły innowacji? Prof Barbara Theiss przedstawiła następujące koncepcje: innowacje zapisane są w genach - główna rola czynników dziedzicznych, to biografia decyduje o innowacji - wychowanie do zmiany, według Florida innowacje wyrastają ze środowiska, innowacje biorą się z systemu społeczno - politycznego, innowacje biorą się z modeli kulturowo - edukacyjnych - np. wychowanie do posłuszeństwa rodzicom.

Natomiast tym, co wspiera innowacje jest wiedza o: sobie, dziecku i otaczającym świecie. Po dniu pełnym wrażeń studenci z Warszawy przygotowali dla wszystkich wspólną zabawę na kręgielni.

W kolejnym dniu odbyło się spotkanie z Edwardem Orpiem, terapeutą rodzinnym pracującym w Federacji na Rzecz Reintegracji Społecznej. Był on przez długi czas pracownikiem socjalnym i przedstawił swoją pracę. Przede wszystkim skupił się na określeniu specyfiki klienta, który potrzebuje pomocy oraz na cechach jakie powinien mieć prawdziwy „pomagacz”, którymi są: życzliwość, zaufanie, efektywność świadczonej pomocy, szacunek, odpowiedzialność za pomoc. Na koniec podkreślił, że praca socjalna jest środkiem do odbudowania poczucia własnej wartości. Ważne jest to, jak coś robimy, a nie co robimy.

Na zakończenie dwudniowego spotkania zastanawialiśmy się nad tym, jak przygotować się do seminarium w listopadzie oraz jak przyjąć niemieckich i francuskich studentów. Ustaliliśmy, że wspólnymi siłami na pewno wszystko się uda!

Sylvia Bartczak, V OiPNS; Klaudia Felińska, I OiPNS MU

*Zdrowych, radosnych i szczęśliwych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz pomyślności
w Nowym Roku 2010
Pracownikom i Studentom Uczelni życzy
Prezes i Zarząd Związku
Nauczycielstwa Polskiego
na Uniwersytecie Zielonogórskim*

Fot. źródło: www.poztywny.wrzutia.pl

„ŚPIESZMY SIĘ KOCHAĆ LUDZI, TAK SZYBKO ODCHODZĄ”

Dnia 23. 11 2009 r. w kościele p. w. Św. Józefa Oblubieńca odbyła się Msza święta Zaduszkowa, odprawiona w intencji zmarłych studentów i pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz w intencji wszystkich bliskich zmarłych. Eucharystię celebrował duszpasterz akademicki ks. dr Paweł Prüfer. Wśród zgromadzonych wiernych obecni byli liczni parafianie, pracownicy oraz studenci Uniwersytetu, a także JM Rektor UZ Czesław Osękowski.

Jak co roku Msza św. w intencji zmarłych, wiązała się z jej specyficzną oprawą (artystyczną, muzyczną, plastyczną) przygotowaną przez studentów - członków Duszpasterstwa Akademickiego „Stodoła” oraz Katolickiego Koła Studentów „Pais”. Eucharystia miała przypomnieć nam o tych wszystkich, których kochaliśmy, a także o tych, którzy przez wiele lat byli współuczestnikami akademickiego życia. Dlatego też niemal każdy szczegół zdawał się nawoływać do... pamiętania. Lista nazwisk zmarłych pracowników rozciągająca się od wejścia po sam ołtarz, świece, znicze, pieśni, scenka, kazanie, a przede wszystkim piękna Ewangelia o wskrzeszeniu Łazarza - wszystko to miało na celu delikatnie przypomnieć zgromadzonym, by pamiętali o śmierci, która przecież - wcześniej czy później - dosięgnie każdego z nas.

Kazanie, wygłoszone przez ks. dr. Pawła Prüfera, ściśle wiązało się z tematyką Eucharystii. Wprowadzeniem do niego była krótka scenka w wykonaniu studentów, oparta na poezji, zarówno mówionej, jak i śpiewanej - ks. Jana Twardowskiego. Subtelne zestawienie efektów plastycznych oraz dźwiękowych pozwoliło wydobyć z recytowanych wierszy to, co każdy - wedle własnych odczuć - uznał za istotne. To właśnie było najpiękniejsze w tej Eucharystii. Spokój, subtelność, delikatność. Nikt niczego nie narzucał, nie żądał, nie oczekiwał. Tylko sugerował, przypominał, delikatnie nawoływał... Podobnie było w trakcie homilii, w której ks. Paweł mówił:

„My i oni. Oni - wypisani na kartkach i zapisani w naszej pamięci, i my - dyskretnie patrzący na siebie nawzajem. I oni i my - w zamiśle Stwórcy mądre istoty niesione skrzydłami, w locie równowagi, w subtelnym porządku, w połączeniu natury i transcendencji, my - ludzie - korona stworzeń i chluba Stwórcy”. Uogólniając - ludzie, stojący wobec tajemnicy śmierci. W swoim kazaniu ks. dr P. Prüfer postanowił niejako zmierzyć się z tym niezwykle trudnym zagadnieniem, jakim jest właśnie śmierć, odejście, czy przejście... „z życia do życia”. Interpretując jednego ze znamienitych teologów i patrząc na śmierć z jego perspektywy, ks. Paweł zaznaczył, iż bezsensowność końca, staje się pocieszącą ufnością początku albo chociaż kontynuacją tego, co już rozpoczęte. Podkreślał, że Bóg to ten, który jest zawsze gotów pomóc temu, kto Go wzywa. „Bóg - daje się wybrać, gdy Go ktoś wybiera. Bóg - choć to niesprawiedliwe - ktoś powie - podda się człowiekowi w jego ostatnim wyborze życia, u jego zmierzchu, na samym krańcu, w beczasowym niemal przełomie, pomiędzy tym, co znane a tym, co dopiero będzie poznane. Bóg, sprawiedliwy bardzo, ale miłosierny i kochający jeszcze bardziej...”

Następnie ks. P. Prüfer nawiązał do czytania z Ewangelii, przywołując Marię i Martę, dla których nagle odsłoniła się inna, nieznaną z wcześniejszych doświadczeń rzeczywistość. Śmierć brata. Ukochanego członka rodziny, którego brak stał się

z każdym dniem coraz dotkliwiej odczuwalny. Tajemnica odejścia w całej swojej przerażającej rzeczywistości! Maria i Marta jednak definiują misterium śmierci trochę inaczej niż współczesna nam medycyna, filozofia, tanatologia - zauważył - i dalej zaznaczył, że one: „Definiują nie rozumem, a sercem”.

Dlatego też ksiądz nawoływał, że także my powinniśmy pozwolić działać sercu, wspomnieniom czy wyobraźni i skierować się ku wszystkim, którzy z nami pracowali, studiowali i którzy się z nami spotykali w salach, na korytarzach i w drzwiach Uczelni. To nasza modlitwa, spotkanie z nimi i dla nich. Ksiądz Paweł bardzo wyraźnie podkreślił: „By właściwie żyć, nie można zapomnieć”!

I oto jeszcze jeden obraz z Ewangelii, przywołany podczas kazania: „Nad grobem Łazarza stoi jego Przyjaciel, nieraz widziany w domu Łazarza, Marii i Marty. To, że potrafił zamykać usta uczonym w Prawie, że nie bał się wchodzić z nimi w odważną polemikę, to że garnęli się do Niego nawet trędowaci, a On ich nie odpychał od siebie - to już wiadano. I podziwiano. Ale to, co uczynił nad grobem Łazarza, wywołało dreszcze, przeraziło. Najpierw się modlił, pozwalając tej ufnej modlitwie wyrazić się w słowach, wprost porażających swoją mocą i pewnością: *Łazarzu, wyjdź na zewnątrz!*. I wyszedł. Wyszedł zmarły! I oto umarły stał się żywy! A Przyjaciel zmarłego co ożył, ma moc wyprowadzić ze śmierci do życia!”

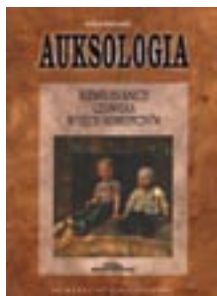
Chrystus po trzech dniach, bez pomocy ze strony żyjących, po prostu powstał z martwych. Wydarzenie rzeczywiste, historyczne - podkreślał duszpasterz. Dlatego już odtąd, każdy, kto się zwie Jego uczniem - mówił dalej - nie będzie Go szukał wśród umarłych, ale wśród żywych. I właśnie to wydarzenie może nas wyprostować, może zanurzyć w ufności, może dopomóc w nadziei. I to wydarzenie może sprawić, że zaczniemy bardziej wyzyskiwać, i bardziej rozbudzać pragnienia, by Go spotkać wśród żywych. I by umarłych spotkać wśród żywych. I przy Jego pomocy wyznać przed innymi razem z Martą: „Tak, Panie! Ja wciąż wierzę, że Ty jesteś Mesjasz, Syn Boży, który miał przyjść na świat”. Tymi słowami Ksiądz dr Paweł Prüfer zakończył homilię, pozwalając zebrany zanurzyć się w modlitwie i przemyśleniach.

To była piękna Eucharystia. Prosta, ale tak złożona w swej prostocie, że nie sposób jej opisać. Warto jednak pamiętać: tęsknota wpisana jest w ludzką egzystencję. Wisława Szymborska w jednym ze swoich wierszy napisała: „Ktoś tutaj był i był, a potem nagle zniknął i uparczywie go nie ma”. No właśnie. Uczucia braku i pustki są nieodzowne po odejściu kogoś bliskiego. Jednak istotą wiary jest świadomość, że to tylko chwilowe rozstanie. Centrum stanowią nie smutek i żal w świetle śmierci, ale radość i dziękczynienie w promieniach zamartwychwstania. Dlatego z wdzięczną miłością ożywiamy w sercach pamięć o tych, którzy byli, a których zabrakło, by wcielić w życie słowa Horacego: „Nie wszystek umrę” - bo czymże są spizowe pomniki, zdane na niszczyielskie działanie czasu, jeżeli zabraknie pomników niezniszczalnych, stawianych w najgłębszych zakamarkach ludzkich serc...

Oliwia Michalak

NOWOŚCI WYDAWNICZE

>> **A. Malinowski, *Auksologia. Rozwój osobniczy człowieka w ujęciu biomedycznym*, wydanie III zmienione i rozszerzone, s. 364, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2009;**

Biologia rozwoju człowieka - auksologia - jest podstawą dla wszelkiej wiedzy o biologii rozwoju człowieka (...). Liczne aspekty kondycji zdrowotnej współczesnych ludzi i populacji ludzkich mają u swojego podłoża warunki, w jakich przebiegał ich rozwój. Względnie dobre poznanie przebiegu rozwoju, rządzących nim praw, uwarunkowań genetycznych i środowiskowych umożliwi w miarę optymalne sterowanie tym procesem przez rodziców, wychowawców, lekarzy i nawet same dzieci i młodzież. Książka ta ma zatem wzbogacić wiedzę o rozwoju będącym ważnym elementem naszego zdrowia.

[Z Przedmowy]

>> **E. M. Skorek, Z. Tarkowski (red.), *Case Study in Speech-Language Pathology*, s. 149, B5, oprawa miękka, Zielona Góra 2009;**

The methodology of logopaedics is located at the borderline of two disciplines: philosophical knowledge manifested in the methodology of science and knowledge in the area of logopaedics. The methodology of logopaedics is a specific academic discipline since logopaedics is an academic discipline and its research methodology constitutes an element of general research methodology.

Does logopaedics have good research methods: undoubtedly yes, and the case study, commonly used in other areas, is one of them.

Case studies are generally accepted as basic methods of clinical analysis, including the logopaedics analysis. The method, despite numerous descriptions of efficient practical application, has not been described yet from the methodological point of view.(...)

[E.M. Skorek & Z. Tarkowski]

>> **E. Bartkowiak, P. Prüfer (red.), *Cierpienie*, seria: Dylematy egzystencjalne, t. 1, s. 173, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2009;**

Ze Spisu treści:

Cierpienie fenomenem:

1. Alberto Lo Presti, Rany historii: wolność i zbawienie rodziny ludzkiej.
2. P. Socha, List Jana Pawła II do chorych i cierpiących.

rych i cierpiących.

Cierpienie wyzwaniem:

1. L. Kazimierczak, P. Prüfer, Potrzeba istnienia hospicjum w parafii. Teologiczno-pastoralny przyczynek o cierpieniu, chorobie i starości.
2. E. Bartkowiak, Szpitalnictwo zakonne. U źródeł opieki zastępczej nad dzieckiem w Polsce.
3. J. Jasik, Pielęgniarka wobec problemów psychologicznych dziecka i jego rodziny wynikających z choroby nowotworowej.
4. H. Ochonczenko, Samopomoc społeczna w służbie ludzkiemu cierpieniu.

Cierpienie asumptem:

1. P. Baron, Cierpienie cudze i własne jako element inspirujący twórczo.
2. B. Literska, Cierpienie jako impuls do twórczości muzycznej Tadeusza Bairda.
3. A. Dobrychtop, Emocje w przeżywaniu cierpienia. Emocje źródłem cierpienia.
4. J. Macała, Polityk a cierpienie: przeżywanie czy udawanie?
5. J. Planeta, Znaczenie polityki historycznej w kształtowaniu zafaszowanej tożsamości Polaków w czasach komunizmu.
6. P. Prüfer, Nierówności społeczne i bieda jako zjawiska wywołujące cierpienie. Analiza socjologiczno-moralna.
7. A. Falbierska, *Aktywność ludzi starszych „ucieczką” od cierpienia.*

>> **E. Sperfeld, P. Walczak (red.), *Fenomenologia jako dialog. Rozwój europejskiej fenomenologii przez transfer idei między wschodem a zachodem*, s. 124, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2009;**

Ze Spisu treści:

D. Szewczuk, *Fenomenologia i hermeneutyka Gustawa Szpieta: uzasadnienie „naukowości” humanistyki.*

E. Plawska, *Fenomenologia i rosyjski intuicjonizm. Sotłowjow, Frank i Łoski w polemice z Husslerem.*

V. Kebuladze, *Motywy fenomenologiczne w „Medytacjach kartezjańskich” Meraba Mamardaszwilego.*

S. Gottlöber, *Człowiek jako „ens amans” - obraz człowieka u Maxa Schelera jako dostęp do „Drugiego” a konstytuowanie filozofii dialogu.*

A. Pastuszek, *„Homo creator” - antropologiczne przesłanki estetyki fenomenologicznej Romana Ingardena.* P. Walczak, *Józef Tischner a fenomenologia. Źródła filozofii znanego ucznia Romana Ingardena.*

E. Sperfeld, *Praca jako działanie w określonym zamierze, uprzedmiotowienie i rozmowa. Fenomenologiczne koncepcje pracy u Maxa Schelera, Emmanuela Lèvinasa i Józefa Tischnera.*

R. Svetlič, *Fenomenologiczne uzasadnienie stosowania przymusu.*

M. Kasztelan, *Płaszczyzny spotkania z „Innym” - Simone de Beauvoir koncepcja kobiety jako „Innego” a „Inny” Emmanuela Lèvinasa.*

T. Grušovnik, *Podobieństwa rodzinne w filozofii ponad granicami prądów myślowych. William James, Ludwig Wittgenstein i Edmund Husserl.*

>>> **S. Konstańczak, T. Turowski (red.), Filozofia jako mądrość bycia. Profesorowi Krzysztofowi Kaszyńskiemu w darze z okazji 70. urodzin, s.244, B5, oprawa twarda, Zielona Góra 2009;**

m.in.:

K. Jodkowski, *Darwinowska teoria ewolucji jako teoria filozoficzna.* S. Opara, *Kilka uwag o filozofii polityki.*

W. Hładkiewicz, *Retoryka i polityka w twórczości Brunetto Latiniego, T. Mróz, Filozofia polska czy filozofia w Polsce? Opinie pierwszych polskich historyków filozofii.*

J. Zegzuła-Nowak, *Wzorzec postawy naukowej w założeniach programowych Szkoły lwowsko-warszawskiej.* W. Kaczocho, *Filozoficzna teoria kultury Bogdana Nawroczyńskiego.* M. Świt, *Mesjańskie mosty między przeszłością i teraźniejszością w ujęciu Waltera Benjamina.*

S. Hanuszkiewicz, *Racjonalizm krytyczny Karla R. Poppera a hermeneutyka: konflikt czy nieporozumienie?* J. Dudek, *Etos uczonego w poglądach i w działaniu Marii Ossowskiej.* T. Turowski, *Czym jest bioetyka?*

[Ze Spisu Treści]

>>> **E. Bartkowiak, Formacje zakonne wobec problemu dzieci pozbawionych opieki w Polsce w latach 1918-1939, s. 259, A5, oprawa twarda i miękka, Zielona Góra 2009;**

Każde przyjęte do zakładu dziecko było najpierw rejestrowane, a następnie chrzczone. Podstawę prawną tego typu praktyk stanowił immunitet króla

Augusta III z 1746 roku, który przyznawał wychowankom szpitala podrzutek status dzieci legalnych: „na mocy naszej władzy oznajmiamy, że z owych dzieci zdejmujemy wszelką niestawę i pragniemy, aby wszędzie były uważane za prawnie zrodzone i ustanawiamy, by cieszyły się takimi samymi prawami, wolnościami i przywilejami, jakimi w swym położeniu cieszą się dzieci prawowite”. Przywilej królewski nadał dzieciom nieślubnym: prawo do nauki, pracy w rzemiośle i handlu oraz prawo do służby wojskowej i stałego zamieszkania.

[fragm. książki, s. 43]

>>> **E. Kobyłecka, Nauczyciele i uczniowie gimnazjum wobec wyboru wartości. Między pewnością a zwątpieniem, s. 393, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2009;**

Ze Spisu treści:

I. Problem wyboru wartości, jego ranga i zróżnicowanie. II.

Kulturowe i społeczne konteksty wyboru wartości. III. Meandry i labirynty wyboru wartości. IV. Nauczyciel początków XXI wieku. Kompetencje i wybory aksjologiczne. V. Koncepcja badań własnych wyboru wartości. VI. Nauczyciele i uczniowie gimnazjum w przestrzeniach aksjologicznych. Analiza i interpretacja wyników badań diagnostycznych, porównawczych i biograficznych. VII. Metody zintegrowane w wymiarze „skuteczności” edukacyjnej. Wyniki badań eksperymentalnych.

>>> **R. Szyber, Tuz, kralka, wyżnik, niżnik i inne karty... Dwa barokowe zabytki literacko-plastyczne, s.205, A5, oprawa twarda, publikacja ilustrowana, Zielona Góra 2009;**

Oba utwory to „swoisty fenomen naszej kultury doby baroku. Dotyka ekspresji artystycznej spod znaku rysunku - z jednej strony, z drugiej

zaś - sięga po pisarskie środki wyrazu. Całość stanowi ciekawy konglomerat, wyzyskujący walory innych genologicznych struktur artystycznej wypowiedzi, ze swej natury łączących obraz i słowo, tj. tematów i emblematów, nadto kompozycyjnie podporządkowanych hierarchicznemu układowi kart do gry”.

[ze Wstępu]

Spis treści m.in.:

1. Znaczone karty. Literacko-plastyczny świat alegorezy historycznej w drukowanych „Karcieciach” polskich z 1621 roku i jej łacińskim ilustrowanym pierwowzorem rękopiśmiennym.

2. Zasady Wydania.

3. *Deklaracyja Abo objaśnienie Kart Kozackich Oraz Declaratio Mysterii Novorum Foliorum Losoriorum, Dictorum Folia Kosakorum Lissoviensium (Objaśnienie tajemnicy nowych kart do gry zwanych Karty Kozaków Lisowskich).*

4. *Declaratio Mysterii Novorum Foliorum Lusoriorum, Dictorum Folia Kosakorum Lissoviensium (Odbitki ilustrowanego zabytku łacińskiego z Biblioteki Muzeum Narodowego w Pradze).*

5. *Deklaracyja Abo objaśnienie Kart Kozackich (Odbitki polskiego druku z 1621 r.)*

zebrała Anna Rudkowska

Rafal Jakubowicz, Arbeitsdisziplin, 2002

40 lat
doświadczenia

PRESS-SERVICE Monitoring Mediów to firma, w której czterdziestoletnia tradycja spotyka się z technologiami jutra.

Podwaliny PRESS-SERVICE Monitoring Mediów sięgają 1969 roku. W ciągu 40 lat działalności ugruntowaliśmy pozycję lidera w dziedzinie kompleksowego monitoringu mediów w Polsce oraz wiodącej firmy w tej branży na rynku europejskim. Działamy zgodnie z filozofią media intelligence, tworząc precyzyjną ofertę dopasowaną do indywidualnych potrzeb naszych Klientów – największych koncernów, agencji PR, przedsiębiorstw i instytucji administracji państwowej. Od kilkudziesięciu lat się zmieniamy, poszukujemy najlepszych rozwiązań i ustalamy najwyższe standardy na rynku.

PRESS-SERVICE Monitoring Mediów monitoruje:

- największą liczbę tytułów prasowych – ponad 1000 wydawnictw
- ponad 3 mln źródeł internetowych: stron internetowych, serwisów regionalnych, grup dyskusyjnych, blogów opiniotwórczych i serwisów blogowych
- ponad 100 stacji radiowych i telewizyjnych
- polskie i zagraniczne serwisy informacyjne

przygotowuje:

- wysokospecjalistyczne analizy i raporty wizerunkowe
- raporty sponsoringowe i marketingowe
- audyty medialne
- newslettery tematyczne i „Przegląd gospodarczy” z opiniotwórczych tytułów prasowych

oferuje:

- monitoring światowych zasobów informacji
- ekwiwalent reklamowy (AVE) materiałów z prasy, RTV i Internetu
- monitoring prasowych, telewizyjnych i internetowych kampanii reklamowych
- usługę Realy Simple Syndication (RSS)

dostarcza:

- wszystkie zgromadzone dla Klientów informacje za pomocą zaawansowanego systemu **Inforia.net** – dedykowanego portalu informacyjnego – oraz poprzez **media express** – nowoczesne i wysoce innowacyjne narzędzie do analizy bieżących informacji z mediów

